

មហាគមន្តបុគ្គលិកសិក្សា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

- * ចំណងមិត្តភាពនិងការឧបត្ថម្ភគ្នាទៅវិញទៅមក
- * ការពង្រឹងនិងពង្រីកចំណេះដឹង និង វិជ្ជាជីវៈ
- * ការការពារផលប្រយោជន៍គ្នាទៅវិញទៅមក - សម្ភារៈ

ស្វែងរក គ្រូបង្រៀន

ផ្ទះគ្រូបង្រៀន ខេត្តកំពត ចាប់ដំណើរការ
ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០១៩

ផ្សាយចេញរាល់ត្រីមាសពីទីចាត់ការសមាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ
១២៨B មហាវិថីព្រះនរោត្តម (ភ្នំពេញ)
ទូរស័ព្ទ : ០២៣ ២១៦ ១៨៤.០១៧ ៤៨៨ ៨៧៦
Facebook: kta amcek

មាតិកា

គណៈកម្មការរៀបរៀង និង និពន្ធ

លោក	ជ័យ	សយ្យនា
លោក	ថោង	បូរ៉ាន់
លោកស្រី	គុយ	ផល្លា
លោក	ជន	ឈានលី
លោកស្រី	ម៉ក់	ណាង
លោក	ច័ន្ទ	សុគន្ធ
លោក	លី	ហាវ៉ាសេង
លោក	អ៊ឹម	ថា
សមាជិកសមាជិកា ស. ម. ស.ខ		

គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យ

លោក	យស់	ផែន
លោកស្រី	ប្រាស់	សូលីថា
លោក	ប្រាំ	សាមីត
លោក	សុខ	សារុណ
លោក	សុខ	ចាន់ថន
លោក	ស៊ុន	ស៊ុម
លោក	អ៊ុន	គុណ

ការវិវត្តន៍

លោកស្រី លី មីស៊ីល

ក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រង

- ពីមុខ : ផ្ទះគ្រូបង្រៀន ខេត្តកំពត
- ចាប់ដំណើរការ។
- ពីក្រោយ : ពិធីបុណ្យអុំទូកនៅក្នុងពេល
- ឆ្នាំ១៩០៩

ល.រ	ចំណងជើងអត្ថបទ	ទំព័រ
១	វិចារណកថា	១
វប្បធម៌ទូទៅ		
២	ប្រភពនៃការអប់រំក្នុងពិភពលោក (ត)	៣
៣	ព្រះគម្ភាព្រះព្រហ្មតំណាងដោយបាយ័នមុខ៤មែនឬទេ?	៥
៤	ប្រវត្តិនៃជនជាតិដើម (អ៊ីស្រាអែល)	៧
៥	ទេវកថា កូសមុទ្រទឹកដោះ (តបប់)	១០
៦	រឿងទាក់ទង (ត)	១៣
វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ		
៧	គ្រូបង្រៀនជាអ្នកសម្របសម្រួលគឺមិនមែនបង្ខំសិស្សឲ្យធ្វើតាមខ្លួនទាំងស្រុងឡើយ	១៥
៨	ចរិតកុមារ	១៧
ការអប់រំ និងគម្រោងសិក្សា		
៩	អំពីសិលាចារឹកនៃប្រទេសកម្ពុជា (ត)	២០
១០	អត្ថប្រយោជន៍នៃទិវាអំណានកម្ពុជា (ត)	២៣
១១	អំពីនិបាតស័ព្ទ និងអាយតនិបាត (ត)	២៥
កំណាព្យ និងកម្សាន្ត		
១២	បណ្តាំឌីពុក	២៧
១៣	កំហុសអ្នកណា? (ត)	២៩
វេទិកាស្វែងរក		
១៤	ចរិតខ្មែរ	៣១
១៥	វិជ្ជាអប់រំកាយ	៣៤
ព័ត៌មាន		
១៦	យោបល់និងការពន្យល់ខ្លះៗអំពីតារាងប្រវត្តិកាលនៃអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ (ត)	៣៧
១៨	តើហេតុដូចម្តេចបានជាខែកុម្ភៈមានតែ២២ ឬ២៩ថ្ងៃ	៤០
១៩	ស្ថិតិសព្វពីខែ ឧសភា ដល់ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១៨	៤១

លេខទូរស័ព្ទផ្ទះគ្រូបង្រៀន

ក្នុងពេល	: ០១២ ៥៥៩ ៥៨៦	កែប	: ០៩៧ ៨ ៧២១៨៨០
	០១២ ៤៨៧ ១៣៥	តាវ៉ាត	: ០៨១ ៤២៩ ៥៩៥
ព្រះសីហនុ	: ០១២ ៥៦៧ ០១១	កេនគីរី	: ០៩៧ ៩០៤២ ៥៨៤
សៀមរាប	: ០១២ ៦៧៥ ៦៤០	ព្រះវិហារ	: ០១២ ២១៨២៨១
កំពង់ចាម	: ០១១ ៧៤២ ២២៤	ចាត់ជំហាន	: ០១២ ៩៧៧ ១៨៦
ស្វាយរៀង	: ០៩៧ ២៦៥៥ ៩៨៧	ស្ទឹងត្រែង	: ០១២ ៩៦៤ ៤៩៦
ព្រៃវែង	: ០១២ ៦៧១ ៦៤០	កំពត	: ០១២ ៨៥៦ ៧២២
			០៩៦ ២៨១ ៩៦៤២
ម៉ែន	: ០១៥ ៥៨០ ០១២	មណ្ឌលគីរី	: ០៨៨ ៥៦៥ ១៨៧៩

វិចារណកថា

តើ STEM (ស្វែម) ជាអ្វី? ជាអក្សរកាត់នៃមុខវិជ្ជា៤គឺ : Science វិទ្យាសាស្ត្រ Technology បច្ចេកវិទ្យា Engineering វិស្វកម្ម និង Mathematics គណិតវិទ្យា ដែលចាត់ថ្នាក់ក្នុងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រពិតរបស់កម្មវិធីសិក្សា នៃប្រព័ន្ធអប់រំកម្ពុជា។

STEMមានគោលដៅអប់រំបណ្តុះបណ្តាលសិស្សនៃកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនិងនិស្សិតនៃកម្រិតឧត្តមសិក្សា ក្រោយឧត្តមសិក្សា សិក្សាឯកទេស និងការស្រាវជ្រាវដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការរីកចម្រើនរបស់ របស់វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម ព្រមទាំងផ្តល់ឱកាសឲ្យទទួលបាន ការងារក្នុងជំនាញច្បាស់លាស់ម្យ៉ាង និងម្យ៉ាងទៀតដើម្បីរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមឲ្យកាន់តែរឹងមាំពោលគឺកម្មវិធី STEM នឹងផ្តល់ជូនលទ្ធផលវិជ្ជមានលើគ្រប់វិស័យ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

វិធីសាស្ត្រអនុវត្ត STEM នឹងជួយបង្កើនសមត្ថភាពសិស្សនិស្សិតឲ្យកាន់តែខ្ពស់ ក៏ដូចជាជួយសម្របពួកគេទៅនឹងការប្រែប្រួល ការផ្លាស់ប្តូរជំនាបរបស់ និងការប្រកួតប្រជែងដ៏ខ្លាំងក្លាលើគ្រប់ វិស័យ ដែលទាមទារឲ្យសិស្ស និស្សិតនាបច្ចុប្បន្ននេះត្រូវតែមានជំនាញច្បាស់លាស់ ក្នុងខណៈពេលដែលចំនួនគ្រឹះស្ថានសិក្សា សិស្ស និងនិស្សិតកើនកាន់តែច្រើន។ ដូចនេះសម្ភារឧបទេស គ្រូបង្រៀន សាស្ត្រាចារ្យក៏ត្រូវតែមានសមត្ថភាព អាកប្បកិរិយាល្អ និងឆន្ទៈយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសិស្ស និស្សិត ដើម្បីដឹកនាំបង្រៀន និងអនុវត្តជាលក្ខណៈបរិយាប័ន្ន។ មុខវិជ្ជា STEM មានទំនាក់ទំនងគ្នា ពីមុខវិជ្ជាមួយទៅមុខវិជ្ជាមួយទៀត ដែលទង្វើនេះនាំឲ្យសិស្ស និស្សិតទទួលបានការយល់ដឹងទូលំទូលាយអំពីមុខវិជ្ជានីមួយៗ ពិសេសការប្រើប្រាស់មុខវិជ្ជាក្នុងបរិបទនៃភពផែនដី ដោយពិតប្រាកដ។

អ្វីដែលសំខាន់នៅត្រង់ថា តើកម្មវិធី STEM នេះត្រូវបង្រៀនសិស្ស និស្សិតយ៉ាងដូចម្តេច? បទពិសោធន៍ប្រកបដោយផ្លែផ្កានៃគ្រឹះស្ថានសិក្សា មួយចំនួនបង្ហាញថា សិស្ស និស្សិត ត្រូវរៀនជាមួយគ្នាជាក្រុមតាមគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា និងសម្ភារៈនៃបន្ទប់ពិសោធន៍យ៉ាងសម្បូរបែបលើផ្នែកទ្រឹស្តី និងការអនុវត្ត ទាំងក្នុងនិងក្រៅសាលារៀន ពិសេសការធ្វើទស្សនកិច្ចសិក្សា កម្មសិក្សាឯកបទពិសោធន៍នៅតាមសហគ្រាសគ្រឹះស្ថានសេដ្ឋកិច្ច ផលិតកម្ម កសិដ្ឋាន ស្របតាមទស្សនៈខ្មែរ គឺថា “ខ្ញុំឮ ហើយខ្ញុំភ្លេច ខ្ញុំមើលឃើញហើយខ្ញុំចាំ ខ្ញុំធ្វើហើយខ្ញុំយល់” ឬទស្សនៈយើងថា “បានឮ ១០០ដង មិនស្មើបានឃើញ១ដង” ។ តាមទស្សនៈទាំងនេះសិស្ស និស្សិតត្រូវយល់ថា នេះជារបៀបរៀនដែលត្រូវតែមានការអនុវត្តដោយផ្ទាល់។ ប៉ុន្តែគ្រូបង្រៀន សាស្ត្រាចារ្យ ក៏ត្រូវមានឆន្ទៈមុតមាំដែរ ដើម្បីបង្រៀនសិស្ស និស្សិត ដែលប្រការនេះ ជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ និងគ្រប់គ្រាន់មិនអាចខ្វះបាន។

បើការអនុវត្តកម្មវិធី STEM ទទួលបានផលវិជ្ជមាន មានន័យថា វិទ្យាល័យដឹកនាំសិស្សឲ្យត្រៀមលក្ខណៈបានល្អ នៅពេលពួកគេចូលទៅរៀននៅកម្រិតឧត្តមសិក្សា។ ដោយឡែកសម្រាប់និស្សិតនារី យើងកំពុងលើកទឹកចិត្តដើម្បីជម្នះការយល់ថា មានតែនិស្សិតប្រុសទេដែលរៀនពូកែក្នុងមុខ

វិជ្ជា STEM។ តែជាក់ស្តែងការចុះឈ្មោះរបស់និស្សិតនារី ចូលរៀននៅកម្រិតឧត្តមសិក្សា ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រពិត ក៏កើនឡើងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ដោយសារកម្មវិធី STEM នៅកម្រិតវិទ្យាល័យទទួលបានលទ្ធផលល្អ។

ជាសន្និដ្ឋាន រាល់កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងសាកលវិទ្យាល័យនៅកម្ពុជា ទាំងផ្នែកសាធារណៈ និងឯកជន និងសាកលវិទ្យាល័យនានា ក្នុងនិងក្រៅតំបន់ សុទ្ធតែជាគំនាស់ជួយលើកគុណភាពអប់រំទៅកម្រិតឧត្តមសិក្សា ជាពិសេសការស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ ដែលញ៉ាំងឲ្យបញ្ញវន្តយើង អាចផ្លាស់ប្តូរធាតុប្រផេះ ដោយស្មើភាពជាមួយនឹងបញ្ញវន្តបរទេសដើម្បីបុព្វហេតុសកលនៃការអប់រំវិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ ឆ្ពោះទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាគឺកសាងសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថល និងអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយឧស្សាហកម្មជំនាន់ទី៤។

គណៈកម្មាធិការកណ្តាលស.ប.ស.ខ.

សេចក្តីកែតម្រូវ

ក្នុងទស្សនាវដ្តីគ្រូបង្រៀនលេខ ៥៦ មានកំហុសឆ្គងពាក្យ និង អក្ខរាវិរុទ្ធមួយចំនួន។

សូមមិត្តអ្នកអានមេត្តាជួយកែតម្រូវ៖

ល.រ	ទំព័រ	បន្ទាត់	ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ផ្សេងៗ
1	19	ទី៤	ថៃ ជូន	ថៃចូន	រាប់ពីក្រោម
2	21	ទី៨	ត្រូវត្រួតរៀនថ្នាក់	ត្រូវរៀនត្រួតថ្នាក់	រាប់ពីលើ
3	23	ទី១៦	លក្ខណៈ	លក្ខណៈ	រាប់ពីលើ
4	24	ទី៦	ថៃឡង់ៗ	ថៃឡង់។	រាប់ពីលើ
5	36	ទី១	យើងស្អាត	ផ្ទះយើងស្អាត	រាប់ពីក្រោម
6	36	ទី១	ស្អាតគ្រប់គ្នាផ្ទះ	ស្អាតគ្រប់គ្នា	រាប់ពីក្រោម
7	40	ទី២	សូប្បវិត	សូប្បវិត	រាប់ពីលើ

ប្រភពនៃការអប់រំក្នុងពិភពលោក (ត)

ខ-សូត្រាត ៤៦៩-៣៩៩ មុនគ.ស. (ព្រឹក)

1. ការតម្រង់ទិសខាងទស្សនវិជ្ជា

អ្នកបំផ្លាញជំនឿសាសនា មានភាពលំអៀងទៅរកឧត្តមគតិនិយមទស្សនវិជ្ជា និងអភិរក្សនិយមនយោបាយ។

2. ទស្សនៈស្តីពីធម្មជាតិមនុស្ស

មនុស្សជាតិអាចកំណត់ខ្លួនឯងបានតាមការពិនិត្យទៅលើខ្លួនឯងប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណ។

3. ទស្សនៈទៅលើការអប់រំ និងកម្មវិធីសិក្សា

- ការប្រើប្រាស់ស្វែងរកការសន្ទនា ប្រកបដោយភាពឈ្លាសវៃ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការយកចិត្តទុកដាក់របស់មនុស្សជាមូលដ្ឋាន។
- ការអប់រំត្រូវតែបណ្តុះឧត្តមភាពខាងសីលធម៌។

4. ការរួមចំណែក និងឥទ្ធិពល

- ការសន្ទនាតាមបែបសូត្រាត ជាវិធីបង្រៀន។
- គ្រូមានតួនាទីជាគំរូ។

គ-ឆ្លាតុត ៤២៧-៣៤៦ មុនគ.ស. (ព្រឹក)

1. ការតម្រង់ទិសខាងទស្សនវិជ្ជា

អ្នកមានឧត្តមគតិផ្នែកទស្សនវិជ្ជា ជាអ្នកអភិរក្សផ្នែកនយោបាយសង្គម។

2. ទស្សនៈស្តីពីធម្មជាតិមនុស្ស

មនុស្សជាតិអាចត្រូវបានគេចាត់ថ្នាក់ទៅតាមមូលដ្ឋាននៃសមត្ថភាពបញ្ញា។

3. ទស្សនៈទៅលើការអប់រំ និងកម្មវិធីសិក្សា

- ការសំណេះសំណាលពីគំនិតដែលមិនទាន់បង្ហាញឲ្យឃើញ។
- តន្ត្រី កីឡាកាយសម្ព័ន្ធ ធរណីមាត្រសាស្ត្រ តារាសាស្ត្រ បំណិនខាងអក្សរសិល្ប៍ ជាមូលដ្ឋាននៃការអប់រំ។
- ទស្សនវិជ្ជា សម្រាប់គ្រប់គ្រងរជននៃអធិរាជខាងទស្សនវិជ្ជា។

4. ការរួមចំណែក និងឥទ្ធិពល

- ការប្រើប្រាស់សាលារៀនទៅតាមប្រភេទសិស្ស យោងទៅតាមសមត្ថភាពបញ្ញា។
- ការអប់រំត្រូវផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងគោលបំណង(នយោបាយ)ពលរដ្ឋ។

ឃ-អវិស្វក ៣៨៤-៣២២ មុនគ.ស. (ព្រឹត្ត)

1. ការតម្រង់ទិសខាងទស្សនវិជ្ជា

- អ្នកមានគំនិតតថៈខាងផ្នែកទស្សនវិជ្ជា។
- ទស្សនៈនៃសង្គម នយោបាយ និងការអប់រំ ដោយផ្អែកលើតថៈនិយមក្លាស៊ីក។

2. ទស្សនៈស្តីពីធម្មជាតិមនុស្ស

មនុស្សជាតិមានអំណាចប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណ ដែលគួរតែបង្ហាញផ្លូវចរិយារបស់គេ។

3. ទស្សនៈទៅលើការអប់រំ និងកម្មវិធីសិក្សា

- ការសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើខាងវិទ្យាសាស្ត្រ និងជាសត្យានុម័ត។
- បំណិនខាងអក្សរសាស្ត្រជាមូលដ្ឋាន គណិតវិទ្យា វិទ្យាសាស្ត្រធម្មជាតិ រាងកាយ និង ទស្សនវិជ្ជា។

4. ការរួមចំណែក និងឥទ្ធិពល

- ការសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើមនុស្សដែលល្អគ្រប់ជ្រុងជ្រោយមានការអប់រំផ្នែកអក្សរសាស្ត្រ។
- សារៈសំខាន់នៃវិចារណញ្ញាណ។

ង-អ៊ីស្តូក្រាត ៤៣៦-៣៨៨ មុនគ.ស. (ព្រឹត្ត)

1. ការតម្រង់ទិសខាងទស្សនវិជ្ជា

វោហារសាស្ត្រវិទូជាអ្នកអប់រំសិល្បៈនៃការថ្លែងសុន្ទរកថាក្នុងសេវាកម្មដោយខ្លួនឯង និងសង្គម។

2. ទស្សនៈស្តីពីធម្មជាតិមនុស្ស

មនុស្សមានថាមពល ដើម្បីប្រើប្រាស់ពាក្យសម្តី សម្រាប់ការកែលម្អនយោបាយ និងសង្គម។

3. ទស្សនៈទៅលើការអប់រំ និងកម្មវិធីសិក្សា

ការសិក្សាវោហារសាស្ត្រ បំណិនអក្សរសាស្ត្រជាមូលដ្ឋាន នយោបាយ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ការថ្លែងទៅកាន់ទស្សនិកជន និងការនិយាយនៅក្នុងទីសាធារណៈ។

4. ការរួមចំណែក និងឥទ្ធិពល

- ការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងក្នុងកិច្ចការសាធារណៈនិងក្នុងមគ្គុទ្ទេសក៍ភាពនយោបាយ។
- ការអប់រំត្រូវ មានទាំងវិសាលភាពខ្លឹមសារ និងការប្រតិបត្តិ។

(នៅមានត)

អនុបណ្ឌិត សូ សុធីរ

គេព្រះត្រក្រព្រះព្រហ្មតំណាងនៃបាយ័ន មុខ ៤ មែនឬទេ?

មជ្ឈដ្ឋានភ្ញៀវដែលបានទស្សនាប្រាង្គប្រាសាទបុរាណរបស់ខ្មែរ តែងមានការកោតសរសើរ ប្រកបដោយភាពល្បីល្បាញនៃប្រាសាទបាយ័ន។ គេបានធ្វើការសន្និដ្ឋានដ៏ជាក់លាក់ថាប្រាសាទ បាយ័ន គឺជានិមិត្តរូបនៃជាតិខ្មែរទាំងមូលឬជាដំបូលរួមមួយនៃការរួមរស់ដ៏សុខសាន្តនៃជំនឿរបស់ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរនាសម័យអង្គរតែម្តង។ ជាពិសេសប្រវត្តិវិទូជាច្រើនបានយល់ដូចគ្នាថា ប្រាសាទ បាយ័នជាពហុសាសនាដែលជាមជ្ឈមណ្ឌលនៃទីសក្ការៈបូជាព្រមគ្នានិងជាមួយគ្នាហៅថាសាមគ្គី ភាពជាឆ្លងមួយជុំវិញព្រះរាជបល្ល័ង្ក ក្រោមការគ្រប់គ្រងរាជ្យដោយព្រះមហាក្សត្រជ័យវរ្ម័នទី៧។ ប៉ុន្តែនាពេលនេះដែរខ្ញុំលើកបង្ហាញតែបញ្ហាចម្លាក់ព្រះព្រហ្មដែលមានមុខ៤នេះ តើជាបដិមាមាន មុខ៤ នៃកំពូលប្រាសាទបាយ័នមែនឬ?

មុននឹងចូលរួមបង្ហាញគំនិតដ៏ល្បីល្បាញរបស់ជួនតា ក៏ដូចជា ឧត្តមគតិបង្គប់ ដ៏មានតម្លៃ របស់បុព្វបុរសនៃប្រាសាទបាយ័ននោះ ក៏មានសំណួរថា អ្វីទៅហៅថាបាយ័ន? បើផ្អែកតាមការ ពន្យល់នៅក្នុង រចនានុក្រមខ្មែររបស់សម្តេចសង្ឃរាជ ជួន ណាត ទំព័រ៥៦៦ បោះពុម្ពឆ្នាំ ១៩៦៧ បានឲ្យដឹងថាបាយ័នប្រែថាបល្ល័ង្កឬព្រះទេន មានន័យថាប្រាសាទនេះជាទីតាំងបល្ល័ង្កតម្កល់ព្រះ ពុទ្ធរូបឬទេវរូប។ ដូចនេះប្រាង្គប្រាសាទបាយ័នគឺជាកន្លែងប្រាសាទដែលមានបល្ល័ង្កសម្រាប់តម្កល់ ព្រះពុទ្ធរូបឬទេវរូបជាទីសក្ការៈបូជា។ ជាពិសេសទាំងខាងព្រាហ្មណ៍សាសនិកនិងទាំងពុទ្ធសាស និក អាចអញ្ជើញទៅបូជនីយដ្ឋាននេះដូចគ្នាក្នុងការគោរពទៅតាមជំនឿរបស់ខ្លួន។

ជាក់ស្តែងដូចជាការគោរពព្រះសិវលិង្គ, ការគោរពព្រះវិស្ណុ, ការគោរពព្រះព្រហ្ម, ការគោរព ព្រះពោធិសត្វលោកេស្វរៈ, និងការគោរពព្រះពុទ្ធរូបជាដើម។ ទាំងអស់នេះហើយដែលជាលក្ខណៈ ពិសេសនៃប្រាសាទបាយ័នដែលប្លែកជាងប្រាសាទដទៃទៀតនោះ ។

ទន្ទឹមនេះដែរ ចំពោះការតាំងបង្ហាញនៅទីដ៏ខ្ពស់ជាងគេ នៃកំពូលប្រាង្គប្រាសាទសម្រាប់ សម្គាល់ថាជាប្រាសាទបាយ័ននោះគឺមានចម្លាក់មុខ៤ហើយបែរទៅរកទិសធំទាំង៤តែម្តង។ ត្រង់- ចំណុចនៃមុខ៤នេះហើយដែលជានិមិត្តរូបដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃអ្នកកាន់សាសនាព្រាហ្មណ៍ប្រកបដោយ ជំនឿយ៉ាងមោះមុតបំផុត។ ក្នុងខណៈនេះយើងលើកយកមុខ៤នេះសម្រាប់ធ្វើជាភស្តុតាងនៃអ្នក គោរពព្រហ្មញ្ញសាសនា ដែលមានការព្រមព្រៀងក្នុងចិត្តនិងជឿជាក់ថាជាមុខព្រះព្រហ្មរបស់ខ្លួន មែន ។

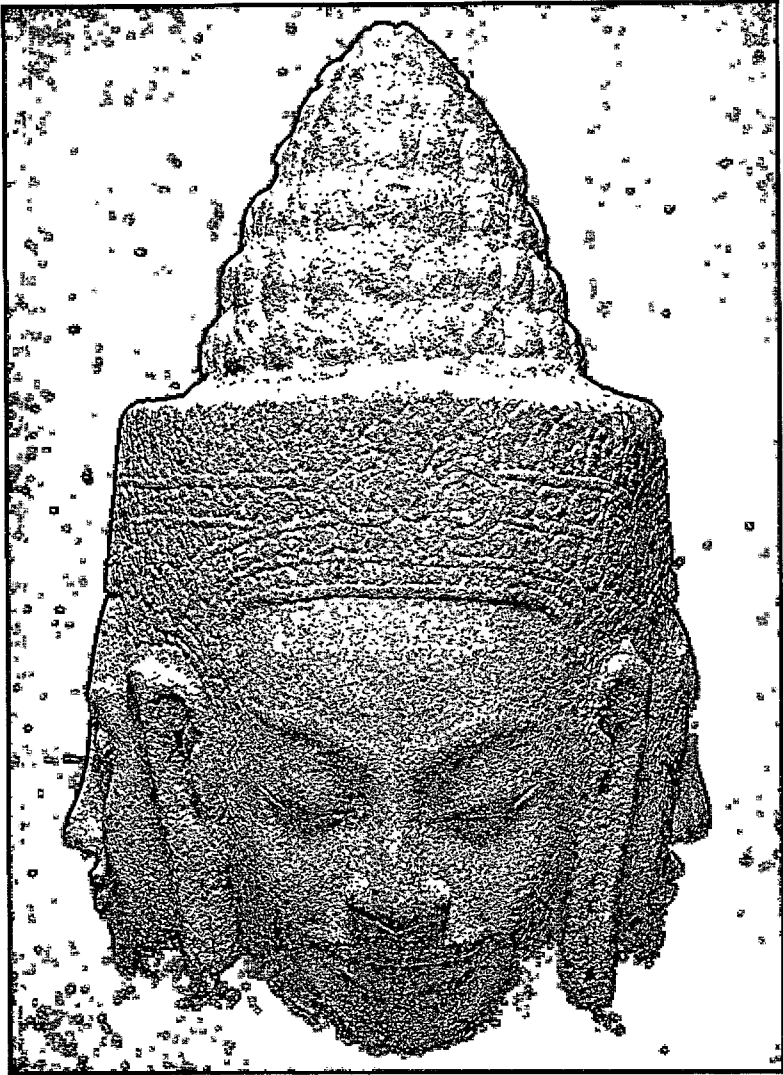
ការពិតព្រះព្រហ្ម ជាអាទិទេពដែលមានតួនាទីបង្កើតលោក ហើយព្រះអង្គមានមុខ៤ មាន ដៃ៤ តែមានដងខ្លួនតែមួយប៉ុណ្ណោះ។ ជាក់ស្តែងដូចរូបថតនៃចម្លាក់ព្រះព្រហ្ម បានភ្ជាប់មកជាមួយ និងអត្ថបទនេះ មានប្រភពពីប្រាសាទភ្នំបូកដែលកសាងឡើងនៅចុងសតវត្សរ៍ទី៩ និងនៅដើម សតវត្សរ៍ទី១០ ដោយស្នាព្រះហស្តព្រះបាទយសោវរ្ម័នទី១ ក្នុងការឧទ្ទិសដល់ព្រហ្មញ្ញសាសនា។

ដូចនេះចំពោះព្រាហ្មណ៍សាសនិកដែលមានជំនឿក្នុងការគោរពព្រះព្រហ្ម ជាអាទិទេពច្បង

គេនោះនៅពេលដែលបានឃើញកំពូលប្រាសាទបាយ័នរំលេចចេញដោយមុខឈើខ្ពស់ត្រដែត យ៉ាងនេះគឺហាក់ដូចជាមានការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនៃការលើកតម្កើងព្រះព្រហ្មពិតប្រាកដដែល មិនអាចប្រកែកបានឡើយ។ ទន្ទឹមនឹងជំនឿថាព្រះព្រហ្មជាអាទិទេពបង្កើតលោកនោះក៏មជ្ឈដ្ឋាន នានាក្នុងសង្គមខ្មែរនាសម័យអង្គរក៏ដូចជាសម័យបច្ចុប្បន្ននេះដែរតែងយល់ថាៈមាតាបិតាជាអ្នក បង្កើតបុត្រ។ មានន័យថាមនុស្សទាំងអស់គ្រប់គ្នាលើលោកនេះតែងមានកំណើតមកដោយសារ មាតាបិតាជាអ្នកបង្កើត។ ឆ្លោះហើយគេតែងបានលើកតម្កើងនូវគុណបំណាច់របស់មាតាបិតា ហៅថាមានព្រហ្មវិហារធម៌ទាំង៤ដល់កូនចៅប្រុសស្រី។ គឺមុខទាំង៤នេះតំណាងឲ្យព្រហ្មវិហារទាំង៤ មាន មេត្តា, ករុណា, មុទិតា និងឧបេក្ខាដែលប្រជាពលរដ្ឋយើងបានចេះចាំបន្តមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ។

សរុបមកព្រះភក្ត្រទាំង៤ របស់ព្រះព្រហ្មនៃប្រាសាទបាយ័នក៏ជាតំណាងឲ្យមុខនៃមាតាបិតា របស់យើងក្នុងការផ្តល់ជូននូវព្រហ្មវិហារធម៌ទាំង៤ក្នុងការចិញ្ចឹមនិងថែរក្សាកូនចៅឲ្យមានការរស់ រាន មានការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយ សិរីមង្គលនៅលើលោកនេះពិតប្រាកដ។

បដិមាព្រះសិវៈព្រះព្រហ្ម
នៅប្រាសាទភ្នំបូក សតវត្សទី 9-10
បច្ចុប្បន្ន តាំងនៅសារមន្ទីរហ្គ័រមេ (ប៉ារីស)

លោក លី ហាក់សេង
អតីតអធិការបឋមសិក្សាខេត្តតាកែវ (និវត្តន៍ជន)

ប្រវត្តិនៃជនជាតិដើម (អ៊ីស្រាអែល)

I. ប្រវត្តិនៃជនជាតិដើមអ៊ីស្រាអែល:

ប្រវត្តិនៃជនជាតិដើម (ឬអ៊ីស្រាអែល) ដែលជាប្រជាជាតិកូនមួយ ប៉ុន្តែមានឥទ្ធិពលខ្លាំងដល់ វប្បធម៌និងផ្នត់គំនិតរបស់មនុស្សជាច្រើនរហូតមកទល់នឹងពេលបច្ចុប្បន្ន។ កាលណាគេនិយាយពី អរិយធម៌នៃតំបន់មេឌីទែរ៉ាណេសម័យបុរាណ គេមិនអាចមិននិយាយបានទេអំពីប្រវត្តិរបស់ ជនជាតិកូនមួយដែលមានឥទ្ធិពលខ្លាំងនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សជាតិជាពិសេសឥទ្ធិពលខាង មនោ-គមវិជ្ជាសាសនានោះគឺជាជនជាតិដើម។ ការស្វែងយល់អំពីជនជាតិដើមសម័យបុរាណក៏ជា មូលដ្ឋានដ៏សំខាន់ដែរ ដើម្បីយល់ពីឆ្នោះនៅដើមបូព៌ានាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ។ ជនជាតិដើមសម័យ បុរាណឈ្មោះថា ហេប្រើ (Hebreux) នោះថ្វីជឿតែរស់នៅក្បែរឆ្នេរសមុទ្រក្នុងតំបន់មេឌីទែរ៉ាណេ ក៏ប៉ុន្តែមិនមែនជាអ្នកជំនាញខាងដើរសមុទ្រដូចអរិយធម៌មេឌីទែរ៉ាណេផ្សេងទៀតដូចជា ក្រិក កោះ ក្រេត និងហ្វីនីស៊ីនោះទេ។ ជនជាតិដើមសម័យដើម គឺជាជនជាតិដែលរស់នៅតាមបែបកុលសម្ព័ន្ធ នៃមនុស្សសម័យបុរេប្រវត្តិដោយផ្លាស់ទីកន្លែងមួយនៅចន្លោះប្រទេសអេហ្ស៊ីបនិងមេសូប៉ូតាមី។ ប្រវត្តិប្រជាជាតិដើមបានចាប់ផ្តើមឡើងកាលពីជាង៣ពាន់ឆ្នាំមុននៅពេលដែលជនជាតិដើមភៀស ខ្លួនចេញពីភាពជាទាសករនៅអេហ្ស៊ីប ហើយធ្វើដំណើរកាត់តាមវាលរហោស្ថានឆ្ពោះទៅកាន់ទឹក ដីកាណាន (អ៊ីស្រាអែល និងប៉ាឡេស្ទីនបច្ចុប្បន្ន)។

ដំណើររឿងនេះត្រូវបានរាយការណ៍យ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងតម្ពីរតូរ៉ា (Torah) របស់ពួកដើម និងនៅក្នុងសញ្ញាចាស់នៃតម្ពីរបឋមរបស់គ្រិស្តសាសនា។ ក៏ប៉ុន្តែអ្នកប្រវត្តិសាស្ត្រនិងអ្នកបុរាណវិទ្យា នៅមិនទាន់មានការឯកភាពគ្នានៅឡើយជុំវិញដំណើររឿងនេះ។ នៅក្នុងទឹកដីកាណាន ជនជាតិដើម (ឬហេប្រើ) បានចាប់បែកសិកម្មបង្កើតជាជួររួចហើយបានសាងសង់បុរីជាទីសក្ការៈមួយគឺទីក្រុង យេរូសាឡឹម។ នៅខាងត្បូងទីតាំងដែលជនជាតិដើមរស់នៅមានជនជាតិមួយទៀតដែលជាសត្រូវ របស់ពួកដើមគឺជនជាតិហ្វីលីស្ទីន។ ក្រុងយេរូសាឡឹមរបស់ពួកដើមត្រូវបានពួកបាប៊ីឡូនកម្ទេច- ចោលនៅឆ្នាំ៥៨៨មុនគ.សហើយជនជាតិដើមទាំងអស់ត្រូវបានគេជម្លៀសចេញពីទឹកដីកំណើត យកទៅបាប៊ីឡូន រហូតក្រោយពេលដែលអាណាចក្រពែរស័រវាយដណ្តើមកាន់កាប់បាប៊ីឡូន ទើប អធិរាជពែរស័រអនុញ្ញាតឲ្យជនជាតិដើមវិលត្រឡប់ទៅប្រទេសកំណើតរបស់ពួកគេវិញ។

ក៏ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំ៦៣មុនគ.សទឹកដីអ៊ីស្រាអែលក៏ដូចជាទឹកដីភាគច្រើនផ្សេងទៀតនៅក្នុងតំបន់ ត្រូវបានអាណាចក្ររ៉ូមកាន់កាប់ត្រួតត្រា។ ជនជាតិដើមមិនសុខចិត្តទ្រាំរស់នៅក្រោមការ ត្រួតត្រា របស់អាណាចក្ររ៉ូមក៏បាននាំគ្នាងើបឡើងបង្កើតជាចលនាបះបោរនឹងអាជ្ញាធរនៃអាណានិគមរ៉ូម។ ក៏ប៉ុន្តែចលនាបះបោរនេះត្រូវបានទាហានរ៉ូមវាយបំបាក់។ ក្រុងយេរូសាឡឹមត្រូវបានវាយកម្ទេច- ចោល។ ជនជាតិដើមទាំងអស់ត្រូវបានបណ្តេញចេញពីទឹកដីកំណើតសាជាថ្មីម្តងទៀត ហើយដែន ដី អ៊ីស្រាអែលទាំងមូលត្រូវបានអាណាចក្ររ៉ូមប្តូរឈ្មោះទៅជាដែនដីប៉ាឡេស្ទីនវិញ។

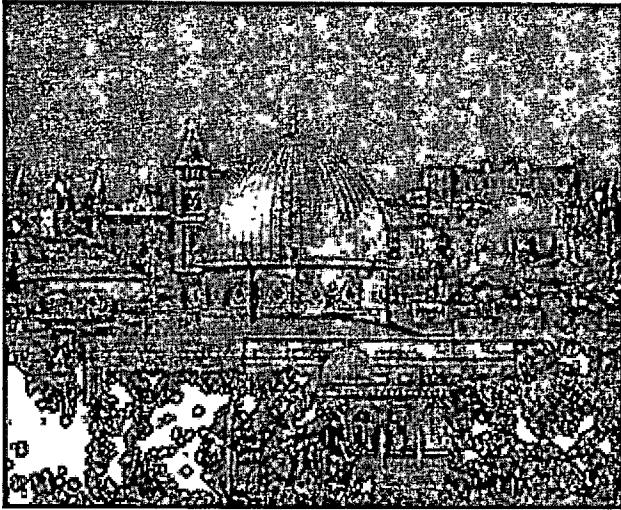
មូលហេតុដែលអាណាចក្ររ៉ូមប្តូរឈ្មោះដែនដីអ៊ីស្រាអែលទៅជាប៉ាឡេស្ទីននេះទំនងជា មានបំណងចង់ដាក់ទោសដល់ជនជាតិដើម ដោយសារតែ “ប៉ាឡេស្ទីន” គឺជាឈ្មោះក្លាយពី “ហ្វីលី ស្ទីន” ដែលជាជនជាតិរស់នៅខាងត្បូងជាប់នឹងទឹកដីអ៊ីស្រាអែល ហើយជាសត្រូវចាស់ឆ្នាំរបស់ពួក ដើម។ ចាប់តាំងពីត្រូវបានបណ្តេញចេញដោយអាណាចក្ររ៉ូមកាលពីជាង២ពាន់ឆ្នាំមុន ជនជាតិ

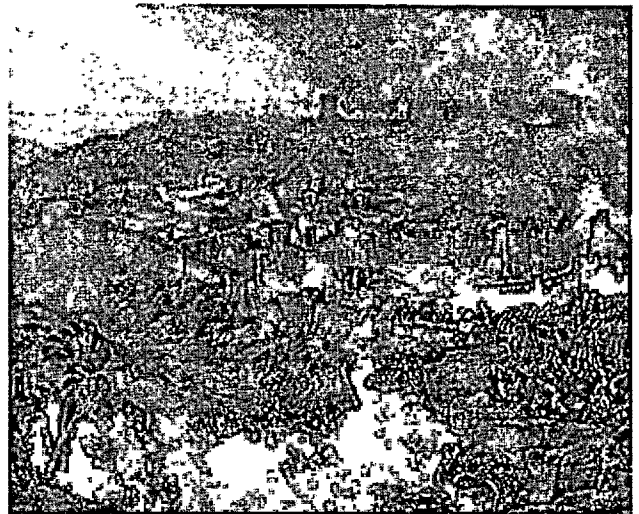
ជឿហ្វូជឺនបែកខ្ចាត់ខ្ចាយទៅរស់នៅជាសហគមន៍ជនជាតិជឿហ្វូជឺននៅប្រទេស ហើយលែងអាចវិលត្រឡប់ទៅកាន់ទឹកដីកំណើតបង្កើតជាប្រទេសជាតិវិញជារៀងរហូត។ នៅក្នុងអំឡុងពេលនោះអស់រយៈពេលប្រមាណជា២ពាន់ឆ្នាំ ទឹកដីអ៊ីស្រាអែល (ដែលប្តូរទៅជាប៉ាឡេស្ទីន) លែងស្គាល់ឯករាជ្យដោយត្រូវមហាអំណាចប្តូរដៃគ្នាគ្រប់គ្រងពីមួយទៅមួយ ក្នុងនោះភាគច្រើនគឺក្រោមការកាន់កាប់របស់មហាអំណាចកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម។ ចុងក្រោយនៅដើមសតវត្សរ៍ទី២០ទឹកដីប៉ាឡេស្ទីននេះត្រូវស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់ចក្រភពអង់គ្លេស។

នៅសតវត្សរ៍ទី១៩ទី២០អឺរ៉ុបទាំងមូលបានផ្ដើមពិបប្រទះនឹងបាតុភាពពីរ។ ទីមួយគឺការលេចឡើងយ៉ាងផុសផុលនៃចលនាជាតិនិយមជ្រុល និងទីពីរគឺការស្តាប់ខ្ពើមពួកជឿហ្វូជឺនខ្លាំងឡើងៗ ។ បាតុភាពប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ទាំងពីរនេះបានអង្រួនស្មារតីជនជាតិជឿហ្វូជឺនក្នុងបណ្តាប្រទេសអឺរ៉ុបឲ្យភ័យ ឲ្យភ្ញាក់ខ្លួននិងឲ្យផ្ដើមមានមហិច្ឆតានយោបាយនិងទឹកដី។ និយាយបែបផ្សេង ពួកជឿហ្វូជឺនផ្ដើមមានគំនិតចង់វិលត្រឡប់ទៅរស់នៅក្នុងទឹកដីដូនតារបស់ពួកគេវិញ ចង់វិលត្រឡប់ទៅកាន់ប៉ាឡេស្ទីនវិញ។ នៅក្នុងបរិបទបែបនេះហើយដែលនៅចុងសតវត្សរ៍ទី១៩ ជនជាតិជឿហ្វូជឺន Théoodore Herzl បានបង្កើតចលនាមួយឡើងគឺចលនាស៊ីយ៉ូននិស្ត(Sionise)។ ស៊ីយ៉ូន(Sion) ជាឈ្មោះនៃទួលមួយនៅក្រុងយេរូសាឡឹម(Jérusalem) ក្នុងដែនដីប៉ាឡេស្ទីន។ ចលនាស៊ីយ៉ូននិស្តរបស់ Théoodore Herzl មានគោលដៅមួយធំនោះគឺប្រមូលផ្តុំជនជាតិជឿហ្វូជឺនមកពីគ្រប់ទីកន្លែងរួចហើយកេណ្ឌគ្នាទៅបង្កើតប្រទេសមួយនៅលើទឹកដីប៉ាឡេស្ទីន។ នៅឆ្នាំ១៩១៤ មុនសង្គ្រាមលោកលើកទីមួយបានផ្ទុះឡើងដោយសារតែសកម្មភាពរបស់ចលនាស៊ីយ៉ូននិស្ត ចំនួនជនជាតិជឿហ្វូជឺនដែលបានចូលទៅតាំងលំនៅឋាននៅក្នុងដែនដីប៉ាឡេស្ទីនបានកើនទៅដល់៨៥.០០០នាក់។ ក៏ប៉ុន្តែគេត្រូវរង់ចាំបីឆ្នាំ ចាំដល់ឆ្នាំ១៩១៧ ទើបឃើញប្រទេសមុនគេបង្អស់ក្នុងលោកគឺ ប្រទេសអង់គ្លេសចេញមុខគាំទ្រជាផ្លូវការចលនាស៊ីយ៉ូននិស្តរបស់ Théoodore Herzl។ កាលណោះលោក Balfour រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសនៃអង់គ្លេស ដែលជាប្រទេសមួយមានឥទ្ធិពលខ្លាំងនៅក្នុងភូមិភាគបូព៌ាបានថ្លែងគាំទ្រឲ្យមានមណ្ឌលជនជាតិជឿហ្វូជឺននៅលើទឹកដីប៉ាឡេស្ទីន។ ការថ្លែងបែបនេះរបស់លោក Balfour បាននាំមកនូវផលវិបាកធ្ងន់ធ្ងរមែនទែនសម្រាប់ប្រវត្តិសាស្ត្រ។ ពីព្រោះចាប់ពីពេលនោះមកនៅខាងប្រជាជនអាវ៉ាប់ក្នុងភូមិភាគដើមបូព៌ា គឺជាការផ្ដើមចងកំហឹងទៅលើចក្រភពអង់គ្លេសនិងការផ្ដើម តស៊ូខ្ជប់មិនឲ្យពួកជឿហ្វូជឺនចូលមកតាំងលំនៅឋានក្នុងទឹកដីប៉ាឡេស្ទីន។

នៅខាងជនជាតិជឿហ្វូជឺនវិញ គេបានចាត់ទុកថាការថ្លែងរបស់លោកBalfourគឺជាការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនូវមហិច្ឆតានយោបាយរបស់ចលនាស៊ីយ៉ូននិស្ត។ ពួកជឿហ្វូជឺនផ្ដើមមានជំនឿថាការបង្កើតប្រទេសអ៊ីស្រាអែលមួយនៅលើដីប៉ាឡេស្ទីន លែងជាការស្រមៃស្រមៃទៀតហើយគឺជាសុបិនដែលអាចក្លាយជាការពិតបាន។

ក្រុងយេរូសាឡឹមសម័យកាលបច្ចុប្បន្ន

គំនូរបង្ហាញពីការកម្ទេចក្រុងយេរូសាឡឹមដោយសារអាណាចក្ររ៉ូម

(នៅមានត)

រៀបរៀងដោយ លោក គូយ សូតាន
(ដកស្រង់ពីវិទ្យុបារាំង RFI)

ចរិត

រូបល្អចរិតល្អ
ទៅណាក៏មានភ័ព្វ
រូបល្អអន់ចរិត
មិនថានៅក្នុងស្រែ
បានរូបបានចរិត
ទៅណាគេជឿជាក់
រៀនខ្ពស់ដល់បណ្ឌិត
អាចគ្មានអ្នកចង់ក្បែរ

ទោះបីក្រមានគេរាប់
លាភចូលជាប់គេចង់ក្បែរ។
មានចិត្តពិបាកកែ
គេមិនក្បែររាប់រាក់ទាក់។
មានអ្នកស្និទ្ធមិនស្នើស្នាក់
ចាស់ហៅអ្នកមានមន្តស្នេហា។
ជំនាញពិតខ្លាំងពូកែ
បើពូកែ ចរិតយ៉ាប់។

សារព័ត៌មានថ្មីៗ

**ទម្រង់វប្បធម៌អរូបីនៃ
ទេវកថា កូរសមុទ្រទឹកដោះ (តបប៌)**

កាលបើសកម្មភាពចាប់ទាញសត្វពស់ ដើម្បីបង្វិលភ្នំមន្ទ្រៈកាន់តែមានសន្ទុះខ្លាំងទៅៗ នាំឲ្យខ្លួនប្រាណរបស់ពស់វាសុគី ត្រូវវិវត្តយ៉ាងខ្លាំងបណ្តាលឲ្យក្អែកពិសចេញមកខាងក្រៅ។ ពិសពស់នេះមានគ្រោះថ្នាក់ជាទីបំផុត សម្រាប់ពិភពទាំងឡាយ ក្នុងចក្រវាឡទាំងមូល ពីព្រោះបើវាធ្លាក់ទៅលើឋានណាមួយគឺឋាននោះនឹងត្រូវឆាបឆេះវិនាសអន្តរាយភ្លាមមួយរំពេច។ ម៉្យាងទៀតក៏គ្មានអាទិទេពអង្គណាអាចបង្ក្រាបពិសពស់នេះបានឡើយ។ ហេតុតែភ័យខ្លាចពិសពស់ដែលបំផ្លាញពិភពទាំងឡាយនោះក្រុមគេទាំងពីរ ក៏បាននាំគ្នាទៅសុំអង្វរព្រះសិវៈដើម្បីជួយអន្តរាគមន៍ទៀត។ ព្រះសិវៈទ្រង់បានពិចារណាយ៉ាងច្បាស់ពីផលបង្កឡើងពីឥទ្ធិពលពិសពស់ដ៏មានអានុភាពនេះ។ ព្រះសិវៈបានទទួលការអង្វរពីក្រុមកូរសមុទ្រទឹកដោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់សម្រេចព្រះទ័យយល់ព្រមកំចាត់ពិសពស់ទាំងនោះចេញ ទោះដឹងថាពិសពស់នេះនឹងបង្កផលអាក្រក់ដល់ទ្រង់ក៏ដោយ។ ខណៈនោះព្រះនាងឧមា ជាព្រះមហេសីរបស់ព្រះអង្គគ្រាន់តែឮការសម្រេចព្រះទ័យរបស់ព្រះអង្គភ្លាម ព្រះនាងក៏កើតក្តីបារម្ភយ៉ាងខ្លាំង ព្រោះខ្លាចស្វាមីរបស់ខ្លួនត្រូវអន្តរាយដោយសារឥទ្ធិពលពិសពស់នេះ។ ហេតុនេះហើយ ទើបព្រះនាងមិនហ៊ានទៅណាឃ្លាតឆ្ងាយពីព្រះសិវៈឡើយ។

ក្រោយពីព្រះសិវៈទ្រង់យល់ព្រមជួយក្រុមកូរសមុទ្រទឹកដោះទាំងនោះភ្លាមទ្រង់បានក្បងពិសពស់នោះដាក់ចូលទៅក្នុងមាត់។ ពេលនោះព្រះនាងឧមា បានស្ទុះទៅចុចបំពង់ករបស់ព្រះអង្គជាប់ដើម្បីទប់កុំឲ្យពិសពស់ទាំងនោះចូលទៅក្នុងព្រះកាយ បើមិនដូច្នោះទេព្រះអង្គនឹងត្រូវទទួលនូវក្តីអន្តរាយដល់ជីវិតភ្លាមៗ។ ការណ៍ដែលព្រះនាងឧមា ស្ទុះទៅចុចបំពង់កព្រះសិវៈទប់ពិសពស់បានទាន់ពេល ទើបធ្វើឲ្យពិសពស់ដែលមានឈ្មោះហាឡា ហាឡា ទាំងនោះស្ថិតនៅត្រឹមបំពង់កមិនអាចចូលក្នុងព្រះកាយព្រះអង្គបាន។ មហិទ្ធិឫទ្ធិដ៏អស្ចារ្យនៃពិសពស់ឈ្មោះអនន្តៈពេលនៅត្រឹមបំពង់កធ្វើឲ្យព្រះភីត្រព្រះសិវៈភ្លាយជាពណ៌ខៀវក្រមៅ ព្រះភីត្រព្រះសិវៈមានទិដ្ឋភាពបែបនេះត្រូវបានគេដាក់ព្រះនាមថា “និលកន្ទ” មានន័យថា ព្រះសិវៈក្នុងរូបសណ្ឋាន “ព្រះភីត្រពណ៌ខ្មៅ” ។ ពិសពស់ដែលកំពុងស្ថិតក្នុងបំពង់កព្រះសិវៈ បានធ្វើឲ្យព្រះអង្គទ្រង់ទទួលអារម្មណ៍ក្តៅអន្ទះអន្ទែងយ៉ាងខ្លាំងរហូតធ្វើឲ្យព្រះអង្គទ្រាំពុំបាន។ ខណៈនោះព្រះអង្គក៏សម្រេចព្រះទ័យចាប់ព្រះចន្ទយកមកដាក់ពីលើក្នុងសក់របស់ព្រះអង្គដើម្បីធ្វើឲ្យព្រះកាយរបស់ទ្រង់ត្រជាក់វិញ។ ហេតុនេះហើយទើបមានចម្លាក់ “ព្រះកេស” ព្រះសិវៈ ឃើញមានចំណិតព្រះចន្ទលើក្នុងសក់ជាតិកតាង។

ក្រោយពីព្រះសិវៈធ្វើអន្តរាគមន៍ ដោះស្រាយកំហែពិសពស់នេះរួចរាល់ សកម្មភាពកូរទឹកសមុទ្របានបន្តដំណើរការទៅមុខទៀតរហូត។ ប៉ុន្តែមុនពេលកូរទឹកសមុទ្រជិតឈានដល់ទីបញ្ចប់

ក៏ស្រាប់តែលេចចេញនូវសត្វលោកមួយចំនួនជាបន្តបន្ទាប់។ ដំបូងចេញសត្វសេះមួយក្បាល ឈ្មោះ “ឧច្ឆ័ស្រវាស” ហើយត្រូវបានព្រះសូរ្យ ឬព្រះអាទិត្យទ្រង់ចាប់យកធ្វើជាយានជំនិះផ្ទាល់ របស់ទ្រង់។ បន្ទាប់មកលេចចេញសត្វដំរីក្បាល៣ឈ្មោះ “ព្វរវត៌” ត្រូវបានព្រះឥន្ទ្រយកមកធ្វើជា ជំនិះផងដែរ។ បន្ទាប់មកទៀតក៏លេចចេញអាទិទេពមួយអង្គព្រះនាមស្រី ឬលក្ស្មី ដែលមាន សម្ផស្សស្រស់ស្អាតព្រះវិស្ណុទទួលយកជាភរិយា។ ចុងក្រោយបានលេចចេញទេពអប្សរឬអប្សរា ជាច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ហោះហើររេរំពាសពេញអាកាសចេញមកអបអរសាទរដល់ក្រុមទាំងពីរ ដែលបានសម្រេចលទ្ធផលដ៏ធំធេង គឺការទទួលបាន “ទឹកអម្រឹត”។ ពិសេសសំដែងការអបអរ សាទរ និងថ្វាយព្រះពរជ័យដល់ព្រះវិស្ណុ និងព្រះសិវៈដែលជានិច្ចកាលព្រះអង្គតែងតែបានជួយ ធ្វើអន្តរាគមន៍ រហូតធ្វើឲ្យការកូរទឹកសមុទ្រយកទឹក “អម្រឹត” សម្រេចបានជោគជ័យយ៉ាងត្រចះ ត្រចង់នេះ។

ចុងបញ្ចប់ពួកទេវៈនិងពួកអសុរៈក៏ទទួលបាន “ទឹកអម្រឹត” ដូចបំណងមែន។ “ទឹកអម្រឹត” នេះស្ថិតក្នុងក្អមមួយ ហើយពួកគេត្រូវធ្វើការបែងចែកទឹកអម្រឹតនេះឲ្យដល់អ្នកកូរទឹកសមុទ្រ ទាំងអស់គ្នា។ ព្រះវិស្ណុនៅតែដើរតួនាទីសំខាន់និងជាអាជ្ញាកណ្តាលសម្រាប់ការបែងចែកនេះ។ ប៉ុន្តែដោយមានភាពលំអៀង ព្រះអង្គបានប្រែព្រះកាយជាស្រីចាំរូបស្រស់ម្នាក់ មានឈ្មោះថា “មោហិនី”។ ស្រីមោហិនីបានយកក្អមមានទឹកអម្រឹតនេះមកកណ្តៀតលើចង្កេះ រួចចាប់ផ្តើម ច្រៀងរាំ នៅចំកណ្តាលក្រុមទេវៈនិងអសុរៈដែលកំពុងឈរព័ទ្ធជុំវិញ។ ព្រះវិស្ណុធ្វើបែបនេះគឺ ក្នុងបំណងបន្លំភ្នែកពួកអសុរៈនិងធ្វើឲ្យពួកគេភ្លេចគិតពីការចង់បានទឹកអម្រឹតផឹក។ ពេលនោះ ព្រះវិស្ណុដែលកាឡាខ្លួនជាស្រីមោហិនី បានលួចចែកទឹកអម្រឹតឲ្យពួកទេវៈផឹកទាំងអស់។ ចំណែកពួកអសុរៈគ្មានសំណាងទទួលបានទឹកអម្រឹតនេះផឹកឡើយ។

សុក្រាចារ្យជាអ្នកឆ្លាតវៃ យល់ហេតុការណ៍នេះក៏ប្រើមន្តអាគមរបស់ខ្លួនលបប្រែកាឡា បន្លំជាទេវៈ ហើយលបចូលទៅបន្តិយរជាមួយពួកទេវៈទាំងអស់ ដើម្បីរង់ចាំទទួលទឹកអម្រឹត ពីព្រះវិស្ណុដែរ។ គ្រាន់តែដឹងក្លាមព្រះវិស្ណុក្រោធនឹងសុក្រាចារ្យយ៉ាងខ្លាំងដែលហ៊ានលួចបន្លំ ខ្លួនជាទេវៈ ព្រះអង្គចាប់យកកងចក្រគប់សំដៅទៅសុក្រាចារ្យ ធ្វើឲ្យដាច់ខ្លួនជាពីរកំណាត់ ក្លាម។ ចំណែកខ្លួនរបស់សុក្រាចារ្យទាំងពីរកំណាត់នោះក្លាយជាអាទិទេពចំនួនពីរអង្គខុសគ្នា ដែរ។ ចំណែកខាងក្បាលក្លាយជាអាទិទេពមួយអង្គឈ្មោះ “រាហូ”។ រីឯចំណែកខាងខ្លួនវិញ ក្លាយជាអាទិទេពមួយអង្គទៀតឈ្មោះ “កេទុ”។ ហេតុការណ៍ដាច់ខ្លួនជាពីរចំណែកយ៉ាងអា- ណោចអធិបបែបនេះ គឺបណ្តាលមកពីការអុជអាលរបស់ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យ។ ហេតុនេះ ហើយទើប “រាហូ” មានការចងកំហឹងនឹង អាទិទេពទាំងពីរអង្គនេះយ៉ាងខ្លាំងហើយតែងតែ ប៉ុនប៉ងតាមដានសងសឹកវិញជានិច្ច។ (ខ្មែរយើងនិយមហៅថា “រាហូចាប់ចន្ទ” នេះឯង)។

រីឯដំណើររឿងក៏បានស្លេះត្រឹមនេះ។ រឿងនេះគ្រាន់តែជាផ្នែកមួយនៃ “មហាការតៈ” ដែលត្រូវបានដកស្រង់វគ្គមួយនៃការបើកយុទ្ធនាការនៃការកូរសមុទ្រទឹកដោះតែប៉ុណ្ណោះ។

បេតិកភណ្ឌវត្ថុដែលបានរកឃើញនៅប្រាសាទបាវ័ន
 រយបន្ទុះ ភ្នំស្រីសោយ
 ព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧

ម្លូងព្រះពុទ្ធសាសនាដែលបានរកឃើញនៅប្រាសាទបាវ័ន

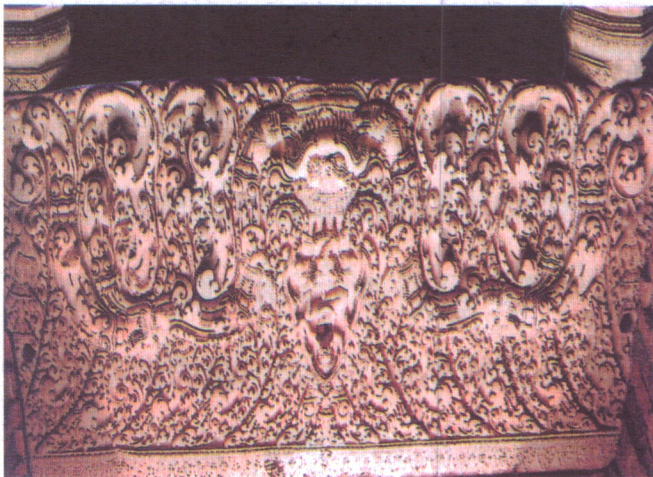

រូងស្រីសោយ ឬបាវ័នដែលបានរកឃើញនៅប្រាសាទបាវ័ន

រូងព្រះពុទ្ធសាសនា

ម្លូងព្រះពុទ្ធសាសនាដែលបានរកឃើញនៅប្រាសាទបាវ័ន

រូងព្រះពុទ្ធសាសនាដែលបានរកឃើញនៅប្រាសាទបាវ័ន

ម្លូងព្រះពុទ្ធសាសនាដែលបានរកឃើញនៅប្រាសាទបាវ័ន

រឿងទាក់ទង (ត)

ដល់ប្រទះនឹងហ្វូងដំរីព្រៃ ហ្មឡាំងឡាយក៏បរធ្លាក់សម្រុកចូលទៅក្នុងហ្វូងដំរីដែលមានដំរីពី ៤០ទៅ៦០ហើយស្រែកសន្ធាប់បង្កើលកងរំពង។ ពេលនោះ ដំរីព្រៃភ័យស្លន់រត់បែកខ្ទែកគ្នាប្រសេច ប្រសាច ។ លុះឃើញឱកាសល្អហើយ ទើបពួកហ្មបោះព្រំត្រូវទៅទាក់កូនដំរីណាដែលខ្លួនស្រឡាញ់ តែរៀងខ្លួន (តូចពេកខ្លាចស្លាប់ ធំពេកក្រែងការពារពុំឈ្នះ គឺយកតែល្មម) ។ កាលណាព្រំត្រូវប្រកាំ ទាក់ជាប់ជើងកូនដំរីហើយ គង្វាលលើកព្រំត្រូវទាំងចង្វាយបោះទៅលើដី ហើយលោតចុះទៅតាម ដើម្បីចាប់យកកន្ទុយព្រំត្រូវ ចងនឹងគល់ឈើ។ ចុងព្រំត្រូវនេះអ្នកខ្លះមានចងស្នែងរង ឬក្រងាវធ្វើអំពី ស្នែងក្របីរោលភ្លើងពត់ឲ្យខុបក្អក គេមិនយកដែក ឬឈើធ្វើខ្លាចបាក់ ។ តែកាលណាជាប់បាញ់ សៗអូសព្រំត្រូវទៅឲ្យស្នែងនេះថ្នក់ជាប់នឹងគល់ឈើមិនអាចទៅឆ្ងាយទៀតបាន។ ពេលនោះពួកស្ត្រី ព្រៃវាមិនមែនបណ្តោយឲ្យគេចាប់កូនចៅវាតាមអំពើចិត្តទេ រួចពីផ្អើលមួយភ្លែត វាត្រឡប់មកតដៃ នឹងធ្លាក់ ដើម្បីដណ្តើមយកដំរីពីប្រកាំវិញ។ ខណៈនោះ ហ្មរត់ឡើងលើខ្នងធ្លាក់ចាប់ជានឹងពូថៅ តដៃនឹងដំរីព្រៃ។ គង្វាលគិតតែវាយចាក់ធ្លាក់ឲ្យរត់ដេញដំរីព្រៃទាល់តែបាក់បប រត់ព្រាត់ប្រាសទៅ ឆ្ងាយ។ ពេលដែលបាញ់សជាប់ប្រកាំហើយរត់ ហ្មអាចសំគាល់បានថា បាញ់សនោះមានកម្លាំង ប៉ុណ្ណា។ តែកាលណាជាប់ប្រកាំហើយ បាញ់សនោះរត់ទាល់តែដួលដេក ហ្មគេប្រញាប់លក់ចោល បើ ទុកទៅមុខជាស្លាប់ខាតប្រយោជន៍។ ម្យ៉ាងទៀត ដំរីដែលទើបនឹងទាក់បាននោះ បើពួកហ្មឈ្លោះ ប្រកែកគ្នាពីរឿងបែងភាគមិនស្មើនោះ គេត្រូវលក់ចោលដែរ សុខចិត្តឲ្យខាតខ្លះតែទុកទៅដំរីនោះ អាយុខ្លី ។

តាមទម្លាប់ ហ្មនឹងគង្វាលដែលធ្វើការរួមគ្នា ត្រូវទាក់ឲ្យបានបាញ់ស ៣ គឺបាញ់សមួយចំណែក ហ្ម បាញ់សមួយចំណែកម្ចាស់ធ្លាក់ បាញ់សមួយទៀតចំណែកគង្វាល ។

ឯការថែរក្សាកូនបាញ់សបានស្រេចនៅលើគង្វាល។ មួយថ្ងៃៗ គង្វាលជិះធ្លាក់ទៅអែបមើល ទន្លឹះពីរ បីដងអែបនាំបាញ់សទៅឲ្យជីកទឹក ទៅលាងទឹក។ ម្យ៉ាងទៀត ការនាំបាញ់សពីព្រៃជាការ លំបាកក្រៃលែង ព្រោះថាធម្មតាសត្វព្រៃមិនមែនចង់ចូលទៅនៅស្រុក ឲ្យមនុស្សធ្វើបាបគ្រប់ពេល វេលាទេ ណាមួយវាព្រាត់ហ្វូង ព្រាត់មេ បងប្អូនដែលធ្លាប់សប្បាយជាមួយគ្នាផង។

កាលមកដល់ស្រុកភូមិហើយ ហ្មក៏ដាក់ត្រណមពីប្រពន្ធចេញ រួចបង្គាប់ឲ្យគង្វាលរកឈើណា ធ្វើជាអាជ្ជា ឬ សន្លឹងសម្រាប់ផ្សាំងបាញ់ស។ រកបានហើយ គង្វាលយកបាញ់សទៅចងព្រាយុងបង្អត់ ស្មៅ៣-៤ថ្ងៃ ឲ្យហៅរុំឲ្យក្លាពេក ជាហេតុនាំឲ្យងាយផ្សាំងហើយគង្វាលបរធ្លាក់ទៅអែបបង្អាត់បន្តិច ម្តងៗ ទាល់តែមនុស្សពាល់បានឥតផ្អើល។ ក្រោយពីនោះមានការបង្អាត់ឲ្យចេះស្តាប់ភាសាទ្រមាក់ ដូចជាថា៖

- ហាវៗ = ឈប់
- ដុនៗ = ថយ
- ជូនៗ = លើកជើងមុខ
- ទ្រោម = ក្រាប
- ដាក់ = លុតជង្គង់ក្រោយ
- ដៃ = ហាមមិនឲ្យបោចរោច
- កាន់ = ចាប់ កាច់ ឬ ដក ។ ល ។

លុះបាពសចេះស្តាប់បង្គាប់លែងផ្អើលហើយ ទើបហូររៀបចំធ្វើពិធី“ចាប់ជើង”ឲ្យឈ្មោះដំរីនោះ ។ តាមសេចក្តីឲ្យការរបស់លោក ខ្នង អ៊ូច អតីតមេឃុំៗអង្គាញ់ ស្រុកព្រែកប្បាស ខែត្រតាកែវ ដែល ធ្លាប់បានឃើញគេធ្វើពិធីនេះនៅតំបន់របស់លោកប្រមាណជា៥០ឆ្នាំ មកហើយនោះ (គិតកាលពីឆ្នាំ ១៩៦៣មកម្ល៉េះ) ថាមានធ្វើច្រមុះ បាយសិង្សាដាក់ដាក់ក្នុងកន្លែង៤ ស្លាក៤ មានសរសេរឈ្មោះ សត្វតាមម្ចាស់ស្រឡាញ់ ហើយដឹកសត្វនោះមកបញ្ឈូរនៅក្បែរកន្លែងពិធី។ ហ្មតាំងចាប់អុជទៀន- ធ្នូបបូងស្ទង់អធិដ្ឋានឡើងថា:

“ឱតេជៈ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃជាពេលាល្អ ព្រះភូមករ ព្រះធរណី អ្នកតាចាស់ស្រុក ម្រេញគង្វាល ដែលរក្សា ទឹក ដី បឹងឬ ទួលទីនេះ។ឥឡូវនេះ ខ្ញុំត្រូវការឲ្យឈ្មោះសត្វដំរីនេះ បើឈ្មោះណាដែល សុខចម្រើនដល់ម្ចាស់ទ្រព្យ សូមឲ្យសត្វនេះ ដើរជាន់ស្លាកឈ្មោះនោះមុនគេទៅ” ។

លុះបូងស្ទង់គ្រប់៣ដងហើយ ទើបដឹកដំរីដើរប្រទក្សិណកន្លែងពិធី៣ជុំ។ បើដំរីនោះជាន់លើ ស្លាកឈ្មោះណាក៏ហៅដំរីតាមឈ្មោះនោះទៅ មានឈ្មោះ អាជៀប អាស្ក អាកន្លង់ មេក្រពុំ ជាដើម ហើយគេនាំគ្នាស៊ីដឹកសប្បាយទៅ។ បើអ្នកណាទៅកន្លែងនោះហើយ មិនព្រមទទួលបរិភោគចំណី អាហារជាមួយនឹងគេតែដល់ក្រោយមក ដំរីគេឈឺ គេថាមកពីអ្នកនោះមិនព្រមទទួលអំណរគេ។ នេះជាទំនៀមក្នុងឱកាសពិធីដាក់ឈ្មោះឲ្យដំរី ។

ចំណែកនៅខាងខែត្រពោធិ៍សាត់វិញ ពិធីនេះធំប្រហែលនឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មួយដែរ ប៉ុន្តែ គេច្រើនហៅ“សែនផ្កាចំព្រៃ”ឲ្យឈ្មោះដំរីទៅវិញ ហើយការឲ្យឈ្មោះទៀតមិនមែនធ្វើផ្សងតាម កន្លែង ឬ ស្លាកទេ គឺស្រេចនៅលើការស្រឡាញ់របស់ប្រពន្ធហ្មា។ ឯរបៀបសំណែនក៏ខុសគ្នាដែរ ។

របៀបខាងខែត្រពោធិ៍សាត់ មានបាយសីប៉ាក់ឆាម ពែរត ស្លាធម៌១គូ ទៀន៥ ធ្នូ៥ ជម បង្អែម ចម្អាប គូឆ្វេង ស្ពាំ សំពត់ផ្គត់ មាន់ស្បែក និងស្រា១ដប ព្រមទាំងមានធ្វើពិធី ប្រោះព្រំទឹកមន្ត រំដាប់ចង្រៃបាពសផង ។

(នៅមានត)

លោក ថែម ផាន
អធិការបឋមសិក្សា(ចូលនិវត្តន៍)

[illegible]

៖ គង្គុលក្នុងវិស្វកម្មវិទ្យា។

ធម្មត្ថវិក្ខយបិដក ៣៧

បរិយាកាសក្នុងការងាររបស់អង្គភាពនេះ។

[illegible]

ម្នីស្រីខ្មែរជាច្រើននាក់បានស្នើសុំឲ្យមានការស៊ើបអង្កេតលើការរំលោភបំពាន
 ច្បាប់ស្តីពីការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្ស។ ការស៊ើបអង្កេតនេះគួរតែធ្វើឡើងដោយ
 យុត្តិធម៌ និងត្រូវមានការចូលរួមពីសហគមន៍ក្នុងការស៊ើបអង្កេត។

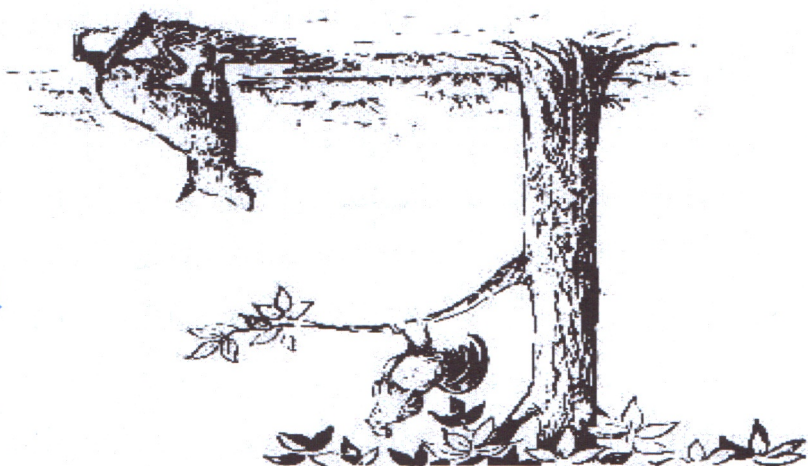
ឧបករណ៍និងគេហទំព័រនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជា

កេរដ្ឋលក្ខីវិល្ល

[illegible]

កាតព្វកិច្ចរបស់យើងក្នុងការរៀនសូត្រ
ច្បាប់ក្រុង ដូចត្រឹមត្រូវនៃការអប់រំ បង្កើនសេចក្តី

រូបអវិជ្ជា

គំនិតផ្ដើមបង្កើតចេញជារូបរាងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ និងការអប់រំដែលចាត់ទុកជាសម្បត្តិវប្បធម៌នៅក្នុងសង្គម។ ឧទាហរណ៍មរតកវប្បធម៌នៃសាសនាគឺជាវិទ្យាសាស្ត្រសង្គមដែរ។ បានសេចក្ដីថា សាសនានីមួយៗតែងមានវិធានការអប់រំមិនដូចគ្នាទេជាក់ស្ដែងព្រះពុទ្ធសាសនាព្រហ្មញ្ញសាសនា គ្រិស្តសាសនា ឥស្លាមសាសនា។ល។ តែងមានឧត្តមគតិនៃមេសាសនារបស់ខ្លួនរៀងខ្លួនមិនដូចគ្នាប៉ុន្តែមានបំណងដូចគ្នាគឺចង់បានសេចក្ដីសុខដល់សាសនិកជាអ្នកកាន់តាម។ ដោយឡែកចំពោះការច្នៃប្រឌិតទាំងសម្ភារៈប្រើប្រាស់ និងការបង្កើតថ្មី ព្រមទាំងការបញ្ចេញយោបល់របស់មនុស្សសុទ្ធតែមានលក្ខណៈខុសគ្នា។ ទាំងអស់នេះ គឺបិតនៅក្នុងមូលដ្ឋាននៃវិទ្យាសាស្ត្រសង្គមដែលគេទទួលស្គាល់ថា វាតែងកើតមានជារឿងធម្មតារបស់មនុស្ស។

បន្ទាប់ទៅនេះយើងឈានចូលដល់ការសម្របសម្រួលរបស់គ្រូបង្រៀនដោយមិនមែនបង្ខិតបង្ខំសិស្សឲ្យធ្វើតាមខ្លួននោះទេ។ បានសេចក្ដីថា ខួរក្បាលសិស្សមិនមែនជាកញ្ជ្រោងសម្រាប់ត្រងកាកគំនិតដែលគេខ្ចាក់ពីមាត់ ឬ ដូចជាកញ្ជ្រោងសម្រាប់ដាក់កាកអំពៅនោះឡើយ។ គ្រូបង្រៀនជាអ្នកមានភារកិច្ចកែលម្អ និងសម្របសម្រួលយោបល់សិស្សទុកសម្រាប់ឲ្យសិស្ស ដើម្បីប្រើប្រាស់តាមរយៈខ្លឹមសារមេរៀន។

ជាធម្មតាយោបល់របស់សិស្សម្នាក់ៗតែងមានលក្ខណៈខុសៗគ្នា។ ប៉ុន្តែក្នុងបំណងឆ្ពោះទៅរកទិសដៅតែមួយដូចគ្នា។ ឧទាហរណ៍គេធ្វើដំណើរទៅឲ្យដល់គោលដៅ ដូចជាទៅភ្នំពេញគឺអ្នកណាទៅតាមផ្លូវជាតិលេខប៉ុន្មានក៏បាន ប៉ុន្តែទៅដល់ភ្នំពេញដូចៗគ្នា។ គេធ្វើការប្រៀបប្រដូចនឹងអ្នកធ្វើការរកស៊ីតែងចង់បានលុយ ដោយគេខំធ្វើការតាមមុខជំនាញប្លែកៗគ្នាយ៉ាងនោះដែរ។ ដូចនេះចំពោះចម្លើយរបស់សិស្សពុំមានអ្វីដែលខុសទាំងអស់នោះទេ ហើយក៏ពុំមែនត្រូវទាំងអស់នោះទេ គឺគ្រូគ្រាន់តែជាអ្នកសម្របសម្រួលប្រមូលមកបញ្ចូលគ្នា ដើម្បីស្ថាបនាចម្លើយមួយឲ្យបានត្រឹមត្រូវប៉ុណ្ណោះ។

ប៉ុន្តែចំពោះគ្រូបង្រៀនដែលជាអ្នកសម្របសម្រួលល្អ តែងប្រមូលយកតែចំណុចល្អរបស់សិស្សជាតម្រូវការក្នុងមេរៀន ហើយមានការសរសើរលើកទឹកចិត្តសិស្ស ដើម្បីឲ្យសិស្សកាន់តែបន្តខិតខំរៀនសូត្របានកាន់តែខ្លាំងថែមទៀត។ ទន្ទឹមនេះដែរគ្រូបង្រៀនមិនត្រូវបដិសេធយោបល់សិស្សដោយការវាយតម្លៃដាច់អំបាញ់ថាខុសទាំងស្រុងនោះទេចំពោះវិទ្យាសាស្ត្រសង្គមនោះ។ ព្រោះបើគ្រូបង្រៀនប្រើប្រាស់ពាក្យសំដីតាមរយៈការវាយតម្លៃបែបនេះវានាំឲ្យសិស្សបាត់បង់ការច្នៃប្រឌិត និងបាត់បង់ការស្វែងរកតាមគំនិតផ្ទាល់ខ្លួន ដោយធ្វើខ្លួនឲ្យដូចសត្វស្រែកត្រាប់តាមគេចាំតែមាត់ឬគ្រាន់តែជាគ្រឿងម៉ាស៊ីន សម្រាប់គេចុចប្រើ ឬដូចជាទីងមោងប៉ុណ្ណោះ។

លោក ស៊ី ហាក់សេង
អតីតអធិការបឋមសិក្សាខេត្តតាកែវ
(និវត្តន៍ជន)

ចរិត កុមារ

១. សេចក្តីផ្តើម:

ខ្ញុំមិនមែនជាអ្នកជំនាញខាងចិត្តវិទ្យាទេ តែខ្ញុំបានសិក្សាខ្លះៗអំពីវិជ្ជានេះនៅពេលដែលបានរៀននៅសាលារៀនបណ្តុះបណ្តាលនានា។ នៅឆ្នាំសិក្សា១៩៦៣-៦៤និង១៩៦៤-៦៥ ខ្ញុំជាគរុសិស្សនៅមណ្ឌលបង្រៀនគរុវិជ្ជាកំពង់កន្ទួត។ មុខវិជ្ជាចិត្តវិទ្យាត្រូវបានបង្រៀនពីរម៉ោងក្នុងមួយសប្តាហ៍។ សាស្ត្រាចារ្យដែលបង្រៀនចិត្តវិទ្យាថ្នាក់ខ្ញុំនោះ គឺលោក ហូ តុងហូ។ លោកជាអធិការបឋមសិក្សាដ៏មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះមួយរូបក្នុងជំនាន់នោះ។ នៅឆ្នាំសិក្សា១៩៦៩-៧០ ខ្ញុំបានសិក្សាមុខវិជ្ជានេះម្តងទៀតនៅពេលដែលខ្ញុំជានិស្សិតសាស្ត្រាចារ្យនៅមហាវិទ្យាល័យគរុកោសល្យ។ សាស្ត្រាចារ្យរបស់ខ្ញុំពេលនោះគឺអ្នកស្រី ឈាងស៊ុន សាអូន។ អ្នកស្រីជាជនជាតិបារាំងដែលមានស្វាមីជាជនជាតិខ្មែរ។ នៅឆ្នាំសិក្សា១៩៧១-៧២ខ្ញុំមានឱកាសបានសិក្សាមុខវិជ្ជានេះម្តងទៀតនៅពេលដែលខ្ញុំបានប្រឡងជាប់ជាសិស្សសាលាគរុវិជ្ជាជាន់ខ្ពស់នៅភ្នំពេញ។ ការសិក្សាខាងលើបានផ្តល់ឲ្យនូវចំណេះដឹងមូលដ្ឋានខ្លះលើមុខវិជ្ជាដ៏លំបាកនេះ។ ក្នុងពេលបំពេញការងារជាគ្រូបង្រៀន ខ្ញុំបានយកចិត្តទុកដាក់អាន ខំរៀនបន្ថែម ព្រោះយល់ថាជាគ្រូបង្រៀនត្រូវយល់ឲ្យបានច្បាស់អំពីចិត្តវិទ្យា ជាពិសេស ចិត្តវិទ្យារបស់កុមារនិងវ័យជំទង់។ ការខិតខំនេះបានជួយឲ្យខ្ញុំយល់ដឹងបានបង្អួច តែនឹងថាឲ្យបានច្បាស់លាស់ដូចអ្នកដែលបានសិក្សាជ្រៅជ្រះនោះ មិនបានទេ។

ការអធិប្បាយរបស់ខ្ញុំខាងក្រោមនេះគឺជាគំនិតដកស្រង់ពីនេះបន្តិច ពីនោះបន្តិចមកផ្សំផ្គុំគ្នា នឹងថាជាគំនិតរបស់ខ្ញុំក៏មិនបាន។ ដោយហេតុនេះ អត្ថបទនេះពិតជាមិនបានតុបតិនពីពោះពិសាគួរឲ្យជក់ចិត្តចង់អានឡើយ។ ក្នុងករណីនេះ សូមមិត្តអ្នកអានមេត្តាយោគយល់ កន្លែងណាខុសក៏សូមកាត់ចោល កន្លែងណាមិនពីពោះក៏សូមរំលង កន្លែងណាសមរម្យអាចយកបាន ក៏សុំទទួលយកតាមការគួរ។

២. មូលដ្ឋាននៃចរិតរបស់កុមារ

កុមារទាំងឡាយមានចរិតលក្ខណៈខុសៗគ្នា។ ខ្លះចិត្តស្រាលឆាប់ខឹង ខ្លះឯរងក់ ខ្លះខ្លាចគេ ខ្លះរឹងពិបាកនិយាយ ខ្លះចូលចិត្តរករឿងគេ ...។ មនុស្សចាស់តែងស្តីបន្ទោសករណីនេះថា ជាលក្ខណៈពីកំណើត ឬ លក្ខណៈសព្វជ។ “ កូននេះចិត្តស្រាលដូចឌីវា ” មនុស្សខ្លះតែងពោលដូច្នេះសំដៅទៅកុមារដែលឆាប់ខឹង ខ្លះទៀតហាមឃាត់កូនកុំឲ្យសេពគប់ជាមួយកុមារខ្លះដែលគាត់យល់ថាជា “ ពូជយោរយោ ” ។ កុមារពិតជាអាចមានចរិតដូចឌីវកឬម្តាយព្រោះវាស់នៅជាមួយគាត់ តែចរិតរបស់កុមារពិតជាមិនមែនមកពី “ ពូជ ” ទេ។

ចិត្តវិទូបារាំងម្នាក់ឈ្មោះ ហ្សង់ហ្សាក់រូសូ (Jean Jacques Rousseau) បានពោលថាមនុស្សកើតមកល្អជាទេ តែគឺសង្គមទេដែលធ្វើឲ្យក្លាយជាមនុស្សខូច (L' homme est né bon mais la

société le corrompt)។ ការពិតអាចដូច្នេះ ទារកដែលកើតមកមិនស្គាល់អង្រឹងទេ តែដោយម្តាយ ដាក់ឲ្យវាដេកអង្រឹងរាល់ថ្ងៃ វាក៏ស្រែកយំមិនព្រមដេកនៅពេលណាដែលគ្មានអង្រឹង។ ក្មេងកើតមក មិនចេះដេរទេតែដល់ឮមនុស្សចាស់ដេរគ្នារាល់ថ្ងៃវាក៏ចេះដេរដែរ។ អន្តរសកម្មភាពរាល់ថ្ងៃរវាង ម្តាយឪពុកនឹងកូនគឺជាមូលដ្ឋាននៃការឧប្បត្តិកឡើងនូវចរិតរបស់កុមារ។ ការមិនយល់នូវទំនាក់ ទំនងនេះគឺជាប្រភពនៃទំនាស់ រវាងមនុស្សចាស់និងកុមារ ទំនាស់ដែលក្នុងនោះ ភាគីនីមួយៗ បញ្ចេញប្រតិកម្មតាមបែបរបស់ខ្លួន។ ឪពុក ម្តាយអាងខ្លួនឯងចាស់ តែងប្រើវិន័យនិងអំណាចបង្ខំឲ្យ កូនធ្វើតាម។ ឯកូនវិញខ្លះបញ្ចេញប្រតិកម្មប្រឆាំងតបក្នុងកំហឹង បង្កនូវភាពក្តៅក្រហាយកាន់តែ ខ្លាំងពីសំណាក់ម្តាយឪពុកដែលមិនសម្របសម្រួលរឹតតែពង្រឹងអំណាចនិងបន្ថែម វិន័យ។ ចំណែក ឯភាគីកូនក៏ខំពង្រឹងជំហររបស់ខ្លួនដោយ រកហេតុផលមកសំអាង ម្ល៉ោះហើយទំនាស់នេះក៏ក្លាយជា ច្រវាក់ហេតុនិងផលជាច្រវាក់ទំនាស់ដែលមិនមានទីបញ្ចប់ ហើយក៏ប្រាលទៅក្នុងអញ្ញាណ ហើយ នៅទីបំផុតក៏បញ្ចេញមកក្រៅជាចរិតរបស់គេ។ វាក៏មាននូវករណីដែលកូនខ្លាចម្តាយឪពុក មិនតប ត បញ្ចេញប្រតិកម្មតាមបែបអកម្ម លេបទុកគំនិតប្រឆាំងខ្លួនមុខ ធ្វើជាកូនល្អ ស្តាប់បង្គាប់ តែបេះដូង គេពោរពេញដោយការខកចិត្ត ការសោកស្តាយ លាយឡំដោយកំហឹងដែលគ្មានឱកាសនឹង បញ្ចេញ។ កំហកចិត្តនេះកប់ជ្រៅក្នុងបេះដូងរបស់កុមារ ប្រាលចូលទៅក្នុង អញ្ញាណហើយ បញ្ចេញមកក្រៅជាចរិតមួយខុសពីចរិតរបស់កុមារខាង ដើម។

ដើម្បីបានយល់កាន់តែច្បាស់នូវករណីនេះ ខ្ញុំសូមជូនឧទាហរណ៍មួយគឺ ប្តីប្រពន្ធមួយគូមាន កូនប្រុសម្នាក់។ គេទាំងពីរស្រឡាញ់កូន ទៅដើរលេង មើលកុន មើលល្ខោនតែងយកកូនតាម។ ឯកូនវិញក៏ស្រឡាញ់ម្តាយឪពុកណាស់ដែរ គេសប្បាយរីករាយពេលបានទៅណាមកណាជាមួយ គាត់។ ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលគេចម្រើនវ័យ រាងកាយលូតលាស់ ខួរក្បាលរីកចម្រើន ផ្លូវចិត្តមានការ វិវត្ត។ គេលេងមើលឃើញខ្លួនជាមនុស្សតូចដែលត្រូវការថ្នាក់ថ្នម ការបបោសអង្អែលពីម្តាយឪពុក ទៀតហើយ តែជាមនុស្សធំម្នាក់អាចធ្វើអ្វីក៏បានដូចមនុស្សធំ។ គឺជាដំណាក់កាល ដែលកុមារគិតថា គេមានអត្ថិភាពជាមនុស្សម្នាក់ដូចមនុស្សនានាដទៃទៀត (affirmation du moi)។ ម្តងនេះ កុមារ លេងចង់ដើរលេងជាមួយម្តាយឪពុកទៀតហើយព្រោះដើរជាមួយគាត់ គេនៅតែជាក្មេងដែលស្ថិត នៅក្នុងឱវាទ គ្មានអ្នកណាមើលគេឃើញ។ គេចង់ដើរជាមួយពួកម៉ាកគេដើម្បីបង្ហាញ ថាគេធំហើយ គេជាមនុស្សម្នាក់ដូចគេដូចឯង។ ម្តងនេះពេលម្តាយឪពុកបបួលទៅជាមួយ គេឆ្លើយថាទេ ហើយ ប្រកែកដោយលើកហេតុផលមកបង្ហាញថាយ៉ាងនេះយ៉ាងនោះ...ម្តាយឪពុកដែលមិនយល់ក៏ ប្រកាន់ថា កូនប្រហើន លេងស្តាប់បង្គាប់ ក៏ប្រើអំណាចបង្ខំ យកឈ្នះ។ កូនខ្លះបង្ខំចិត្តធ្វើតាម ទាំង មិនពេញចិត្ត ទាំងទឹកភ្នែក ខ្លះទៀតប្រកែកដាច់អហង្គារ មិនទៅជាមួយ ហើយម្តាយឪពុកក៏ប្រើ អំណាច ប្រើ វិន័យហើយទំនាស់ក៏រីកប្រទាក់ប្រទងគ្នាជារង្វិលបិទគ្នានដំណោះស្រាយ។

ទាំងនេះជាការយល់ខុសក្នុងការអប់រំ។ ជាឥរិយាបថខុសឆ្គងនៃម្តាយឪពុកដែលបណ្តាល ឲ្យមាន វិបត្តិប្រេមការ (choc affectif) ដែលនាំដល់វិបត្តិនៃចរិតក៏កើតមាននូវរបស់ដែលគេ ហៅ ថាកុមារពិបាកអប់រំ (enfant difficile)។ បានន័យថា អាកប្បកិរិយាខ្លះរបស់កូនដែលម្តាយឪពុក មើលឃើញពីដំបូងថាពិបាក ទាល់គំនិតក្នុង “ការអប់រំ” នោះគឺជាដំណាក់កាលធម្មតាមួយនៃវិបត្តិ ចរិត។ វិបត្តិនេះនឹងត្រូវបានដោះស្រាយឬមិនបាន អាស្រ័យដោយវិធីធ្វើប្រតិកម្មរបស់ម្តាយឪពុក។

កុមារមិនបាននាំមកជាមួយនូវចរិតល្អឬអាក្រក់ទេ។ ចរិតល្អឬអាក្រក់របស់កុមារនឹងរីកចម្រើន ឬវិនាសទៅអាស្រ័យដោយប្រតិកម្មនៃសង្គមជុំវិញកុមារ។ នៅចំពោះមុខអាកប្បកិរិយារបស់

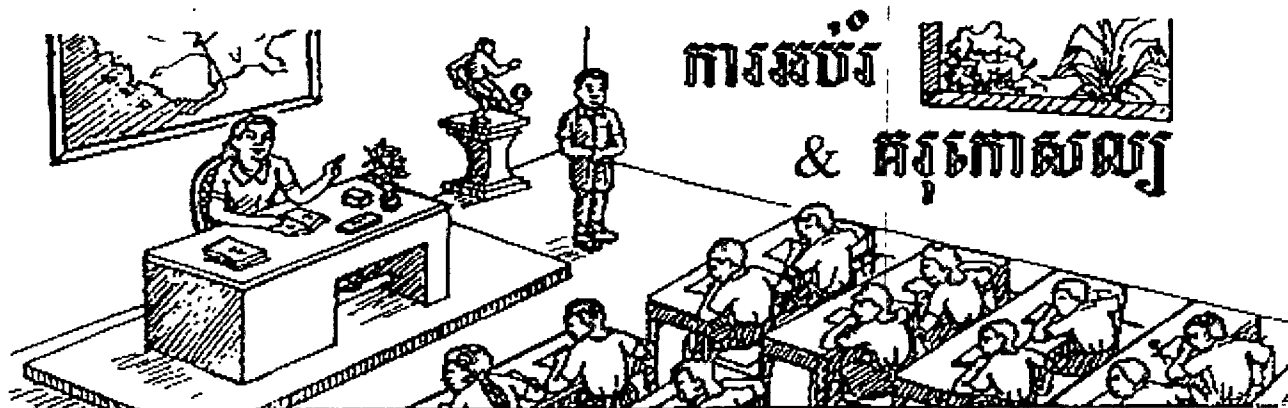

“កុមារ” ដែលហៅថាពិបាកអប់រំ (Enfant difficile) “ នោះ យើងជាមនុស្សចាស់ត្រូវខិតខំធ្វើការសិក្សាស្វែងយល់ដោយស្ងៀមស្ងាត់និងប្រកបដោយវត្ថុវិស័យភាព រាវរកឫសគល់របស់វា រួចហើយធ្វើប្រតិកម្មក្នុងភាពទន់ភ្លន់ អនុគ្រោះ និង យោគយល់។ និយាយរួម កុមារមិនបានដឹងអ្វី និងមិនបានចូលរួមក្នុងការខ្វែងគំនិតយើងទេ។ ពួកគេគ្រាន់តែជាអ្នកដែលត្រូវរងគ្រោះនូវកំហុសដែលមិនបានប្រព្រឹត្ត។ គឺយើងជាម្តាយឪពុកដែលត្រូវជ្រើសរើសផ្លូវត្រូវដើរ។ ម្តាយ និងឪពុកគឺជាអ្នកដែលមាន ឥទ្ធិពលផ្ទាល់ដល់កុមារ។ អ្នកទាំងពីរគប្បីផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាស្វែងយល់អំពីកូនក្នុងភាពវត្ថុវិស័យ។ ក្នុងឧទាហរណ៍ខាងលើ ចំពោះមុខការប្រឆាំងជំទាស់របស់កូន ប្រសិនបើម្តាយឪពុកងាកមកស្វែងយល់ពីកូនរួចប្រកាន់ឥរិយាបថទន់ភ្លន់ជាមួយគេ នោះទំនាស់អាចនឹងត្រូវបានដោះស្រាយហើយផលវិបាកពិតជាមិនអាក្រក់ឡើយ។ ប៉ុន្តែការស្វែងយល់កូនពិតជាការលំបាកចំពោះម្តាយឪពុកជាទូទៅក្នុងករណីនេះគេត្រូវស្វែងយល់រកពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកជំនាញខាងចិត្តវិទ្យា (ប្រសិនបើមាន) គ្រូបង្រៀនដែលមានបទពិសោធន៍ឬចាស់ទុំដែលមានស្នាដៃទូន្មានកូន។

អ្វីដែលជាគ្រោះថ្នាក់គួរយកចិត្តទុកដាក់គឺ “សភាវគតិ” របស់ម្តាយឪពុកដែលចង់ផ្តល់ឲ្យកូននូវការអប់រំល្អ (bonne éducation) “ទទួលនូវការអប់រំល្អ”។ ការអប់រំជំនាន់បុរាណឲ្យតម្លៃការអប់រំមនុស្សដោយវិធីតឹងតែងប្រើអំណាចប្រៀបដូចជា “ការផ្សាំងសត្វ” មានចំណុចខ្វះខាតគួរឲ្យ ចៀសវាង។ ក្រោយមកក៏លេចចេញនូវគោលការណ៍នៃ “ការអប់រំសេរី” ដែលត្រូវបានប្រកាន់យកដោយអ្នកអប់រំជាច្រើននោះក៏បង្ហាញនូវភាពខ្វះខាតនិងគ្រោះថ្នាក់ជាច្រើនដែរ។ យើងជាម្តាយឪពុកត្រូវប្រកាន់យកផ្លូវកណ្តាលមួយដ៏ត្រឹមត្រូវ ជាផ្លូវនៃការអប់រំប្រកបដោយសមតា ដែលអាចឲ្យជៀសផុតពីភាពទន់ខ្សោយ នៃឪពុកម្តាយសម័យបុរាណដែលនិយម ការអប់រំដោយប្រើអំណាច នឹងភាពមាននៃម្តាយឪពុកសម័យថ្មីដែលប្រកាន់យក “ការអប់រំសេរី”។

លោក អ៊ុំ សារី
អតីតសិស្សសាលាគរុវិជ្ជាជាន់ខ្ពស់

រដូវក្តៅបណ្តុះបណ្តាល		
រដូវបុណ្យភ្ជុំ	នៅវត្តចាស់ទុំ	ជួបជុំសន្តាន
បុណ្យធំដូនតា	ចារពីបុរាណ បានចងចាំជាក់។	ខេមរាក្របប្រាណ
មួយឆ្នាំមានម្តង	ប្រជាត្រសង	ឆ្លងទឹកជ្រៅរាក់
ចំណិននៃក	ទូលដែកហ៊ុកហ៊ាក់ ទាក់ជាប់ចិត្តខ្មែរ ។	បេះដូងជំពាក់
ស្រែបុណ្យខំសាប	បោះបង់ស្រែបាប	ដុនដាបហូរហែ
បញ្ជូនកុសល	ដល់ញាតិពុកម៉ែ ព្រោះតែផលកម្ម ។	ទុក្ខសោកឥតល្អ
ទៅវត្តនឹងបង	អូនខំផ្សំផ្សង	ចារចងចំណាំ
ញាតិញោមទម្លាប់	ជាប់ជាប្រចាំ ផ្សំផ្សាយស្រែបុណ្យ ។	សាបព្រោះដុះដាំ
		ចាប ពួក

អំពីសិលាចារឹកនៃប្រទេសកម្ពុជា (ត)

ក្រៅពីការបោះពុម្ពផ្សាយដូចបានពណ៌នាខាងលើសិលាចារឹកកម្ពុជាបានទទួលការបោះពុម្ពផ្សាយដ៏សំខាន់ៗនៅក្នុងសៀវភៅដូចតទៅ ៖

១. “សិលាចារឹកកម្ពុជា បោះពុម្ពផ្សាយក្រោមការឧបត្ថម្ភរបស់បណ្ឌិត្យសភាសិលាចារឹក និងអក្សរសាស្ត្រ” ប៉ារីស .គ.ស. ១៩២៦។ ទាំងអស់គឺមាន៦ ភាគ ដែលនៅក្នុងនោះមានផ្ទាំងនិងរូបថតសិលាចារឹកដើមចំនួន២៨៧។ គឺជាកសារសិលាចារឹកដើមដ៏សំខាន់ដែលគេអាចធ្វើការសិក្សាប្រវត្តិនៃអក្សរខ្មែរសម័យអង្គរ និងក្រោយអង្គរ។ (Inscriptions du Cambodge, publiées sous les auspices de l'Académie des inscriptions et Belles Lettres. Paris 1926-1937: 6 tomes) ។

២. “សិលាចារឹកកម្ពុជា” បោះពុម្ពដោយសាលាបារាំងចុងបូព៌ា ប៉ារីស ហាណូយ គ.ស ១៩៣៧-១៩៦៦។ ទាំងអស់គឺមានសៀវភៅ៨ភាគ។ គឺជាកម្រងសិលាចារឹកជាភាសាខ្មែរនិងសំស្ក្រឹតសរសេរជាអក្សរឡាតាំង (translittération indianiste) ដែលមានការបកប្រែ និងអត្ថាធិប្បាយជាភាសាបារាំងដោយលោក ហ្សក សឺដេស។ នៅក្នុងសៀវភៅភាគទី ៨ មានបទានុក្រមនៃនរនាម ទេវនាម ស្ថាននាមព្រមទាំងបញ្ជីកាត់ទៅនៃសិលាចារឹកកម្ពុជា។ (G.Coedes. “Inscriptions du Cambodge”, publiées par l'Ecole Française d'Extrême-Orient, Paris, Hanoi. 1937-1966) : 8 tomes ។

៣. “សិលាចារឹកកម្ពុជា” កាល់កុត្តា (ឥណ្ឌា) គ.ស ១៩៥៣។ គឺជាកម្រងអត្ថបទសិលាចារឹកភាសាសំស្ក្រឹត បោះពុម្ពផ្សាយតាមអក្សរទេវនាគរីទំនើបដោយសាស្ត្រាចារ្យ ម៉ាស៊ីង។ គ្មានការបកប្រែ ប៉ុន្តែមានអត្ថាធិប្បាយចំពោះសិលាចារឹកសំខាន់ៗ។ (Majumdar R.C Inscriptions of Kambuja. Calcutta 1953) ។ សិលាចារឹកទាំងឡាយបោះពុម្ពផ្សាយទាំងបីបែបខាងលើអាចចាត់ទុកបានថាជាប្រភពឯកសារសិលាចារឹកដ៏សំខាន់ម្យ៉ាងសំរាប់សិក្សាស្រាវជ្រាវវប្បធម៌និងអរិយធម៌

ខ្មែរបុរាណ។ ប៉ុន្តែគំនរឯកសារសិលាចារឹកម្យ៉ាងទៀត ដែលជាឯកសារដើម ហើយពុំទាន់ទទួលការ
បោះពុម្ពផ្សាយគឺស្ថិតនៅក្នុងបណ្ណាល័យរបស់សាលាបារាំងចុងបូព៌ា និងនៅបណ្ណាល័យជាតិទីក្រុង
ប៉ារីសនៃប្រទេសបារាំងតែប៉ុណ្ណោះ។ នៅបណ្ណាល័យសាលាបារាំងចុងបូព៌ា នៅទីក្រុងប៉ារីសមាន
អត្ថបទដើម (estampages) នៃសិលាចារឹកកម្ពុជានាសម័យអង្គរ សម័យក្រោយអង្គរសឹងគ្រប់សព្វ
ទាំងអស់។

អំពីខ្លឹមសារនៃសិលាចារឹកជាភាសាសំស្ក្រឹត និងជាភាសាខ្មែរគឺមានក្នុងអត្ថាធិប្បាយដូច
តទៅ។ សិលាចារឹកជាភាសាសំស្ក្រឹត មានចំនួនទាំងអស់៥០៣ អត្ថបទ (តាមការបូកសរុបរបស់
លោក ហ្វីលីប-ហ្សេន្ទេរ) ។ ជាសិលាចារឹកសរសេរឡើងជាកំណាព្យ(កាវ្យ) ហើយជាទូទៅមានការ
ពណ៌នាអំពីស្ថាបនកម្មខាងសាសនា (ព្រហ្មញ្ញសាសនា និងពុទ្ធសាសនា) ជារឿយៗ សិលាចារឹក
ជាភាសាសំស្ក្រឹតចាប់ផ្តើមប្រារព្ធដោយការបូជាសូត្រដល់ទេវមួយអង្គឬច្រើនអង្គនៃព្រហ្មញ្ញសាសនា
តាមកំណាព្យកាព្យឃ្លោងពោរពេញដោយទស្សនៈទេវនិយមនិងទស្សនវិជ្ជាស្រង់ចេញមកពីគម្ពីរ-
វេទតាមកំណាព្យស្តីពី សរសើរដល់ព្រះមហាក្សត្រសោយរាជ្យដោយរៀបរាប់អំពីប្រវត្តិនៃរាជវង្សា-
នុវង្ស អំពីបុព្វកិច្ចនៅក្នុងសមរភូមិប្រឆាំងពួកខ្មាំងសត្រូវពីប្រទេសជិតខាងអំពីការកោតសរសើរ
ដល់ព្រះកិត្តិនាមនិងប្រាជ្ញាល្បីខ្ជរខ្ជាវដល់សម័យកាលនៃរាជសម្បត្តិដែលបានផ្តល់ភាពចម្រើនរុង-
រឿង និងមហិទ្ធិឫទ្ធិដល់ព្រះមហានគរកម្ពុជទេស។ មានកំណាព្យខ្លះ ពណ៌នាសរសើរដល់ឥស្សរជន
ជាន់ខ្ពស់ជាបព្វជិតឬជាគ្រហស្ថ ដែលមានសន្តានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះសាសនា ដោយការកសាង
ប្រាសាទ វត្តអារាម ស្រុកភូមិ សួនឧទ្យាន បារាយណ៍ និងទំនប់ទឹក។ ភាគច្រើននៃសិលាចារឹក
ពណ៌នាបញ្ជាក់អំពីនាមស្ថាបនករ ព្រះវិហារ រូបបដិមា ព្រមទាំងកាលបរិច្ឆេទនៃស្ថាបនកម្ម។
កំណាព្យខ្លះទៀតរៀបរាប់ព្រឹត្តិការណ៍តាមបែបប្រវត្តិសាស្ត្រ ស្តីអំពីការប្រយុទ្ធស្លាប់រស់ រវាងមេទ័ព
ប្រឆាំងនឹងមេទ័ពមានភក្តីភាពចំពោះរាជានិយម។ មានកំណាព្យប្រកបដោយសោកនាដ្យកម្មដែល
និពន្ធដោយព្រះនាងឥន្ទ្រទេវី ស្តីអំពីពិធីបូជាស្វែងរកនាធម៌ជារៀងរាល់ថ្ងៃពីសំណាក់ព្រះនាង
ជយរាជទេវី ដើម្បីជួយជំនះរបស់ព្រះស្វាមី គឺព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧ ដែលធ្វើចម្បាំងប្រឆាំងប្រទេស
ចម្ប៉ា។ មានអត្ថបទកំណាព្យពីរដងមួយគឺសិលាចារឹកបក្សីចាំក្រុងដែលនិទានអំពីព្រំប្រទល់កម្ពុជ
ទេសសម័យអង្គរ (ខាងបូព៌ាទល់នឹងប្រទេសចម្ប៉ា ខាងបស្ចិមទល់នឹងប្រទេសភូមា ខាងឧត្តរទល់
នឹងប្រទេសចិន ខាងទក្សិណទល់នឹងមហាសាគរ) និងសន្តតិវង្សព្រះបាទរាជេន្ទ្រវរ្ម័ន មួយទៀត គឺ
សិលាចារឹកវត្តស្រីសន្ធរដែលធ្វើអត្ថាធិប្បាយអំពីទ្រឹស្តីពុទ្ធនិយមនិងពិធីសក្ការបូជាក្នុងជំនឿលើពុទ្ធ
សាសនាមហាយាន។

នៅក្នុងសៀវភៅស្តីពីការស្រាវជ្រាវវចនសំព្វភាសាសំស្ក្រឹត តាមសិលាចារឹកនៃប្រទេស កម្ពុជា លោកភក្ត្រនារាយ បានមានប្រសាសន៍ថា“ភាសាសំស្ក្រឹតប្រើប្រាស់ក្នុងសិលាចារឹកកម្ពុជា មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវល្អ” (K. Bhattacharya, Recherches sur le vocabulaire des inscriptions sancrites du Cambodge, Paris, 1964) ។

កំណាព្យសំស្ក្រឹត តាមសិលាចារឹកបានត្រូវចងក្រងឡើងតាមរចនាប័ទ្មដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គត្រឹក គត្រងពោរពេញដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅ សំនួនរោហារ បុគ្គលាធិដ្ឋាន (Paraboles) និងរូបារម្មណ៍ ដ៏រស់រវើក តាមរបៀបរៀបចំចង្វាក់ចាប់ចុងចូន តាមលក្ខណៈរណ្តំព្យាង្គដ៏ពិរោះ។កំណាព្យជាភាសា សំស្ក្រឹត ត្រូវបានសរសេរឡើងដើម្បីសូត្រដូចធម៌សូត្រ ឬ ដើម្បីច្រៀងជាបទចម្រៀងស្មុគី កោត សរសើរដល់អាទិទេពនានា (មានព្រះឥសូរ ព្រះពិស្ណុ ព្រះព្រហ្ម) ដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះពោធិសត្វ និង ដល់ព្រះមហាក្សត្រ ដោយមានរចនាព្រះរាជទ្រព្យ និងក្រុមតូរ្យតន្ត្រី ប្រគំកំដរជាប្រក្រតី។ប្រសិនបើ យោងទៅតាមប្រភេទនៃព្រឹត្តិការណ៍ដែលចោទឡើង និងដ៏ប្រវត្តិ ព្រមទាំងគោរម្យងាររបស់កវី បណ្ឌិត គេអាចសន្និដ្ឋានបានថាកវីបណ្ឌិតទាំងនេះ គឺជាអ្នកប្រាជ្ញខាងភាសាសំស្ក្រឹត ដែលមាន ដើមកំណើតជាជនជាតិកម្ពុជា ហើយមិនមែនជាកវីមកពីប្រទេសឥណ្ឌាដូចជាពាក្យពោលរបស់ លោកកូដហ្សាក់ឡើយ។កវីបណ្ឌិតទាំងអម្បាលម៉ាននោះ រមែងធ្វើជាវាងគ្រូនៃព្រះមហាក្សត្រជា ព្រាហ្មណ៍បុរោហិត ជាចតុរាចារ្យ ជាសេនាមាត្យនៅបរមរាជវាំង ហើយដែលបានរៀនសូត្រគម្ពីរវេទ គម្ពីរធម៌សាស្ត្រ និតិសាស្ត្រទាំងឡាយ ខាងព្រហ្មញ្ញសាសនា ឬ គម្ពីរខាងពុទ្ធសាសនាជាភាសា សំស្ក្រឹត។ នេះជាទង្វើករណ៍ដ៏សំខាន់បំផុត ដើម្បីឲ្យយើងអាចធ្វើការសន្និដ្ឋានបានថា កំណាព្យ ជាភាសាសំស្ក្រឹតតាមសិលាចារឹកកម្ពុជា គឺពិតជាវណ្ណកម្ម ឬនិម្មាបនកម្មនៃអក្សរសាស្ត្របុរាណនៃ កម្ពុជា ពីសតវត្សទី៣(តាមសិលាចារឹកវ្វីកាញ់) ឬទី៥ ដល់សតវត្ស ទី១៤ នៃគ្រិស្តសករាជ។ ពិតមែនហើយ នាសម័យបច្ចុប្បន្នគេអាចពិនិត្យឃើញថា ប្រជាជនកម្ពុជាពុំទាន់ដែលបានក្រេប ជញ្ជក់នូវវេសជាតិ និងសោភ័ណភាពដ៏ស្រស់បំព្រងនៃអក្សរសាស្ត្របុរាណរបស់ខ្លួនជាភាសាខ្មែរ នៅឡើយដោយហេតុថាកំណាព្យសំស្ក្រឹតតាមសិលាចារឹកទាំងប៉ុន្មាន ពុំដែលបានទៅជាកម្មវត្ថុនៃ ការបកប្រែមកជាកំណាព្យជាភាសាជាតិនៅឡើយ។

(នៅមានត)

បណ្ឌិត ឡុង សៀម
រចនានុក្រមខ្មែរបុរាណ តាមសិលាចារឹកបុរេអង្គរ សតវត្សទី៦-៨

អត្ថប្រយោជន៍នៃទិវាអំណាចកម្ពុជា (ត)

IV. អត្ថប្រយោជន៍អំណាច

មនុស្សស្ទើរតែគ្រប់គ្នាបានដឹងថាសៀវភៅ និងឯកសារផ្សេងៗគឺជាឃ្លាំងនៃចំណេះដឹងបទពិសោធន៍ ជំនាញនិងព័ត៌មានមិនចេះរីងស្ងួត។ ការអានសៀវភៅប្រៀបដូចជាការសំលៀងខ្លួនក្បាលឱ្យមានភាពមុតស្រួច ដើម្បីផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង សង្គមនិងពិភពលោកទាំងមូល។ បើសិនជាយើងមិនបានអានអ្វីសោះ អ្នកនឹងបាត់បង់ព័ត៌មាន និងមិនយល់អំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការអានសៀវភៅឡើយ ហើយនឹងក្លាយជាការខ្វះខាតយល់ដឹង និងមិនយល់ពីហេតុផលរបស់មនុស្សដទៃ។ ការអានជួយខ្វែងក្បាលរបស់អ្នកឱ្យមានសកម្មភាពជាប្រចាំ និងយល់នូវទស្សនៈសំបូរបែបតាមរយៈការមើលទូរទស្សន៍ស្តាប់វីដេអូជាដើម។ សព្វថ្ងៃនេះការអានសៀវភៅជួយអ្នកឱ្យបានដឹងពីពិភពលោកកាន់តែទូលំទូលាយឡើងៗ

ខាងក្រោមនេះគឺជាអត្ថប្រយោជន៍នៃការអានសៀវភៅ ៖

១. បង្កើនសមត្ថភាពខ្លួនក្បាល

អ្នកស្រាវជ្រាវបានរកឃើញថា ការរក្សានូវស្មារតីរឹងមាំ កាត់បន្ថយនូវភាពតានតឹងផ្នែកខ្លួនក្បាល ឬការពារជំងឺភ្លេចភ្លាំង រង្វេងនៅក្នុងរាងកាយរបស់អ្នក។ រាងកាយរបស់មនុស្សត្រូវការចំណីអាហារ និងលំហាត់ប្រាណ ដើម្បីបន្តអត្តិភាព និងសុខភាពល្អមិនខុសគ្នាឡើយ។ ខ្លួនក្បាលរបស់អ្នកក៏ត្រូវការចំណីអាហារ លំហាត់ប្រាណ និងធ្វើការដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពសុខភាពខ្លួនក្បាលដែលក្នុងនោះការអានគឺជាចំណីដ៏ល្អសម្រាប់ខ្លួនក្បាល។ មនុស្សអាចធ្វើការអភិវឌ្ឍប្រាជ្ញា ស្មារតីតាមរយៈវិធីច្រើនយ៉ាងក្នុងនោះអំណាចក៏ជាវិធីដ៏សំខាន់មួយដែរ។

២. កាត់បន្ថយជំងឺចង្រៃអារម្មណ៍ (ស្រ្តេស)

អ្នកមិនចង់អារម្មណ៍ក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកឡើយ ប៉ុន្តែវានឹងរលុបបាត់ចេញពីខ្លួនក្បាលរបស់អ្នកនៅពេលដែលអ្នកកំពុងតែលង់ក្នុងរឿងដ៏អណ្តែតអណ្តូងមួយ ឬប្រធានបទមួយដែលអ្នកចាប់អារម្មណ៍។ ជំងឺស្រ្តេសបានកើតឡើងចំពោះអ្នកតាមរយៈសកម្មភាពស្មុគស្មាញផ្ទាល់ខ្លួន។ ការអានបានជួយកាត់បន្ថយកម្រិតស្រ្តេសនៅកម្រិតទាបបំផុត បើធៀបជាមួយវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗទៀត។ ការអានគឺជាវិធីដ៏ល្អបំផុត ដើម្បីសម្រួលខ្លួនក្បាលរបស់អ្នក។ អ្នកស្រាវជ្រាវចិត្តវិទ្យាបានរកឃើញថា នៅពេលអារម្មណ៍របស់មនុស្សកំពុងផ្តោតលើការអានក្នុងពិភពអក្សរសាស្ត្រ នោះការរំខាននានា ភាពតានតឹងក្នុងសាច់ដុំ និងបេះដូងត្រូវបានកាត់បន្ថយជាបន្ត។

៣. បង្កើនចំណេះដឹង គំនិតច្នៃប្រឌិត និងការស្រមៃ

គេតែងតែនិយាយថា មុននឹងសរសេរសៀវភៅបានមួយក្បាលមនុស្សខ្លះអាចនឹងចំណាយពេលពេញមួយជីវិតរបស់គេ។ ប៉ុន្តែសម្រាប់អ្នកអានវិញគេប្រើរយៈពេលយ៉ាងយូរមួយសប្តាហ៍ដើម្បីក្រេបយកបទពិសោធន៍ និងចំណេះដឹងរបស់អ្នកនោះ។ តាមរយៈការអាន គំនិតច្នៃប្រឌិត

និងក្តីស្រមៃក៏ត្រូវបានអភិវឌ្ឍ ព្រោះវាបានផ្តល់នូវទស្សនៈនិងការយល់ដឹងខុសៗគ្នា។ អ្នកពូកែអាន គឺជាអ្នកមានវ័យក្មេងហើយនឹងអាចក្លាយជាអ្នកពូកែសរសេរផងដែរ។ ការអានច្រើនបានធ្វើឱ្យអ្នក មានការស្រមៃកាន់តែស៊ីជម្រៅក្នុងពិភពលោកថ្មីយើងនេះ ហើយបានជំរុញឱ្យខ្ញុំរក្សាលររបស់អ្នក បង្កើតគំនិតថ្មី និងលទ្ធភាពផ្សេងៗ ដែលអាចអនុវត្តបានឆ្ពោះទៅរកការរីកចម្រើនស្របតាមបរិបទ ពិភពលោក។ ការអានបានជួយអ្នកឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងតាមរយៈការយល់ដឹងលើប្រធានបទ ដែលអ្នកចាប់អារម្មណ៍។ ជាទូទៅសៀវភៅទាំងអស់នឹងផ្តល់នូវការយល់ដឹង និងចំណេះដឹងកាន់តែ ច្រើនដែលអាចនិយាយបានថាចំណេះដឹងច្រើនគឺជាគន្លឹះនៃភាពជោគជ័យដែលអាចដឹកនាំជីវិត យើងកាន់តែល្អប្រសើរ។

៤. បង្កើនចំណេះដឹងផ្នែកវាក្យសព្ទ

វាមានសារៈសំខាន់បំផុតសម្រាប់អ្នកដែលរៀនភាសាបរទេស ព្រោះបើអ្នកអានកាន់តែច្រើន អ្នកនឹងដឹងថា អ្នកនិពន្ធប្រើប្រាស់នូវវាក្យសព្ទយ៉ាងសម្បូរបែប ដើម្បីគូសបញ្ជាក់អំពីអារម្មណ៍ មនោសញ្ចេតនានិងហេតុការណ៍ផ្សេងៗ។ មនុស្សជាច្រើនបានប្រឈមជាមួយការរៀនភាសាបរទេសដោយខ្វះនូវមធ្យោបាយអំណាន។ ការអានច្រើនបានជួយលើកកម្ពស់ នូវគំនិត ពាក្យថ្មីវេយ្យាករណ៍ ឃ្លាប្រយោគ ល្បះ ដែលគេអាចនិយាយបានថា ការសិក្សាដោយខ្លួនឯង ដែលមាន បណ្តាលយជាឃ្លាំង និងសៀវភៅជាគ្រូ។

៥. មានជំនាញគិត និងវិភាគស៊ីជម្រៅ

នៅពេលខ្លះអ្នកបានអានរឿងដ៏អាថ៌កំបាំងដូចជារឿងឧក្រិដ្ឋកម្មឬស៊ើបអង្កេតជាដើម។ មុនពេលដែលអ្នកអានចប់សៀវភៅនោះ អ្នកមានចម្លើយក្នុងចិត្តរួចជាស្រេចថា រឿងនោះនឹងត្រូវ បញ្ចប់ដោយរបៀបណា។ នេះហើយគឺជាសមត្ថភាពនៃការគិតបែបស៊ីជម្រៅដែលទទួលបានអំពី បទពិសោធន៍នៃការអានសៀវភៅរបស់អ្នក។ ការអានច្រើនក៏បានជួយបង្កើនបញ្ញានូវអ្វីដែលអ្នក សរសេរបានអប់រំតាមរយៈការអានសៀវភៅអ្នកនឹងទទួលបានបទពិសោធន៍ជីវិតតាមរយៈមនុស្ស ល្បីៗអ្នកអាចយល់ពីជីវិតដ៏អស្ចារ្យរបស់គេដើម្បីរៀបចំខ្លួនរបស់អ្នកឱ្យបានល្អក្នុងអនាគត។ ការ អានច្រើនមិនអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកមានអាកប្បកិរិយាផ្តេសផ្តាសបានតាមអំពើចិត្ត និងអាចធ្វើអ្វីដែលអ្នក គិតថាធ្វើកើតស្របតាមសមត្ថភាព។ (នៅមានត)

លោក គួយ សូគាន (NIE)

កុំមើលងាយថាបញ្ញាគិត សុតម័យ ⁽¹⁾ បញ្ញាបើក្រវើន ដូចក្អមតម្កល់លើដំបូក តំណក់តក់ៗតែរាល់ថ្ងៃ	រៀនទៅក្រែងភ្លេចមិនចម្រើន យូរទៅគង់ច្រើនពេញហឫទ័យ ភ្លៀងធ្លាក់ជោកៗអចិន្ត្រៃយ៍ អាស្រ័យយូរទៅគង់ពេញបាន។
គម្ពីរលោកនីតិ	
(1) ដែលកើតអំពីការស្តាប់ ។	

អំពីនិបាតសព្វ និង អោយតនិបាត (ត)

- + ទោះបីជា (និ. ដូចគ្នានឹងទោះជា, ទោះណាជាដែរ) គ្រាន់តែជាវចនាលក្ខណ៍ គឺនិបាតសព្វជាអលក្ខណ៍របស់សំដីតែប៉ុណ្ណោះ)
- + វត្ថុអារាម ទោះបីជាកន្លែងស្ងប់សម្រាប់អ្នកបួសសម្លាប់ន្ទិចិត្ត ជម្រះកិលេសតណ្ហា កាត់ផ្តាច់ការជាប់ជំពាក់ នឹងជីវភាពរស់នៅរបស់មនុស្សក៏ដោយ ក៏វត្ថុនៅតែមានទំនាក់ទំនងជាប្រចាំជាមួយនឹងសង្គម ផ្សារភ្ជាប់និងសង្គមជានិច្ចកាល។
- + មនុស្សម្នាក់ៗ ត្រូវមានជីវិតរស់នៅក្នុងសង្គមដ៏ពិតប្រាកដមួយ ទោះបីជា យើងមិនហ៊ាននិយាយថា “មនុស្សហ៊ានស្លាប់ដើម្បីទ្រព្យ” ក៏ដោយ ក៏មនុស្សដែលអាចរស់នៅបាន មិនអាចមិនគិតពីផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនបានឡើយ។
- + អ្នករស់នៅក្នុងទីក្រុងធ្វើការនៅតែមួយកន្លែងបរិភោគអាហារច្រើន ខ្វះការហាត់ប្រាណ ហើយឡើងទម្ងន់ទៀត អ្នកទាំងនោះងាយនឹងមានជំងឺទឹកនោមផ្អែមទោះបីជាគ្រួសាររបស់ពួកគេគ្មាននរណាម្នាក់កើតជំងឺទឹកនោមផ្អែមក៏ដោយ។
- + ទោះបីជា លោកអ្នកមានការមមាញឹកនឹងការងារប្រចាំថ្ងៃ យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏លោកអ្នកចេះប្រើពេលមួយរយៈខ្លី ដោយចំណាយពេលប្រហែលពី ១៥ ទៅ ២០ នាទីធ្វើការហាត់ប្រាណសម្រាប់ចលនាដើម្បីរាងកាយ។
- + ដើម្បីកសាងប្រទេសជាតិឲ្យបានរុងរឿងដូចសម័យអង្គរ ទោះបីជា លំបាកយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏យើងពេញចិត្តនឹងរួមសុខរួមទុក្ខជាមួយនឹងប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទូទាំងប្រទេសដែរ។
- + មនុស្សច្រើនមតិយោបល់ក៏កាន់តែច្រើន ទោះបីជាមានមតិខ្លះមិនស្របគ្នាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនគួរចាត់ទុកឲ្យខ្មែរនិងខ្មែរក្លាយជាសត្រូវស្លាប់រស់នឹងគ្នានោះទេ។
- + ទោះបីជា អាចបំពេញតាមបំណងប្រាថ្នាបានមួយរយៈហើយក្តី ក៏នៅតែមិនអាចបំពេញបាននូវកង្វះចន្លោះឬការស្រេកឃ្លានរបស់មនុស្សបានដែរ។
- + យើងម្នាក់ៗទោះបីជា ស្ថិតនៅទីណាក៏ដោយ ក៏យើងត្រូវរក្សាសុខភាពឲ្យបានល្អប្រសើរជានិច្ច។
- + ទោះបីជា (ឬទោះជា) រៀនបានសម្រេចអ្វីមួយក៏ដោយ ក៏មិនមែនមានន័យថា អ្នកចេះអស់នោះទេ រៀនកាន់តែច្រើន កាន់តែជឿជាក់ខ្លួននៅចេះតិចដដែល។
ក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ ឬក្នុងកិច្ចការរកស៊ីផ្សេងៗ ទោះបីជាផ្នែកឯកជនឬជាប្រភេទក្រុមហ៊ុនតូចធំ តែងតែមានការជួបនឹងវិបត្តិ ឬការខាតបង់ដោយសារតែចំណូលតិចជាងចំណាយ។
- + ទោះបីជា យើងពុំមានចេតនាវិះគន់ដោយធ្ងន់ៗក៏ដោយ តែការមិនចេះជ្រើសរើសពាក្យយកមកប្រើឲ្យបានសមរម្យ ធ្វើឲ្យសម្តីយើងមានរបៀបទៅទាំងកាក។

- + ជីវិតរបស់មនុស្សគេចមិនផុតពីការប្រើពាក្យ “កុហក” ទោះបីជាសង្គមមានការរីកចម្រើន ជឿនលឿនយ៉ាងណាក៏ដោយ ពាក្យ “កុហក” ក៏នៅតែមានគេប្រើជាប្រចាំ។
 - + យើងមិនត្រូវបញ្ជាក់អំពីន័យដែលយើងត្រូវលក់ដោយគ្រង់ៗទៅឲ្យគេនោះទេ ព្រោះនាំឲ្យគេមាន មន្ទិលសង្ស័យទោះបីជាប្រសិនបើយើងល្អយ៉ាងណាក៏ដោយ។
 - + ទោះបីស្រុកទេសធ្លាក់ក្នុងវិបត្តិធំៗ ខ្សត់អ្នកប្រាជ្ញ ខ្សត់គម្ពីរក្បួនខ្នាត ដូចក្នុងសម័យខ្លះមាន សម័យក្រុងលង្វែកជាដើម ក៏ដោយ ក៏ជនជាតិខ្មែរនៅតែរក្សាប្រពៃណី ធ្វើបុណ្យទាន ដរាប ដល់សព្វថ្ងៃ។
 - + ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំត្រូវតែចេញទៅខេត្តសៀមរាបដើម្បីទស្សនា ប្រាសាទអង្គរវត្តទោះបីមានភ្លៀងធ្លាក់ ខ្លាំងយ៉ាងណាក៏ដោយ។
 - + ទោះបីត្រកូលណាក៏ដោយឲ្យតែចូលបូសក្នុងធម្មវិន័យរបស់ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ដាក់ឋានៈស្មើគ្នា ទាំងអស់។
 - + តាមការសិក្សាស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ “រឿងរាមកេរ្តិ៍”គេឃើញថា ទោះបីគេបានរក្សាទុក ឈ្មោះតួអង្គ ទឹកនៃឲ្យនៅស្រដៀងនឹងឈ្មោះដើមក៏ដោយ ក៏ប៉ុន្តែខ្លឹមសាររបស់វា មាន លក្ខណៈខុសគ្នាស្រឡះពីរឿង “រាមាយណៈ” របស់ឥណ្ឌា។
- សង្កេត ពាក្យ “ទោះបី” ឬ “ទោះបីជា” បើគេដាក់ពាក្យ “តែ” ឬ “ក៏ដោយ” ឬ “យ៉ាងណាក៏ ដោយ” បន្ថែមនោះ ឃ្លាបន្ទាប់ហាក់មានន័យផ្ទុយពីឃ្លាខាងដើម។

(នៅមានត)

និពន្ធដោយលោក ទិត សៀង អតីតសាស្ត្រាចារ្យទុតិយភូមិ១៩៧២

ការខ្លាចនៃវត្ថុ៤យ៉ាង៖	ធៀបនឹងមនុស្សខ្លាច៤ពួក៖
១- ទឹកខ្លាចគេដងទុកតម្កល់	→ អ្នកមានចំណេះ ខ្លាចគេទុកស្ងៀម
២- ជាតិដែកដែកដុល ខ្លាចដំនៅ	→ អ្នកធ្វើការងារ ខ្លាចគេប្រើគ្មានថ្លៃ
៣- គ្រញូង ខ្លាចធ្វើខ្ទួច កូចដូចស្មៅ	→ អ្នកជាន់ខ្ពស់ខ្លាចគេប្រើឲ្យធ្វើការទាបថោក
៤- ទូកខ្លាចគេទៅជាន់គែមផ្អៀង	→ អ្នកមានរឿង ខ្លាចអ្នកដទៃមកជាសំអាង។

ឧកញ៉ាសុត្តន្តប្រើជាឥទ្ធិ

បណ្តាំឪពុក

(បទពាក្យ៧)

- ឱកូនប្រុសស្រីកូនចាំស្តាប់	ពុកនឹងរ៉ាយរ៉ាប់ប្រាប់រឿងពិត	
ស្តាប់ហើយកូនត្រូវយកគំនិត	យកមកវិះគិតកូនពិតដឹង	។
- ពេលនេះពុកចាស់ច្បាស់មុនកូន	ជីវិតក្រាបលូនគ្មានទីពឹង	
ពុកយកកម្លាំងដើម្បីប្រឹង	ធ្វើជាលំនឹងដល់សព្វថ្ងៃ	។
- ពុកគ្មានវិជ្ជាគ្មានតម្រិះ	ពុកគ្មានចំណេះចេះប្រស្រ័យ	
ពុកយកកម្លាំងធ្វើរាល់ថ្ងៃ	ព្រោះតែពុកខ្ចីខ្ចីប្រាជ្ញា	។
- កូនអើយចំណេះគឺជាទ្រព្យ	សែនប្រសើរគាប់ជាប់អាត្មា	
គ្មានអ្វីប្រសើរជាងនេះណា	កូនត្រូវសិក្សាសង្វាតរៀន	។
រៀនហើយរៀនទៀតរៀនមិនឈប់	រៀនទាំងថ្ងៃយប់កុំខ្មាសអៀន	
រៀនយកចំណេះធ្វើជាស្ពាន	រៀនធ្វើមេរៀនក្នុងជីវិត	។
- គំរូឪពុកទុកឲ្យកូន	មិនចេះសាបសូន្យកូនត្រូវគិត	
បូកដកគុណចែកសាងជីវិត	ឲ្យកូនដឹងពិតគិតមិនខាន	។
- ពេលណាកូនរៀនមានចំណេះ	ពេលណាកូនចេះកូននឹងស្រាវ	
ទ្រព្យយសមាសប្រាក់បុណ្យសក្តិមាន	នេះហើយជាស្ពានឈានដល់ត្រើយ។	
- មួយទៀតកិត្តិយសឈ្មោះថ្កើងថ្កាន	កូននឹងសុខសាន្តប្រាណល្អឆ្លើយ	
ចងចាំឲ្យច្បាស់ណាកូនអើយ	នេះហើយគឺជាបណ្តាំពុក	។
វិជ្ជាជាទ្រព្យគាប់ប្រសើរ	នាំកូនឲ្យដើរឆ្ពោះទៅមុខ	
- វិជ្ជាគឺជាស្រូវដង្រុក	ឲ្យកូនដាក់ទុកកើនប្រាជ្ញា	។
គ្មានចោរឯណាមកលួចបាន	នៅជាប់ក្នុងប្រាណកូនរក្សា	
ទុកជាអាវុធរួមការពារ	កូនគ្រប់វេលាតរៀងទៅ	។
ពុកល្ងង់ពុកល្មើភ្លើចំណេះ	ពុកគ្មានតម្រិះត្រិះរកផ្លូវ	
ពុកគ្មានវិជ្ជានឹងឆ្ពោះទៅ	អនាគតពុកនៅមិនខ្ពង់ខ្ពស់	។

ដូច្នេះចូរកូនត្រូវខំប្រឹង
វិជ្ជាកូនរៀនឲ្យចេះអស់

ស្វែងរកលំនឹងកុំឡេះឡោះ
អនាគតកូនរស់ឈ្មោះថ្កុំថ្កើង ។

លោកស្រី អ៊ឹម សុផល្លី

អនុប្រធាននាយកដ្ឋានយុវជន

ពីឆ្នាំ១៨៨៦ ឆ្នាំរកាសប្បស័ក ព.ស.២៤២៨ មកឃើញប្រើៈ យ៉ាងវីយ៉េ, ហ្វេប្រីយ៉េ, ម៉ាឡ, អាវីល, ម៉េ, យូរ៉ាង, សូយ៉េត, អាអ៊ុត, សេបតមប្រី, ឧកតូប្រី, ណូវេមប្រី, ដេសេមប្រី។

ឆ្នាំរកឆស័ក ព.ស.២៤៨៧ គ.ស.១៩៤៥ ទើបឃើញប្រើៈ មករា, កុម្ភៈ, មីនា, មេសា, ឧសភា, មិថុនា, កក្កដា, សីហា, កញ្ញា, តុលា, វិច្ឆិកា, ធ្នូ។

អតីតប្រតិទិនបារាំង-ខ្មែរ

ចៅ សំអោន

1886 ឆ្នាំរកា សប្បស័ក ព-ស ២៤២៨ ច-ស ១២៨៧

JANVIER យ៉ាងវីយ៉េ			FEVRIER ហ្វេប្រីយ៉េ			MARS ម៉ាឡ			AVRIL អាវីល		
1	ចន្ទ	១២	1	ចន្ទ	១២	1	ចន្ទ	១០	1	ព្រហ.	១២
2	អង្គារ	១៣	2	អង្គារ	១៣	2	អង្គារ	១១	2	សុក្រ	១៣
3	ពុធ	១៤	3	ពុធ	១៤	3	ពុធ	០៩	3	សុក្រ	១៤
4	សុក្រ	១៥	4	សុក្រ	១៥	4	សុក្រ	០៨	4	ព្រហ.	១៥
5	អង្គារ	១៦	5	អង្គារ	១៦	5	អង្គារ	០៧	5	ព្រហ.	១៦
6	ពុធ	១៧	6	ពុធ	១៧	6	ពុធ	០៦	6	ព្រហ.	១៧
7	សុក្រ	១៨	7	សុក្រ	១៨	7	សុក្រ	០៥	7	ព្រហ.	១៨
8	អង្គារ	១៩	8	អង្គារ	១៩	8	អង្គារ	០៤	8	ព្រហ.	១៩
9	ពុធ	២០	9	ពុធ	២០	9	ពុធ	០៣	9	ព្រហ.	២០
10	សុក្រ	២១	10	សុក្រ	២១	10	សុក្រ	០២	10	ព្រហ.	២១
11	អង្គារ	២២	11	អង្គារ	២២	11	អង្គារ	០១	11	ព្រហ.	២២
12	ពុធ	២៣	12	ពុធ	២៣	12	ពុធ	៣១	12	ព្រហ.	២៣
13	សុក្រ	២៤	13	សុក្រ	២៤	13	សុក្រ	៣០	13	ព្រហ.	២៤
14	អង្គារ	២៥	14	អង្គារ	២៥	14	អង្គារ	២៩	14	ព្រហ.	២៥
15	ពុធ	២៦	15	ពុធ	២៦	15	ពុធ	២៨	15	ព្រហ.	២៦
16	សុក្រ	២៧	16	សុក្រ	២៧	16	សុក្រ	២៧	16	ព្រហ.	២៧
17	អង្គារ	២៨	17	អង្គារ	២៨	17	អង្គារ	២៦	17	ព្រហ.	២៨
18	ពុធ	២៩	18	ពុធ	២៩	18	ពុធ	២៥	18	ព្រហ.	២៩
19	សុក្រ	៣០	19	សុក្រ	៣០	19	សុក្រ	២៤	19	ព្រហ.	៣០
20	អង្គារ	៣១	20	អង្គារ	៣១	20	អង្គារ	២៣	20	ព្រហ.	៣១
21	ពុធ	១	21	ពុធ	១	21	ពុធ	២២	21	ព្រហ.	១
22	សុក្រ	២	22	សុក្រ	២	22	សុក្រ	២១	22	ព្រហ.	២
23	អង្គារ	៣	23	អង្គារ	៣	23	អង្គារ	២០	23	ព្រហ.	៣
24	ពុធ	៤	24	ពុធ	៤	24	ពុធ	១៩	24	ព្រហ.	៤
25	សុក្រ	៥	25	សុក្រ	៥	25	សុក្រ	១៨	25	ព្រហ.	៥
26	អង្គារ	៦	26	អង្គារ	៦	26	អង្គារ	១៧	26	ព្រហ.	៦
27	ពុធ	៧	27	ពុធ	៧	27	ពុធ	១៦	27	ព្រហ.	៧
28	សុក្រ	៨	28	សុក្រ	៨	28	សុក្រ	១៥	28	ព្រហ.	៨
29	អង្គារ	៩	29	អង្គារ	៩	29	អង្គារ	១៤	29	ព្រហ.	៩
30	ពុធ	១០	30	ពុធ	១០	30	ពុធ	១៣	30	ព្រហ.	១០
31	សុក្រ	១១	31	សុក្រ	១១	31	សុក្រ	១២	31	ព្រហ.	១១

MAI ម៉េ			JUN យូរ៉ាង			JUILLET សូយ៉េត			AOUT អាអ៊ុត		
1	សុក្រ	១២	1	អង្គារ	១៤	1	ព្រហ.	១៤	1	អាទិត្យ	១
2	អង្គារ	១៣	2	ពុធ	១៥	2	សុក្រ	១៥	2	ចន្ទ	២
3	ពុធ	១៤	3	សុក្រ	១៦	3	ព្រហ.	១៦	3	ចន្ទ	៣
4	សុក្រ	១៥	4	អង្គារ	១៧	4	ព្រហ.	១៧	4	ចន្ទ	៤
5	អង្គារ	១៦	5	ពុធ	១៨	5	ព្រហ.	១៨	5	ចន្ទ	៥
6	ពុធ	១៧	6	សុក្រ	១៩	6	ព្រហ.	១៩	6	ចន្ទ	៦
7	សុក្រ	១៨	7	អង្គារ	២០	7	ព្រហ.	២០	7	ចន្ទ	៧
8	អង្គារ	១៩	8	ពុធ	២១	8	ព្រហ.	២១	8	ចន្ទ	៨
9	ពុធ	២០	9	សុក្រ	២២	9	ព្រហ.	២២	9	ចន្ទ	៩
10	សុក្រ	២១	10	អង្គារ	២៣	10	ព្រហ.	២៣	10	ចន្ទ	១០
11	អង្គារ	២២	11	ពុធ	២៤	11	ព្រហ.	២៤	11	ចន្ទ	១១
12	ពុធ	២៣	12	សុក្រ	២៥	12	ព្រហ.	២៥	12	ចន្ទ	១២
13	សុក្រ	២៤	13	អង្គារ	២៦	13	ព្រហ.	២៦	13	ចន្ទ	១៣
14	អង្គារ	២៥	14	ពុធ	២៧	14	ព្រហ.	២៧	14	ចន្ទ	១៤
15	ពុធ	២៦	15	សុក្រ	២៨	15	ព្រហ.	២៨	15	ចន្ទ	១៥
16	សុក្រ	២៧	16	អង្គារ	២៩	16	ព្រហ.	២៩	16	ចន្ទ	១៦
17	អង្គារ	២៨	17	ពុធ	៣០	17	ព្រហ.	៣០	17	ចន្ទ	១៧
18	ពុធ	២៩	18	សុក្រ	៣១	18	ព្រហ.	៣១	18	ចន្ទ	១៨
19	សុក្រ	៣០	19	អង្គារ	១	19	ព្រហ.	១	19	ចន្ទ	១៩
20	អង្គារ	៣១	20	ពុធ	២	20	ព្រហ.	២	20	ចន្ទ	២០
21	ពុធ	១	21	សុក្រ	៣	21	ព្រហ.	៣	21	ចន្ទ	២១
22	សុក្រ	២	22	អង្គារ	៤	22	ព្រហ.	៤	22	ចន្ទ	២២
23	អង្គារ	៣	23	ពុធ	៥	23	ព្រហ.	៥	23	ចន្ទ	២៣
24	ពុធ	៤	24	សុក្រ	៦	24	ព្រហ.	៦	24	ចន្ទ	២៤
25	សុក្រ	៥	25	អង្គារ	៧	25	ព្រហ.	៧	25	ចន្ទ	២៥
26	អង្គារ	៦	26	ពុធ	៨	26	ព្រហ.	៨	26	ចន្ទ	២៦
27	ពុធ	៧	27	សុក្រ	៩	27	ព្រហ.	៩	27	ចន្ទ	២៧
28	សុក្រ	៨	28	អង្គារ	១០	28	ព្រហ.	១០	28	ចន្ទ	២៨
29	អង្គារ	៩	29	ពុធ	១១	29	ព្រហ.	១១	29	ចន្ទ	២៩
30	ពុធ	១០	30	សុក្រ	១២	30	ព្រហ.	១២	30	ចន្ទ	៣០
31	សុក្រ	១១	31	អង្គារ	១៣	31	ព្រហ.	១៣	31	ចន្ទ	៣១

SEPTEMBRE សេបតមប្រី			OCTOBRE ឧកតូប្រី			NOVEMBRE ណូវេមប្រី			DECEMBRE ដេសេមប្រី		
1	សុក្រ	៣	1	សុក្រ	៣	1	ចន្ទ	៥	1	ពុធ	៥
2	អង្គារ	៤	2	សុក្រ	៤	2	អង្គារ	៦	2	ព្រហ.	៦
3	ពុធ	៥	3	អង្គារ	៥	3	ពុធ	៧	3	សុក្រ	៧
4	សុក្រ	៦	4	ពុធ	៦	4	ព្រហ.	៨	4	សុក្រ	៨
5	អង្គារ	៧	5	សុក្រ	៧	5	សុក្រ	៩	5	អង្គារ	៩
6	ពុធ	៨	6	អង្គារ	៨	6	សុក្រ	១០	6	ចន្ទ	១០
7	សុក្រ	៩	7	ពុធ	៩	7	អង្គារ	១១	7	អង្គារ	១១
8	អង្គារ	១០	8	សុក្រ	១០	8	ចន្ទ	១២	8	ពុធ	១២
9	ពុធ	១១	9	អង្គារ	១១	9	អង្គារ	១៣	9	ព្រហ.	១៣
10	សុក្រ	១២	10	ពុធ	១២	10	ពុធ	១៤	10	សុក្រ	១៤
11	អង្គារ	១៣	11	សុក្រ	១៣	11	ព្រហ.	១៥	11	សុក្រ	១៥
12	ពុធ	១៤	12	អង្គារ	១៤	12	ព្រហ.	១៦	12	សុក្រ	១៦
13	សុក្រ	១៥	13	ពុធ	១៥	13	អង្គារ	១៧	13	ចន្ទ	១៧
14	អង្គារ	១៦	14	សុក្រ	១៦	14	ពុធ	១៨	14	ចន្ទ	១៨
15	ពុធ	១៧	15	អង្គារ	១៧	15	សុក្រ	១៩	15	ចន្ទ	១៩
16	សុក្រ	១៨	16	ពុធ	១៨	16	អង្គារ	២០	16	ចន្ទ	២០
17	អង្គារ	១៩	17	សុក្រ	១៩	17	ពុធ	២១	17	ចន្ទ	២១
18	ពុធ	២០	18	អង្គារ	២០	18	សុក្រ	២២	18	ចន្ទ	២២
19	សុក្រ	២១	19	ពុធ	២១	19	អង្គារ	២៣	19	ចន្ទ	២៣
20	អង្គារ	២២	20	សុក្រ	២២	20	ពុធ	២៤	20	ចន្ទ	២៤
21	ពុធ	២៣	21	អង្គារ	២៣	21	សុក្រ	២៥	21	ចន្ទ	២៥
22	សុក្រ	២៤	22	ពុធ	២៤	22	អង្គារ	២៦	22	ចន្ទ	២៦
23	អង្គារ	២៥	23	សុក្រ	២៥	23	ពុធ	២៧	23	ចន្ទ	២៧
24	ពុធ	២៦	24	អង្គារ	២៦	24	សុក្រ	២៨	24	ចន្ទ	២៨
25	សុក្រ	២៧	25	ពុធ	២៧	25	អង្គារ	២៩	25	ចន្ទ	២៩
26	អង្គារ	២៨	26	សុក្រ	២៨	26	ពុធ	៣០	26	ចន្ទ	៣០
27	ពុធ	២៩	27	អង្គារ	២៩	27	សុក្រ	៣១	27	ចន្ទ	៣១
28	សុក្រ	៣០	28	ពុធ	៣០	28	អង្គារ	១	28	ចន្ទ	១
29	អង្គារ	៣១	29	សុក្រ	៣១	29	ពុធ	២	29	ចន្ទ	២
30	ពុធ	១	30	អង្គារ	១	30	សុក្រ	៣	30	ចន្ទ	៣
31	សុក្រ	២	31	ពុធ	២	31	អង្គារ	៤	31	ចន្ទ	៤

កំហុសអ្នកណា ? (ត)

(បទពាក្យប្រាំពីរ)

- ៣៧. អមាត្យជំនិតអង្គទេវា
ចាប់ចេញយាត្រាមិនកន្តើយ
- ៣៨. ចូលដល់កោះហៅទៅគង្គា
ឲ្យខ្ញុំមកហៅអ្នកអង្គថ្លៃ
- ៣៩. គង្គាឮជាក់ជាបញ្ហា
មិនហ៊ានប្រកែកមិនដោះសា
- ៤០. ចូលដល់យល់ភក្ត្រញាក់ញ័រដៃ
ទេវៈយល់ហើយមិននៅស្ងៀម
- ៤១. យើងបានចាត់ហៅអ្នកថ្លៃមក
ថាខ្លួនមានទោសធំពន្លឹក
- ៤២. មានចិត្តប្រែប្រួលខុសមុនណា
ដឹងទេធ្វើនោះមិនប្រពៃ
- ៤៣. គង្គាឮហើយទូលតបថា
រឿងនេះសូមស្តេចកុំច្រឡំ
- ៤៤. មកពីកម្តៅដីក្តៅហែង
ដ្បិតតែប៉ុន្មានឆ្នាំនេះណា
- ៤៥. មិនដឹងជាលោកខឹងរឿងអី
ក្តៅហូតក្តៅហែងក្រហែងបែក
- ៤៦. ទាញស្រូបរូបខ្ញុំឲ្យហោះឡើង
ឃ្លាតកាយឆ្ងាយដីមកឯកា
- ៤៧. ការពិតខ្ញុំគ្មានចិត្តតិចណា
ដូច្នេះរឿងធំរឿងដែលខុស
- ៤៨. ឥសូរបានស្តាប់សព្វគង្គា
ងាកហៅអមាត្យមកប្រាប់ថា
- ៤៩. ហៅព្រះអនុជឲ្យមកឆាប់
ថាយើងឥសូរជាព្រះរៀម
- ៥០. អមាត្យក៏បាននាំមកដល់

បានស្តាប់បញ្ជាទេវៈហើយ
ដុតហើយហោះរឹងមកផែនដី។
ថាអង្គទេវាជាចមត្រៃ
ចូលគាល់ឆាប់ខ្ចីដ្បិតមានការ។
នៃអង្គទេវានោះកាលណា
ឆាប់ចរយាត្រាមកភ្លាមៗ។
លំឱនសិរសីមិនទីមទាម
ពោលពាក្យមកភ្លាមថានៃទឹក។
តើអ្នកមានភ្នកគំនិតនឹក
នៃទឹកហេតុម្តេចក៏អ្នកថ្លៃ។
ម្តេចអ្នកសាវ័រត់ចោលដី
ចោលគ្នាជាដីឲ្យក្រៀមក្រំ។
ឱអង្គទេវាជាម្ចាស់ខ្ញុំ
រឿងដែលខុសធំនោះគឺថា។
ចាំចែងពីព្រះអង្គសុរិយា
អង្គព្រះសុរិយាដូចចម្លែក។
ចែងចាំឯរស្មីក្តៅខ្លាំងប្លែក
ក្តៅនោះចម្លែកប្លែកធម្មតា។
បើតបើងអណ្តែតលើវេហា
ឯកោកណ្តាលវាយោល្យៈ។
សាវ័រដូចពាក្យដែលចោទនោះ
កំហុសកើតពីព្រះសុរិយា។
រៀបរាប់ពណ៌នាគ្រប់សព្វសារ
ចូរចរយាត្រាចេញទៅភ្លាម។
ប្រញាប់កុំបីនៅទីមទាម
ឲ្យចូលគាល់ភ្លាមដ្បិតមានការ។
យុឯយល់ព្រះភក្ត្រព្រះជេដ្ឋា

<p>ក្រាបខិនលំទោនអង្គកាយ</p> <p>៥១. ទើបទូលសួរថាអង្គទេវៈ
តើមានការអ្វីសូមអភិប្រាយ</p> <p>៥២. ឥសូរទេវៈជាជេដ្ឋា
រៀមហៅប្អូនមកពេលនេះម្តង</p> <p>៥៣. ដ្បិតតែពេលនេះនាងគង្គា
បញ្ចេញកំដៅក្តៅហួសស្មាន</p> <p>៥៤. សុរិយាបានស្តាប់សព្វវាចា
បានដឹងគ្រប់សព្វសព្វសេចក្តី</p> | <p>លើកអង្គហត្ថាប្រណម្យថ្វាយ។
ហៅប្អូនមកជាក់ពីដែនឆ្ងាយ
បរិយាយឲ្យប្អូនបានដឹងផង។
ថាអើនៃអានុជប្អូនបង
ព្រោះមានបំណងចង់ដឹងដាន។
ថាប្អូនពុំជាប្រុសកល្យាណ
តើពិតអ្វីនបានខឹងរឿងអ្វី។
អង្គព្រះជេដ្ឋាម្ចាស់ថ្លើមថ្លៃ
ទូលតបសម្តីទៅវិញថា។</p> |
|---|--|

(នៅមានត)

លោក ភិន វ៉ាន់ណា
មន្ត្រីអធិការកិច្ចខេត្តកំពង់ចាម

សត្វ និងរុក្ខជាតិដែលជានិមិត្តសញ្ញាគំណាងឲ្យជាតិខ្មែរ

- ស្មៅសាកល្បង	ចងចែងចារ	ថ្លាថ្លែងស្តី
ជាការ្យខ្លី	ស្តីតាមចាំ	សាំកុំថា
រាប់រឿងសត្វ	អត្តច្បាស់	ចាស់ចែងចារ
ទាំងរុក្ខា	ជាអ្នកចាំ	ផ្កាំចែកទៀត ។
- ផ្តើមពីភ្នោត	ដោតដាំដុះ	ច្រុះច្រូងច្រាង
ឈើគំណាង	តាងនាមខ្មែរ	ថែឈ្មោះជាតិ
ផ្ការំដួល	ឆ្ងលក្រអូប	ស្រូបអស់ញាតិ
ផ្កាតាងជាតិ	ឃ្លាតទៅឆ្ងាយ	ស្តាយបុព្វា ។
- ចេកពងមាន់	គ្រាន់ក្រៃណា	តាតាក់តែង
ចេកជាតិឯង	ស្តែងអត្ត	ឆ្លាក់ខេមរា
គោព្រៃម្រឹគ	ទឹកមានត្រី	ល្បីមច្ឆា
ប្រាប់តាមតា	ថានោះអី	ត្រីគល់រាំង។
- អណ្តើកហ្លួង	ជូងគេគោះ	គ្រោះក្រៃក្រាស់
សល់តិចណាស់	ខ្វះជម្រក	ជ្រកពារពាំង
សត្វក្រយង	ផ្សងជីវិត	ជិតឆ្ងាយគាំង
ស្ទុះដូចស្នាំង	ទាំងភិតភ័យ	ព្រៃប្រួលប្រែ ។

ប៉ាកកាខ្មៅ

ចរិតខ្មែរ

សេចក្តីផ្តើម

ប្រទេសជាតិនីមួយៗតែងមានអត្តសញ្ញាណជាតិផ្សេងៗគ្នា ទាំងអត្តសញ្ញាណធម្មជាតិ (ទឹកដី រុក្ខជាតិ មនុស្ស សត្វ) ទាំងអត្តសញ្ញាណលទ្ធកម្ម (អត្តសញ្ញាណដែលមនុស្សបានបង្កើតឡើង) និង ទាំងអត្តសញ្ញាណនិមិត្តរូប (និមិត្តសញ្ញានានាតំណាងជាតិ ទង់ជាតិ សញ្ញាជាតិ បាវចនាជាតិ...)។ អារម្មណ៍សម្គាល់សម្លៀកបំពាក់របស់ស្ត្រីវៀតណាម។ ហូល ជាម្ខាង សំពត់ ចងក្បិន អារបំពង់វែង សម្គាល់សម្លៀកបំពាក់ស្ត្រីខ្មែរ។ រូបស្វាង់ជានិមិត្តសញ្ញាសម្គាល់ប្រទេសជាតិអាមេរិកជាដើម។ ទាំងនេះគឺជាអត្តសញ្ញាណសម្រាប់ប្រទេសជាតិនីមួយៗ។ ចរិតរបស់ ជនជាតិនីមួយៗក៏ប្លែកគ្នាដែរ។ ចរិតរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗវាជាបុគ្គលិកលក្ខណៈ ឬជាឥរិយាបថរបស់បុគ្គលក៏ពិតមែន តែចរិតរបស់អន្តរបុគ្គល (របស់ក្រុមណាមួយ) និងចរិតទូទៅរបស់ជនជាតិមួយពិតជាអត្តសញ្ញាណរបស់ជនជាតិនោះពុំអាចកែប្រែបានឡើយ។ ដូចនេះ៖ “ចរិតរបស់មនុស្សខ្មែរទូទៅគឺជាអត្តសញ្ញាណរបស់មនុស្សខ្មែរ”។

តើអ្វីទៅជាចរិតរបស់មនុស្សខ្មែរ ដែលជាអត្តសញ្ញាណរបស់ជាតិខ្មែរនោះ?

- I. **និយមន័យ** ចរិត តាមវចនានុក្រមខ្មែរបោះពុម្ពលើកទី៥ ទំ.១៨៩ សម្គាល់ឫកពា កិរិយា មារយាទបែបបទរបស់មនុស្ស។

ដូចនេះ៖ “ចរិតខ្មែរគឺឫកពា កិរិយាមារយាទ ឥរិយាបថរបស់មនុស្សខ្មែរទូទៅ ពុំមែនចរិតរបស់បុគ្គលខ្មែរណាម្នាក់ ឬរបស់មនុស្សខ្មែរមួយពួក (ចរិតរបស់អន្តរបុគ្គល) ណាមួយឡើយ”។

- II. **ចរិតខ្មែរតាមទស្សនៈនានា** : មានទស្សនៈមួយចំនួនបានលើកឡើងពីចរិតមនុស្ស ពិសេសមនុស្សខ្មែរនេះ។

១-**ពុទ្ធសាសនា** បានចែកមនុស្សជាប្រភេទទៅតាមចរិតរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗគឺ ៖

1. រាគចរិត ចរិតស្រឡាញ់ស្អាតល្អ (ត្រេកត្រអាលក្នុងកាម)។
2. ទោសចរិត ចរិតប្រញាប់ប្រញាល់ ក្តៅក្រហាយប្រកបដោយកំហឹង។
3. មោហចរិត ចរិតដែលចូលចិត្តជឿ រហ័សជឿ រង្វេងដោយខ្វះការពិចារណា។
4. វិតក្កចរិត ចរិតចូលចិត្តខ្វាយខ្វល់ គប់ប្រមល់ ចង្អៀតក្នុងចិត្ត។
5. ពុទ្ធិចរិត ចរិតចូលចិត្តត្រិះរិះច្រើន ឆ្លាត (ប្រើបញ្ញានិងចំណេះដឹង) ^(១)

នេះជាចរិតរបស់មនុស្សលោកទូទៅ រួមទាំងមនុស្សខ្មែរផងដែរ។

២-លោក នុត ណារាំង ក្នុងចរិតខ្មែររបស់លោក ប៊ុន ច័ន្ទម៉ុល លំនាំដើម

- ទំ.ជ “ខ្មែរចេះសម្របសម្រួល” (ចូលស្ទឹងតាមបត់) ចេះសម្របខ្លួនតាមសង្គមភាគច្រើន។
- ទំ.ឆ “ខ្មែរចូលចិត្តលាក់ចំណេះ” (ចេះ១០យ៉ាងច្រើនបង្រៀន៩) និង “ច្រើនសាកគ្រូ” (ពិសេសវិជ្ជាគុន) ខ្មែរឥស្សរៈសាកគ្រូ បាញ់សុគតសង្ឃមួយអង្គនៅកំពង់ស្ពឺ)។

៣-លោក លី សុវ៉េ ក្នុងអរិយធម៌ខ្មែរទាក់ទងនឹងអក្សរសិល្ប៍ទំ.១៣១ បុរសខ្មែរច្រើនមានឫកខ្លីខ្លាប្រហែសច្រើន។

៤-លោក សាគូ សាម៉ុត ភូមិវិទ្យាប្រទេសកម្ពុជាទំ.៦៧ ខ្មែរមានចិត្តនឹងនរ ស្ងាត់ស្ងៀមប្រកបដោយជំនឿ និងច្រើនជាមនុស្សឧស្សាហ៍ធ្វើការងារ។

៥-លោក ប៊ុន ចាន់ម៉ុល តាមរយៈសៀវភៅ “ចរិតខ្មែរ” លោកវិភាគច្រើនលើចរិតខ្មែរនេះ រួមមាន ៖

- ខ្មែរមិនចេះគិតមុខក្រោយ (និយាយផ្លូវច្បាស់តែរួចពីមាត់)
- ពុំចេះរក្សាការសម្ងាត់ (មាត់ត្រីកំភ្លាញ)
- ជឿពុំសមហេតុផល (មន្តអាគម កាប់មិនមុត ដុតមិនឆេះ...)
- យោរយៅ (ខ្មែរឥស្សរៈ សម្លាប់រាស្ត្រពុំមានហេតុផលច្បាស់លាស់ គ្មានច្បាប់ គ្មានមនុស្សធម៌)
- ធ្វើការពុំចេះស្ទង់កម្លាំង (ពុំចេះប្រមាណសមត្ថភាពខ្លួន)
- ចង់ធ្វើធំតែឯង (ក្តោបអំណាច)
- ចង់ចាញ់ឈ្នះគ្នា ដោយពុំគិតប្រយោជន៍ជាតិ
- ភ្លេចកន្លងយមផ្តាច់ការ (មេគេធ្វើអ្វីក៏ត្រូវទាំងអស់ មានតែអញដែលល្អ)
- ពូកែបន្ទោសគ្នា(គ្មានការទទួលខុសត្រូវ)។ពេលមានបញ្ហាកើតឡើងសតែងឆ្លើយដាក់គ្នា។
- បក្សពួកនិយម
- កាប់សម្លាប់គ្នាដើម្បីអញធំ
- ច្រើនលួចយកយោបល់គេ ធ្វើយោបល់ខ្លួនឯង

(១) កាសែតអន្តរាគមន៍លេខ១៨៥ ថ្ងៃច័ន្ទ ទី២០ កក្កដា ១៩៩៩ បរិយាយថ្ងៃនេះ “គ្រឹះសមត្ថភាពសម្បុរសធម៌៧” ដោយវិទូបណ្ឌិត

- មិនព្រមពិគ្រោះយោបល់អ្នកដទៃ ខ្លាចអន់
- ខ្លាចនយោបាយ (ពុំសូវហ៊ានចូលរួមធ្វើនយោបាយ)
- សងសឹកសព្វពូជ (ស្អប់ គំភ័យ និងសងសឹកប្រចាំត្រកូល)
- ផ្ទាញ់ផ្ទាល់គ្នា គ្មានចិត្តក៏ឡា
- លោក ពង្រេចពង្រីល (ដឹងថាអស់អំណាច រើយកតាំងពីកៅអី ឬបំផ្លាញចោល)
- ចង្រៃ បំផ្លាញជាតិ (សំលៀងកាំបិតលើខ្នងគោថ្ម)
- ស្វាពាក់ម្តុដ (បញ្ចេញឫកឲ្យគេស្គាល់ជាតិកំណើតរបស់ខ្លួន)
- តឹងដំបូងក្រោយធ្ងន់វែត
- សង្ស័យគ្នាជានិច្ច
- បាក់ស្បាត

៦-លោក វ៉ាន់ ឌីកាអុន ប្រវត្តិសាស្ត្រប្រទេសកម្ពុជាមុនសម័យអាណានិគមបារាំងដល់បច្ចុប្បន្ន ភាគ១ទំ.៥៩ “ខ្មែរតែងគិតអ្វីៗទៅតាមមនោសញ្ចេតនា និងមការអាណិតអាសូរជាងគោលការណ៍ច្បាប់”រហូតមានពាក្យទូន្មានថា “យល់ញាតិឃ្លាតច្បាប់”។

(នៅមានត)

លោក ស៊ីមហាវ

អតីតនាយកវិទ្យាល័យជាស៊ីម សាមគ្គី-ភ្នំពេញ

ចំណោទ ៨យ៉ាង

ចំណោទនេះអ្នកប្រាជ្ញតែងឡើងក្នុងរជ្ជកាលនៃ ព្រះបាទសម្តេចនរោត្តម ដែលនគរយើងធ្លាក់ទៅជា អាយ័តនៃបរទេស។

១- ចាក់ទឹកដូង	អំផូងមួយពាន់
២- កាច់ឈើឈ្នាន់	អន្ទាន់អន្ទង
៣- កាច់របង	លែងសីមា
៤- កន្ទុយត្រីប្រា	មេនាងឧក
៥- កន្ទុយត្រីផ្ទុក់	មេនាងកែវ
៦- អកកំបោរ	ប្រចាំចង់
៧- បំពង់ឫស្សី	ប្រចាំវែក
៨- ក្បាលទំពែក	ភ្នែកជុះដាក់ប៉ក ។

-ស្រាយចំណោទទាំង ៨:

ទី១-ម៉ាស៊ីនទឹក, ទី២-តម្បាញ, ទី៣-ខ្សែលូស, ទី៤- រាស្ត្រយកគ្នាលែងរើសពូជ, ទី៥- រាស្ត្រយកប្រពន្ធជាតិស្តេច, ទី៦-ស្តេចឲ្យមានគ្រាន់តែចាំរាំង, ទី៧- នាម៉ឺនគ្រាន់តែដូសប្រយោជន៍ឲ្យគេ, ទី៨-អ្នកស្នេហាជាតិ តែឡើង ជាប់គុក និងទេស សម្លាប់ចោល។

យុវ អ៊ុន

កម្ពុជសុរិយា ឆ្នាំទី២៨ លេខ២ ខែកុម្ភៈ ៧/ស.២៤៩៨ គ.ស ១៩៥៦

វិជ្ជាអប់រំកាយ

តើគួរចាត់ទុកការអប់រំកាយជាវិជ្ជាមួយមានតម្លៃស្មើនឹងវិជ្ជាដទៃទៀតដែរឬទេ?

បើយើងក្រឡេកមើលទិដ្ឋភាពបច្ចុប្បន្ននៃទីប្រជុំជនខេត្ត/រាជធានីនោះយើងឃើញសកម្មភាពអប់រំកាយរីកស្ទុះស្ទាយទាំងព្រឹកទាំងល្ងាច។ យើងពុំចាំបាច់រៀបរាប់អំពីប្រយោជន៍ និងគោលបំណងនៃការអប់រំកាយផងទេ។ យើងគ្រាន់តែលើកយក “ពាក្យអប់រំកាយ” មកពន្យល់ក៏យើងអាចឆ្លើយនឹងសំណួរខាងលើនេះបានដោយងាយ។ អប់រំសិស្សបានសេចក្តីថា យើងបង្កើនសមត្ថភាពខាងផ្លូវបញ្ញា សីលធម៌ ផ្លូវកាយ និងផ្លូវសិល្បៈរម្មណ៍ (esthétique) ។

តាមន័យនេះយើងបានឃើញយ៉ាងច្បាស់ថាការអប់រំមានគោលបំណងបង្កើនសមត្ថភាពទាំងផ្លូវចិត្តទាំងផ្លូវកាយ។ ពិតជាងនេះទៅទៀតការអប់រំផ្លូវចិត្តគ្រាន់តែជាផ្នែកមួយនៃការអប់រំទូទៅតែប៉ុណ្ណោះ។ ចំណែកការអប់រំផ្លូវកាយវិញអាចបង្កើនសមត្ថភាពផ្លូវកាយផងហើយនិងសមត្ថភាពផ្លូវចិត្តថែមទៀតផង។

អាស្រ័យហេតុនេះ គ្រូយើងមិនត្រូវធ្វេសប្រហែសការអប់រំកាយជាដាច់ខាត។

តើវប្បធម៌ខ្មែរយើងបានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងវិជ្ជាអប់រំកាយនេះដែរឬទេ?

ខ្មែរយើងជាជនជាតិមួយមានអារ្យធម៌ដូចជាតិនានាដែរ។ ហេតុនេះខ្មែរយើងក៏យកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការអប់រំកាយដែលជាផ្នែកមួយសំខាន់នៃអារ្យធម៌ដែរ។ ការអះអាងនេះមានភស្តុតាងស្រាប់ក្នុងទស្សនៈពុទ្ធនិយមដែលជាមូលដ្ឋានធំរបស់មហាជនខ្មែរយើង។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់លោកបានឲ្យតម្លៃជាវិសេសទៅលើកម្លាំងកាយ ដូចជាគ្រងព្រះអង្គអនុវត្តនូវទុក្ខរកិរិយាអស់៦ព្រះវស្សា ធ្វើបាបកាយឲ្យស្អាងស្អមស្ទើរតែគ្មានកម្លាំងកំហែងអ្វីទាល់តែសោះ។ ធ្វើយ៉ាងនេះដើម្បីផ្តាច់ចិត្តឲ្យឃ្លាតពីកាយ។ ប៉ុន្តែការផ្តាច់ចិត្តឲ្យចេញពីកាយនេះពុំអាចនាំឲ្យព្រះអង្គរកសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណឃើញទេ លុះត្រាតែព្រះអង្គត្រឡប់មកឆាន់ដូចដើមវិញ ដើម្បីឲ្យមានសុខភាពបរិបូណ៌ទើបព្រះអង្គបានសម្រេចសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណ។

មិនតែប៉ុណ្ណោះ ការនិយមឱ្យតម្លៃទៅលើសមត្ថភាពកាយមានបញ្ជាក់ជាច្រើនទៀត តាមបុរាណប្រាសាទក្នុងអត្ថបទអក្សរសិល្ប៍ (littérature) ក៏ដូចជាក្នុងល្បែងទំនៀមទម្លាប់របស់មហាជនខ្មែរយើងដែរ រូបចម្លាក់ទាញព្រំត្រនៅមុខខ្លោងទ្វារចូលទៅនគរធំ រឿងចៅធុង ចៅសាញ់ ល្បែងទាត់សី ប្រដាល់ គុនដំបង បាញ់ធ្នូ អ៊ូ បេះត្រឡាច ហ៊ឹង ខ្លែងឆាបកូនមាន់ កូនគោលក្នុងទឹក លើគោក បោះឈ្នុង បោះអង្គញ់។ល។ ទាំងអស់នេះសុទ្ធតែឲ្យតម្លៃទៅលើសមត្ថភាពកាយទាំងអស់

នេះសង្ខេបឃើញថាអាប្បធម៌ខ្មែរយើងបានគិតគូរការអប់រំកាយ ដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពផ្លូវកាយឲ្យស្មើ និងការអប់រំដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពផ្លូវចិត្តដែរ។

ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិជ្ជាអ្វីមួយ គេតែងតែខិតខំរកឲ្យឃើញនូវធាតុ (élément) នូវវិធី (méthode) និងនូវធម្មភាព (lois) នៃវិជ្ជានោះជាចាំបាច់។ ដូច្នេះការលើកយក ការអប់រំកាយមក សិក្សាក៏ត្រូវស្ថិតនៅលើមូលភាព (principe) ខាងលើនេះដែរ។

ធាតុនៃការអប់រំកាយ

១.ប្រភេទនៃការហាត់

- ក.ការហាត់ទ្រទ្រង់សព៌ាង្គកាយ (exercices de maintien)
- ខ.បរិវត្តណកម្ម (exercices préparatoires)
- គ.ការហាត់តាមធម្មជាតិវិធី (exercices par méthode naturelle)
- ឃ.ការអប់រំវិជ្ជាកីឡា (éducation sportive)
- ង.ការអប់រំចង្វាក់ (éducation rythmique)
- ច.ល្បែង (jeux)
- ឆ.កីឡា (sports)

- ២.វាទនៃការអប់រំកាយ (théorie de l' éducation physique)
- ៣.មូលភាពនៃការអប់រំកាយ (Principes de l' éducation physique)
- ៤.មូលធម៌នៃការអប់រំកាយ (fondement de l' éducation physique)
- ៥.ប្រវត្តិនៃការអប់រំកាយ (histoire de l' éducation physique)

វិធីនៃការអប់រំកាយ

ការបញ្ជាក់ថា តើការអប់រំកាយត្រូវប្រើវិធីណានោះ ជាការលំបាកបំផុតព្រោះថាទោះបី អ្នកឯកទេសជំនាញយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ពុំទាន់ហ៊ានធានាអះអាង វិធីនេះត្រូវ វិធីនោះខុស ដោយមកពីវិជ្ជាអប់រំកាយជាវិជ្ជាដែលកំពុងតែកើតនៅឡើយ។

អាស្រ័យហេតុនេះ យើងសូមបញ្ជាក់ថា ក្នុងការអប់រំកាយគ្រូយើងអាចប្រើវិធីណា ក៏ដោយឲ្យតែវិធីនោះអនុវត្តទៅតាមហើយបានលទ្ធផលល្អដូចរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ។

ការអប់រំកាយធ្វើឲ្យ

- ១.មានសុខភាពមកពី៖
 - ក.ធ្វើឲ្យក្មេងលូតលាស់ស្រួលខាងរូបរាងកាយ
 - ខ.ធ្វើឲ្យសរីរាង្គក្នុងខ្លួនដើរបានស្រួល ការដកដង្ហើម ដំណើរឈាមរត់ ការរំលាយ អាហារ។ល។

២.មានរាងវាសមសួន

៣.បានចំណេញក្នុងការងារ ធ្វើឱ្យមនុស្សអាចបង្កើនសមត្ថភាពកាយបានជាអតិបរមា ធ្វើឱ្យអ្នកមានការប៉ិនប្រសប់ ក្នុងមុខរបរ ដូចជាកីឡា របាំ ភ្លេង។ល។

៤.សង្គមរីកចម្រើន

៥.មានការលូតលាស់ខ្លាំងខាងផ្លូវបញ្ញា

៦.មានការលូតលាស់ខាងផ្លូវសីលធម៌

ដើម្បីជ្រើសរើសវិធីឱ្យបានត្រឹមត្រូវ យើងត្រូវគោរពមូលភាពសំខាន់ៗដូចតទៅនេះ៖

១.យើងមិនត្រូវធ្វេសប្រហែសសមត្ថកិច្ចណា ដែលមានការអប់រំកាយអាចបង្កើនសមត្ថភាពកាយសិស្សឡើយ។

២.ការអប់រំកាយត្រូវផ្អែកទៅលើវិទ្យាសាស្ត្រផង (ជីវវិទ្យា និងចិត្តវិទ្យា) ទៅលើគរុកោសល្យផង។

៣.ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងពុទ្ធិច្នៃណា (connaissance) ដែលវិទ្យាសាស្ត្រទើបរកឃើញហើយដែលគួរកែប្រែ វិធីអប់រំកាយចាស់ចេញ។

៤.វិធីណាដែលបានពិសោធន៍តាមបែបគរុកោសល្យរួចហើយ តែត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងការបង្រៀន។

៥.សម្រាប់យើងវិធីណាមួយថា ជាការត្រឹមត្រូវបាន លុះត្រាតែយើងយកវិធីនោះទៅពិសោធជាច្រើនដង លើក្មេងប្លែកៗគ្នារួចហើយ។

ធម្មភាពនៃការអប់រំកាយ

ដើម្បីដឹកនាំការអប់រំកាយឱ្យបានលទ្ធផលល្អ យើងត្រូវអនុវត្តនូវធម្មភាពដូចខាងក្រោម៖

១.វឌ្ឍនភាព (progression)

២.បដិបក្ខ (contradiction ou alternance)

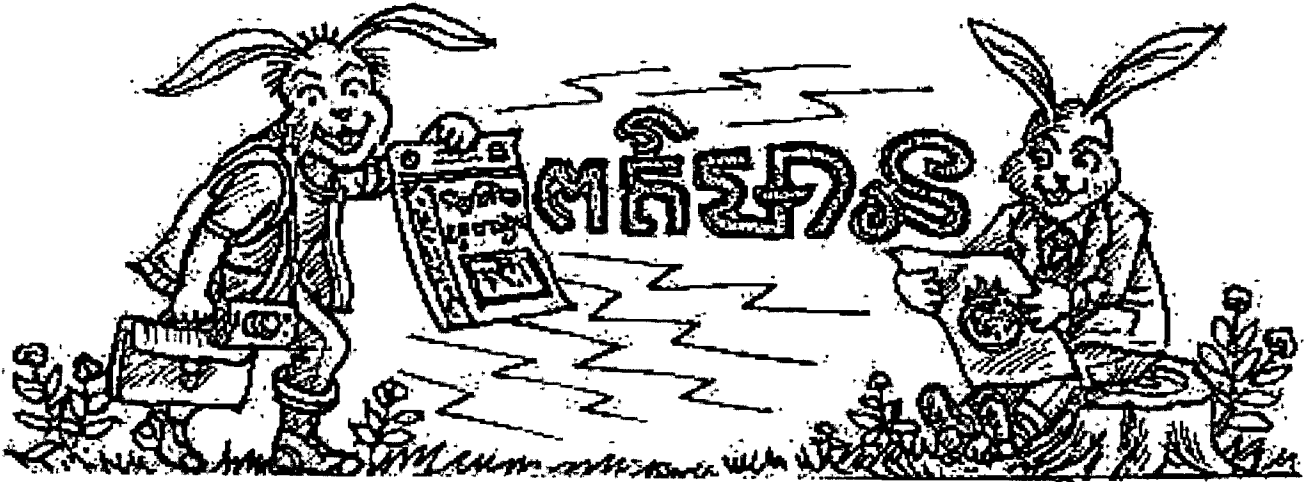
៣.បរិមាណ (dosage)

៤.និរន្តរភាព (continuité)

ការរៀបរាប់មកខាងលើនេះ គ្រាន់តែចង់បង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃវិជ្ជាអប់រំកាយ ដែលបច្ចុប្បន្នវិជ្ជានេះត្រូវបានពិភពលោករាប់អាននិងយកចិត្តទុកដាក់ណាស់។

លោក ចែម ផាន

អធិការបឋមសិក្សា.បរិញ្ញាបត្រគ្រប់គ្រង.បរិញ្ញាបត្រប្រវត្តិវិទ្យា

**យោបល់និងការពន្យល់ខ្លះៗ អំពីតារាងប្រវត្តិកាល
នៃអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ (ត)**

តារាងប្រវត្តិកាលនៃអក្សរសាស្ត្រខ្មែរខ្លះតាំងពីសតវត្សរ៍ទី១៥ ដល់ទី១៩ (អំឡុង ៥០០ឆ្នាំ)

ល.រ	ឈ្មោះរឿងផ្សេងៗ	របៀបនិពន្ធ	នាមអ្នកនិពន្ធ	ស.វត្សរ៍ ឬ គ.ស	រជ្ជកាលផ្សេងៗ
១	សិលាចារឹក នគរវត្ត	ពាក្យចារឹក ខាងចុងជា ពាក្យកាព្យ	លោកស៊ីដេសចូលរូបរូមង ពាក្យកាព្យខាងចុងរបស់ បណ្ឌិតជ័យនន្ទ	សតវត្សរ៍ទី១៥ ដល់១៨	រវាងរាជ្យព្រះបាទ ឆម្មោរាជាទី១ ទល់ នឹងរាជ្យ ព្រះបាទ អង្គអេង។
២	(១) រាមកេរ្តិ៍ខ្សែទី១ ដល់១០ ខ្សែ៧៥ដល់ ៨០	ពាក្យកាព្យ (បទល្ខោន)	? ?	អំឡុងសតវត្សរ៍ ទី១៧-១៨? ទី ១៨-១៩?	រវាងរាជ្យព្រះបាទ ជ័យជេដ្ឋាទី៤មក ទល់នឹងរាជ្យព្រះបាទ អង្គអេង រវាងរាជ្យព្រះបាទអង្គ អេង មកទល់នឹងរាជ្យ ព្រះបាទអង្គឌួង
៣	ដាវរឿង	ពាក្យកាព្យ	ឧកញ៉ាចក្រី (កែវ)	១៥៣៨	ព្រះបាទអង្គច័ន្ទទី ១
៤	ល្បើកអង្ករ	ពាក្យកាព្យ	អ្នកប៉ាង	១៥៩៨	ព្រះបាទព្រះរាជ សម្ភារ

(១)- សូមឲ្យមើលន័យលក្ខណៈខាងចុងតារាងប្រវត្តិកាលនេះ

៥	កំណាព្យថ្លែងក្តី ស្នេហា(សរសើរ ហេមន្តមាសជាដើម)	ពាក្យកាព្យ	ព្រះបាទព្រះរាជសម្ភារ	១៦២៩- ១៦៣៤	ព្រះបាទព្រះរាជ សម្ភារ
	ច្បាប់ព្រះរាជ សម្ភារ	ពាក្យកាព្យ	ព្រះបាទព្រះរាជសម្ភារ	១៦២៩-១៦៣៤	ព្រះបាទព្រះរាជ សម្ភារ
៦	ខ្យងស័ង្ខ	ពាក្យកាព្យ	ក្រុមព្រះនិពន្ធព្រះបាទ ជ័យជេដ្ឋា	១៦៩៣	ព្រះបាទជ័យជេដ្ឋា ទី៤
៧	ព្រះរាជក្រឹត្យ ក្រមផ្សេងៗ	ពាក្យរាយ	ក្រុមព្រះនិពន្ធព្រះបាទ ជ័យចេស្ដា	១៦៩៣-១៦៩៧	ព្រះបាទជ័យចេស្ដា (ពញាសូ)
៨	ច្បាប់ចាស់	ពាក្យកាព្យ	ព្រះបាទសត្តាទី២	១៧២២-១៧២៩	ព្រះបាទសត្តាទី២
៩	ច្បាប់សុភាសិត	ពាក្យកាព្យ	ឧកញ៉ាឡាសារពេជ្វ(នង)	១៧៩០	ព្រះបាទអង្គអេង
១០	លោកន័យជាតក	ពាក្យកាព្យ	- វង្សាក្សត្រី (នង)	១៧៩៤	ព្រះបាទអង្គអេង
១១	បុព្វសាសិរសា	ពាក្យកាព្យ	- វង្សាក្សត្រី (នង)	១៧៩៧	ព្រះបាទអង្គអេង
១២	ក្រុងសុភមិត្រ	ពាក្យកាព្យ	- ភោសាធិបតី (កៅ)	១៧៩៨	ព្រះបាទអង្គច័ន្ទទី២
១៣	គោតកុលកុមារ	ពាក្យកាព្យ	ឧកញ៉ាព្រះឃ្លាំង (នង)	១៨០៤	ព្រះបាទអង្គច័ន្ទ ទី២
១៤	វរុន្តវរេនត្រ	ពាក្យកាព្យ	ចៅហ្វាយឃ្លាំង (ម៉ៅច)	១៨០៦	-ដ-
១៥	ចំប៉ាថោង	ពាក្យកាព្យ	ព្រះបាទអង្គដូង	១៨១០	-ដ-
១៦	របាក្សត្រ	ពាក្យកាព្យ	ព្រះបទុមបារមី (ពេជ្យ)	១៨១៥	-ដ-
១៧	ល្បើកជេតពន	ពាក្យកាព្យ	ឧកញ៉ាសោទស (ខែក)	១៨១៥	-ដ-
១៨	រឿងកាកី	ពាក្យកាព្យ	ព្រះបាទអង្គដូង	១៨១៥	-ដ-
១៩	ក្រមចៅហ្វាយ ស្រុក	ពាក្យរាយ	?	១៨២៩	ព្រះបាទអង្គច័ន្ទទី២
២០	រឿងមុចលិន្ទ (ចន្ទគោរព)	ពាក្យកាព្យ	បណ្ឌិតស្អាត	១៨៣៣	ព្រះរាជក្សត្រីព្រះ អង្គមី
២១	ព្រះរាជក្រឹត្យក្រម	ពាក្យរាយ	?	អំឡុង	ព្រះបាទ

	ផ្សេងៗ			ស.វទី១៨-១៩	អង្គខ្នង
២២	ទសជាតក តេមិយជាតក មហាជនកជាតក សុវណ្ណសាមជាតក នេមិរាជជាតក មហោសថជាតក ភូទិត្តជាតក ចន្ទកុមារជាតក ព្រហ្មនារទជាតក វិធុរបណ្ឌិតជាតក វេស្សន្តរជាតក	ពាក្យទេសនា	?	អំឡុង ស.វទី១៨-១៩	ព្រះបាទអង្គខ្នង
២៣	បឋមសម្តោធី	ពាក្យទេសនា	?	ទី១៨-១៩	ព្រះបាទអង្គខ្នង
២៤	ត្រៃភូមិ	ពាក្យទេសនា	ព្រះបាទរាជាលេខី	ទី១៨-១៩	ព្រះបាទអង្គខ្នង
២៥	រឿងជិនវង្ស	ពាក្យកាព្យ	អរិយធាមិនី (ភីង)	១៨៥៦	ព្រះបាទអង្គខ្នង
២៦	រឿងពេជតា	ពាក្យកាព្យ	ធម្មបញ្ញា (ម៉ែន)	១៨៥៧	ព្រះបាទអង្គខ្នង

(នៅមានត)

លោក ញ៉ុក ថែម

មជ្ឈដ្ឋានផ្នែកស្រាវជ្រាវនៅវិទ្យាស្ថានជាតិគរុកោសល្យ ក្រុងភ្នំពេញ

“ស្រឡាញ់ស្រីខ្មៅ ត្រកូលមានយស	ស្រីខ្មែរមានដៅ ខ្ពង់ខ្ពស់វិសាល ពៅពេញជំទង់ ។	មានភិព្វត្រកាល វិសេសពៅពាល
ជំទើរមានរាង សមទ្រូងទូលាយ	មានរូបស្អាតស្អាង ឆោមឆាយត្រចង់ ផ្ទុកក្រៃផ្លាថ្លៃ ។”	ស្អាតស្អំសមទ្រូង ត្រចះផ្ទុរផង់
ឧកញ៉ាសន្ធរដាហារម៉ុក ទស្សនាវដ្តីមិត្តសាលាបាលី ឆ្នាំទី២ លេខ១ (១៩៥១)		

តើហេតុអ្វីបានជាខែកុម្ភៈមានតែ២៨ ឬ២៩ថ្ងៃ?

នេះជារឿងមិនចង់បាញ់របស់ប្រមុខដឹកនាំអាណាចក្ររ៉ូម (ប្រទេសអឺរ៉ុបបច្ចុប្បន្ន) ដែលមានឈ្មោះថា Augustus កាលពីជាង ២០០០ឆ្នាំមុន។ រឿងនេះទាក់ទងនឹងការបង្កើតប្រតិទិនសុរិយគតិជាលើកដំបូងដោយ Julius Caesar ជាប្រមុខដឹកនាំអាណាចក្ររ៉ូមមុន Augustus ។

យើងត្រូវដឹងថាសម័យកាលនោះរ៉ូមជាមហាអំណាចលើពិភពលោកមានដែនអាណាចក្រគ្របដណ្តប់លើពេញទូទាំងទ្វីបអឺរ៉ុប និងភូមិភាគអាហ្វ្រិកខាងជើង មានប្រទេសអេស៊ីបជាដើម។

ដោយយល់ឃើញថាប្រតិទិនចន្ទគតិមិនមានភាពទៀងទាត់ធ្វើឲ្យមានផលអាក្រក់ដល់កសិកម្ម Julius Caesar បានបង្គាប់បញ្ជាឲ្យប្រើដំណើរព្រះអាទិត្យពោលគឺ Equinox និងSolstice ជាគោលក្នុងការបង្កើតប្រតិទិនសុរិយគតិ។

ដំបូងឡើយគេបានសាកល្បងរូបមន្ត $(៣១ \times ៦) + (៣០ \times ៦) = ៣៦៦$ ថ្ងៃ ហើយខែកុម្ភៈជាខែទី១២ ក្រោយគេ ឃើញថាមិនទាន់ត្រូវល្អគឺរាងលើសធម្មតា គេដក ១ថ្ងៃពី ខែកុម្ភៈដែលជាខែចុងក្រោយសល់ត្រឹម២៩ថ្ងៃ។ ក្រោយមកខែកុម្ភៈត្រូវបានយកមកដាក់ជាខែទី២វិញ។ មួយឆ្នាំពិតប្រាកដមាន៣៦៥ថ្ងៃ នឹង៦ម៉ោង ដូច្នេះបួនឆ្នាំម្តងត្រូវជំឡើង ១ថ្ងៃលើខែកុម្ភៈ គឺ៣០ថ្ងៃ។

Julius Caesar បានយកឈ្មោះគាត់ Julius ដាក់ជាឈ្មោះខែទី៧ Julius នេះជាឈ្មោះភាសា Latin ជាអង់គ្លេស July និងជាបារាំង Juillet។ ដោយសារ Augustus ជាកូនរបស់គាត់ជាកូនចិញ្ចឹមរបស់គាត់ផង ថែមទាំងជាអគ្គសេនាដៃស្តាំគាត់ទៀត គាត់បានយកឈ្មោះ Augustus ដាក់ជាខែទី៨ បានជាអង់គ្លេស August និងបារាំង Août។ Julius Caesar ត្រូវបានគេធ្វើឃាតនៅឆ្នាំ៤៤ មុនគ្រិស្តសករាជ។ បន្ទាប់ពីបានកម្ចាត់ពួកឃាតករបស់ឪពុកចិញ្ចឹមរបស់ខ្លួនអស់ហើយ Augustus បានឡើងធ្វើជាប្រមុខអាណាចក្ររ៉ូមពេលនោះគាត់បានបញ្ជាក់ណាត់ឲ្យខែរបស់គាត់មាន៣១ថ្ងៃ ដូចខែរបស់Juliusដែរ។ គេក៏ដកមួយថ្ងៃ អំពីខែកុម្ភៈមកថែមឲ្យខែសីហាតាមការកំណត់របស់ Augustus ។ ដូច្នេះហើយទើបខែកុម្ភៈមានត្រឹម ២៨ថ្ងៃហើយ ៤ឆ្នាំមាន ២៩ថ្ងៃម្តង។

មួយឆ្នាំប្រាកដមែនទែនមាន ៣៦៥ថ្ងៃ ៥ម៉ោង ៤៨នាទី និង ៤៥វិនាទី។

សហគមន៍បុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ
គណៈកម្មាធិការកណ្តាល
លេខ: ១៦/១៨ គ.ក

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សេចក្តីជូនដំណឹងមេធាវីសាធារណៈ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៨
តាមសហគមន៍បុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរដ៏ចម្រុះគណៈកម្មាធិការកណ្តាលនៃ ស.ប.ស.ខ.
សូមសម្តែងសេចក្តីសោកស្តាយជាដ៏ធំចំពោះការបាត់បង់ជីវិតនៃមិត្តយើង និងគ្រួសារ
ហើយសូមចូលរួមកាន់ទុក្ខមរណសញ្ញាជាមួយគ្រួសារនៃសពរំលងនោះ

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	អាយុ	ភេទ	ក្របខ័ណ្ឌ	អង្គភាពបម្រើការងារ	ថ្ងៃខែឆ្នាំមរណៈ	មូលហេតុ	លេខប័ណ្ណ	សព្វី
					ក.មណ្ឌលភាពសមាជិក				
1	ឆែម ប៊ុន	៧៦	ប	បឋម	និ.ជនបឋមបាយដំរីស្រុកបាណន់ ខេត្តបាត់ដំបង	29.12.17	ធាតាពាធ	3460បប	12723
2	ឃិន ទីប៉ូ	៤៦	ប	មទក	វិទ្យាល័យ ធូគោល ស្រុក ថ្មគោល ខេត្តបាត់ដំបង	07.01.18	តេតាណុស	5567បប	12724
3	មឿន ណាឌុម	៨១	ស	មបក	និវត្តជនភាវី:អប់រំក្រុងបាត់ដំបង	01.02.18	ធាតាពាធ	295បប	12725
4	អ៊ុច នឿន	៤៦	ប	មបក	អនុវិទ្យាល័យ តាហែន ស្រុក សង្កែ ខេត្តបាត់ដំបង	04.02.18	ចាចា	5629បប	12726
5	អ៊ី សុខុម	៥៣	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម ភូមិស្ពាន ធូគោល ខេត្តបាត់ដំបង	08.02.18	ជីវិត	1758បប	12727
6	ឡាច រ៉ាង	៧៥	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម ស្ទឹង ស្រុកបាណន់ ខេត្តបាត់ដំបង	23.02.18	ធាតាពាធ	3266បប	12728
7	នួន ថុន	៧៣	ប	បឋម	និវត្តជនការ.អយក.ព្រះស្តេច ខេត្តព្រៃវែង	26.01.18	ធាតាពាធ	314៧	12729
8	វ៉ា ធុន	៧៣	ប	មូលដ្ឋាន	និវត្ត.អនុវិ.ឈាយ. ស្រុក បាញ់ ខេត្តព្រៃវែង	16.02.18	ជំងឺ	8012៧	12730
9	ឆាក ណេ	៤៥	ប	បឋម	មន្ទីរជំនន់ជនក្របខ័ណ្ឌ និងសំណង់ ខេត្តព្រៃវែង	13.02.18	ធាតាពាធ	2362៧	12731
10	ឡាយ សុចិត្តា	៣៣	ប	មូលដ្ឋាន	អនុ.បន្តិចប្រាសាទ ស្រុកពាយ័ក ខេត្តព្រៃវែង	14.02.18	គាំងបេះដូង	9431៧	12732
11	ជុំ ជឹម	៦៩	ប	បឋម	និ.ជន បឋម.ទឹកថ្លា ស្រុកស្វាយអន្លា ខេត្តព្រៃវែង	28.02.18	ធាតាពាធ	3919៧	12733
12	អ៊ុច គឹមសាន	៧៦	ប	មូលដ្ឋាន	និវត្ត.មន្ទីរអប់រំ ខេត្តព្រៃវែង	26.02.18	ធាតាពាធ	100៧	12734
13	ឆេង ម៉េងឈាង	៦៤	ប	បឋម	និវត្ត.ប.ពេជ្រមុនីវត្ត ស្រុកពារាំង ខេត្តព្រៃវែង	17.02.18	ជំងឺ	6159៧	12735
14	នង ចាន់លី	៦៣	ស	បឋម	និវត្ត.ប.បាប្រិយ ស្រុក ស៊ីវិកាណូល ខេត្តព្រៃវែង	18.03.18	ធាតាពាធ	3165៧	12736
15	ញ៉ែប សាលន់	៦៦	ស	បឋម	និវត្ត.ប.ហស អ្នកល្បឿន ស្រុកពាយ័ក ខេត្តព្រៃវែង	02.03.18	ធាតាពាធ	5335៧	12737
16	ម៉ុច ម៉េងសា	៧៦	ប	មូលដ្ឋាន	និវត្ត.អនុ.បឹងព្រះ ស្រុកបាញ់ ខេត្តព្រៃវែង	24.02.18	ធាតាពាធ	4450៧	12738
17	មាស សែ	៦៦	ប	បឋម	និវត្ត.ប.ស្វាយអាត់ ស្រុកស្វាយអន្លា ខេត្តព្រៃវែង	19.03.18	ធាតាពាធ	3752៧	12739
18	សៅ វ៉ា	៤៦	ស	បឋម	ប.ស្ទឹងស្លែង ស្រុកពាយ័ក ខេត្តព្រៃវែង	21.02.18	ធាតាពាធ	3369៧	12740
19	នាង ណារី	៥១	ប	បឋម	ប.គោកគង់លិច ស្រុក កញ្ចៀង ខេត្តព្រៃវែង	01.03.18	មហារីកធ្វើម	1630៧	12741
20	ហេង ស្រីមុំ	៣៤	ប	បឋម	ប.ស្វាយពល ស្រុកពារាំង ខេត្តព្រៃវែង	17.03.18	មហារីកដោះ	8679៧	12742
21	ហួត រ៉ុនី	៤២	ប	បឋម	ប.ស្វាយសុខា ក្រុងព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង	08.03.18	ជំងឺ	2379៧	12743
22	កុយ ចាន់ណាវី	៦១	ស	បឋម	និវត្តជន ស្រុកស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង	04.03.18	លើសឈាម	1576ស្វ	12744
23	ស្នេហា ណាយ	៨២	ប	បឋម	និវត្តជន ស្រុកមាសប៉ែក ខេត្តស្វាយរៀង	27.02.18	រាបងស្លុត	971ស្វ	12745
24	ឆៀម រី	៦៦	ប	បឋម	និ.ជន បឋម. មហាសាមគ្គី ក្រុងកំពត ខេត្ត កំពត	12.02.18	ធាតាពាធ	2833កត	12746
25	ម៉ៅ ហូរ	៦៥	ប	បឋម	និ.ជន បឋម. កំពង់ត្រែង ស្រុកទឹកល្អ ខេត្តកំពត	06.03.18	ធាតាពាធ	307កត	12747
26	ដោក កៀម	៦៧	ស	បឋម	និ.ជន បឋម. ក្បាលដំរី ស្រុក គីរីវង់ ខេត្តតាកែវ	16.09.17	ធាតាពាធ	5323កក	12748
27	ជិន ដួន	៤៧	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ឃ្លាំង សៀម ស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ	18.09.17	ធាតាពាធ	1502កក	12749
28	ម៉ម សុភាព	៤៧	ស	បឋម	បឋម. ហ.ស. ឈូកស ស្រុក សំរោង ខេត្តតាកែវ	01.10.17	មហារីកធ្វើម	3478កក	12750
29	ចាន់ សុផាត	៦០	ប	ម.ក៍១	និវត្តជន វិទ្យា. ថ្នល់បំបែក ស្រុកត្រាំង ខេត្តតាកែវ	03.11.17	ទឹកនោមផ្អែម	0486គ.ក	12751
30	ជួប សាវីត	៥០	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ព្រៃម្លូ ស្រុកកោះអណ្តែត ខេត្តតាកែវ	16.09.17	ចាចា	3918កក	12752
31	កឹម ប៊ុ	៦៣	ស	ម.ក៍១	និ.ជន អនុ.ក្រុងឈូក ស្រុកកោះអណ្តែត ខេត្តតាកែវ	12.01.18	គ្រោះថ្នាក់ ចាចា	2075កក	12753
32	នូ ស៊ីនឿន	៣៥	ប	បឋម	បឋម. ក្រុងឈូក ស្រុកក្រាំងប្រាសាទ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ	17.09.17	គាច់ស្រែឈាម	394ឧជ	12754
33	រាជ សុខន	៦២	ស	ម.ក៍១	និវត្តជន. ម.អ.យ.ក. ខេត្ត ឧត្តរមានជ័យ	01.12.17	គ្រោះថ្នាក់ ចាចា	028ឧជ	12755
34	អ៊ុក សាវៀន	៦៧	ប	ម.ក៍១	និ.ជន វិទ្យា. ហ.ស.មង្គលបតិក្រ បាសន្ទ កំពង់ស្ពឺ	09.03.18	គ្រោះថ្នាក់ ចាចា	2714កស្ព	12756
35	លីម លីគឹម	៤៩	ប	ម.ក៍១	វិទ្យា. ហ.ស កំពង់ភ្នំ ស្រុកលើកដែក ខេត្តកណ្តាល	18.02.18	លើសឈាម	1913កណ	12757
36	លន់ ផល	៤៩	ប	កំ.ឧត្តម.	វិទ្យាល័យ.ហ.ស.តាខ្មៅ ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល	25.02.18	លើសឈាម	4049កណ	12758
37	ប៊ុយ ប៊ុណ្ណាធីត	៦៥	ប	បឋម	និវត្តជន.បឋម.យសាម្បត្តិ.អង្គស្នួល. ខេត្ត កណ្តាល	24.02.18	មហារីកព្រោះនាម	4876កណ	12759
38	ឡឹក សាវ៉ាន	៦៤	ប	កំ.ឧត្តម.	និវត្តជន. វិ.ហស សិរីជ័យ ចៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល	26.02.18	ក្រិនធ្វើម	3850កណ	12760

39	គង់ សុខឃី	៧០	ស	បឋម	និវត្តន៍បឋមព្រះប្រសប់ ខ្សាច់កណ្តាល ខេត្តកណ្តាល	06.03.18	ធានាពារ	3258កណ	12761
40	គឹម ឈន	៨១	ប	បឋម	និវត្តន៍.បឋមសិក្សា ភ្នំបា ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល	28.02.18	ធានាពារ	5756កណ	12762
41	ឡឺក ចន្ទី	៦១	ស	បឋម	និវត្តន៍បឋមសម្តេចព្រះបាទ ស្រុកស្អាង.ខេត្តកណ្តាល	20.02.18	មហាវិថីព្រះរៀន	5843កណ	12763
42	មិញ អង	៨៤	ប	បឋម	និវត្តន៍រាជធានីភ្នំពេញ ការគ្រប់គ្រងគ/ការកណ្តាល	25.03.18	ធានាពារ	985គក	12764
43	ជ័យ សំឡឹង	៤០	ប	មន្ត្រី	និវត្តន៍ស.វិ.ភូមិភូមិពេញ.ការគ្រប់គ្រងគ/ការកណ្តាល	13.03.18	ធានាពារ	1564គក	12765
44	ម៉ឺង ទូច	៨៤	ប	មន្ត្រី	និវត្តន៍រាជធានីភ្នំពេញ ការគ្រប់គ្រងគ/ការកណ្តាល	18.03.18	ធានាពារ	989គក	12766
45	ស៊ិន កេតន៍	៧៤	ប	មន្ត្រី	និ.ជន.នាអប់រំកាយនិងកីឡា ការគ្រប់គ្រងគ/ការកណ្តាល	17.03.18	ធានាពារ	2508គក	12767
46	ត្រួច ឈុន	៧៨	ប	មន្ត្រី	និ.ជន មហាវិ.គុកោសល្យ ការគ្រប់គ្រងគ/ការកណ្តាល	17.04.18	ធានាពារ	1455គក	12768
47	ក្វយ គឹមណន	៦១	ស	បឋម	និវត្តន៍ បឋមបត់ត្រង់ ស្រុក អូរព្រៅ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	03.04.18	ជម្ងឺថ្លើម	2117បជ	12769
48	ទីង សុខ	៦៣	ប	ម.កំរ	និវត្តន៍ អនុ.កន្សោម អក ស្រុកបន្ទាយមាន ខេត្តកំពត	28.03.18	ធានាពារ	2970កក	12770
49	វ៉ាន់ សិរិទ្ធ	៧៨	ប	ឯ.ខ.	និវត្តន៍ ការគ្រប់គ្រងគណៈកម្មាធិការកណ្តាល	17.04.18	ធានាពារ	2027គក	12771
50	សៅ ខុន	៦៥	ប	បឋម	និវត្តន៍ អនុសម្តេច ហ...ស រកាខ្នា ព្រៃចន្ទ ខេត្តក្បួងម៉ុច	12.03.18	គ្រោះថ្នាក់ ចាច	2200តយ	12772
51	សុខ ចាន់ភក្តី	២៦	ស	បឋម	បឋមសិក្សា ក្រុងប៉ៃលិន ខេត្តប៉ៃលិន	11.04.18	ធានាពារ	935បល	12773
52	វ៉ាន់ សាវ៉ាអម	៧២	ប	និវត្តន៍	បឋមសិក្សា ទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ	10.02.18	គាំងបេះដូង	6293កក	12774
53	ជួន ជីវ័ន្ត	៣៨	ប	ឧត្តម	វិទ្យាល័យ ច្បារអំពៅ រាជធានីភ្នំពេញ	15.02.18	ជម្ងឺក្រហម	12710កក	12775
54	ណាប សំណាង	៥៩	ប	បឋម	បឋមសិក្សា កំបូល រាជធានីភ្នំពេញ	23.02.18	ជម្ងឺក្រហមនោម	12633កក	12776
55	ឆាយ ប៊ុនឡាយ	៦៤	ប	និវត្តន៍	វិទ្យាល័យ អរុណវិក័ រាជធានីភ្នំពេញ	16.02.18	មហាវិថីព្រះរៀន	7234កក	12777
56	គឹម ច័ន្ទមុនី	៥២	ស	បឋម	បឋមសិក្សា ចាក់អង្រែលើ រាជធានីភ្នំពេញ	19.02.18	ដាច់សសឈាម	873កក	12778
57	សាន សេរីនី	៤៨	ស	មូលដ្ឋាន	វិទ្យាល័យ ជម្ពូន រាជធានីភ្នំពេញ	11.03.18	មហាវិថីដោះ	224កក	12779
58	អ៊ុក សុខា	៤៩	ប	មូលដ្ឋាន	វិទ្យាល័យ ជា ស៊ីម បឹងកេងកង រាជធានីភ្នំពេញ	15.03.18	មហាវិថីថ្លើម	2122កក	12780
59	ស ប៊ុនអុត	៧៣	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមអំពិល ស្វាយចេក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	19.04.18	ជម្ងឺក្រហមនោម	2598បជ	12781
60	ចាន់ ម៉ុន	៦៣	ប	ម.កំរ	និវត្តន៍ ស.ហ.ស.គរ ស្រុកព្រៃរយ ខេត្តកំពង់ចាម	14.03.18	លើសឈាម	2659ក.ច	12782
61	សុខ សំ	៧៨	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមប្រសូត ស្រុកបាធាយ ខេត្តកំពង់ចាម	05.03.18	បេះដូងរីក	5471ក.ច	12783
62	ប៉ុល មៅ	៤៥	ប	ម.កំរ	អនុវិទ្យា. ព្រែកសង្កែ ស្រុកស្ទឹងត្រែង ខេត្តកំពង់ចាម	04.04.18	ជាតិកុលក្កតឈាម	10610ក.ច	12784
63	មុយ ហុង	៦០	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមព្រែកចក្រី កំពង់ឆៀប ខេត្តកំពង់ចាម	11.04.18	ជួលស្លាប់	4133ក.ច	12785
64	ឌី សុវណ្ណា	៧៣	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមប្រាំយ៉ាម ស្រុកស្រីសន្ធរ ខេត្តកំពង់ចាម	18.03.18	ធានាពារ	7754ក.ច	12786
65	តុង អាន	៧៤	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមដំណាក់ស្វាយ កោះសូមិន កំពង់ចាម	01.04.18	ធានាពារ	4731ក.ច	12787
ខ.មណ្ឌលភាពគូស្រុក									
1	អ៊ុក ឡឺន	៧៤	ស	ធ្វើស្រែ	ភិយា.លើសហៀង បឋមកំពង់ឆៀង សាវ័ន ខេត្តបាត់ដំបង	10.12.17	ជំងឺពារ	2485បប	7199
2	ឃួន សុឃ្យិន	៦០	ស	លក់ដូរ	ភិយា ស្ទឹង សាគុណ និ.អប់រំ ឯកភ្នំ ខេត្តបាត់ដំបង	09.02.18	ធានាបេះដូង	4576បប	7200
3	ផុត សុផា	៣៦	ស	ធ្វើស្រែ	ភិយា អ៊ុត ជុំ បឋមព្រៃឡាពាស បាណន់ ខេត្តបាត់ដំបង	22.02.18	ធានាពារ	5557បប	7201
4	ហាស សុខុម	៧២	ស	កសិករ	ភិយា.ល. ញ៉ាញ ចាន់ និវត្ត អនុ.បឹងព្រះ ចាញ់ ព្រៃវែង	31.01.18	ធានាពារ	4440៧	7202
5	ចាន់ ឡឺស៊ិន	៦៨	ស	កសិករ	ភិយា.ល. ជា ចន និវត្ត.ប.ព្រៃកអន្ទៈ ពោធិ៍វៀង ព្រៃវែង	09.02.18	ធានាពារ	2181៧	7203
6	យ៉ឹម សាវុន	៦៤	ស	កសិករ	ភិយា.ល. ប៊ុន ចួន និវត្ត.ប.ក្រាំងស្វាយ ព្រះស្តេច ព្រៃវែង	15.02.18	ជំងឺគ្រុនស្បែក	356៧	7204
7	ស ជី	៧៤	ស	កសិករ	ភិយា.ល. អន មឿន និវត្ត.ប.សំរោង ព្រះស្តេច ព្រៃវែង	24.02.18	ធានាពារ	1016៧	7205
8	ជូ ផានី	៧២	ស	កសិករ	ភិយា.ល. ប្រាជ្ញ ឆេង និវត្តអនុកំពង់ប្រាសាទ ពាយ័ង ព្រៃវែង	10.12.17	ធានាពារ	3401៧	7206
9	បូ កុសល	៤៣	ប	កសិករ	ស្វាមីល. ស ប៉ា សុចន្តា គុ.និងវិទ្យាភារខេត្តព្រៃវែង	20.02.18	ធានាពារ	166៧	7207
10	ឡេប ឈុនអង	៦២	ស	កសិករ	ភិយា.ល. សៅ សុផាគី និវត្ត.ប.សុទ្ធាជ័យ ព្រះស្តេច ព្រៃវែង	12.03.18	ធានាពារ	520៧	7208
11	ឡោ មុន្នី	៧០	ស	កសិករ	ភិយា.ល. តូច សាវុន និវត្តន៍ ស្វាយទាប ស្វាយរៀង	22.04.17	លើសឈាម	2236ស្វា	7209
12	មាស សាឡាក់	៧៦	ស	កសិករ	ភិយា.ល.ប៉ាង ឆាំង និវត្តន៍ ស្វាយទាប ស្វាយរៀង	04.02.18	លើសឈាម	2189ស្វា	7210
13	អន សាវ៉ាន	៥៨	ស	កសិករ	ភិយា.ល ឡឺង សម្បត្តិ និវត្តន៍ ក្រុង-ខេត្តស្វាយរៀង	01.03.18	រាបស្បែក	1592ស្វា	7211
14	ជីង កល្យាណ	៥៨	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល. សោម លុយ បឋមព្រៃពាំងរោត ទឹកល្អ កំពត	19.01.18	រោគស្រាមខួរ	524កក	7212
15	ឡុង សាវ៉ាម	៦២	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.អ៊ុយ .សា បឋមសំរោង បន្ទាយមាន កំពត	19.02.18	ធានាពារ	3144កក	7213
16	វណ្ណ ថា	៥៥	ប	កសិករ	ប្តី.សសាយ គឹមសាង និវត្តបឋមរំពើន បន្ទាយមាន កំពត	02.03.18	ធានាពារ	2096កក	7214
17	ពៅ សាវ៉ាម	៧៤	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល. អ៊ុំ ផែត និ. បឋមចំប៉ា ព្រែកហ្លួស ខេត្តតាកែវ	21.09.17	ធានាពារ	4884កក	7215
18	ទែន ចន្ទល	៥៤	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ប្រាក់ វ.ណ្ណ បឋមព្រៃកប្បាស ខេត្តតាកែវ	05.10.17	ធានាពារ	5036កក	7216
19	អន លី	៦៣	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ ខុន គឹមសាង ស្រុកត្រាំកក ខេត្តតាកែវ	15.10.17	ធានាពារ	2724កក	7217
20	មិញ ពៅ	៤៧	ប	កសិករ	ប្តី.សអ៊ុំ ពិសិដ្ឋ បឋមអូរស្លាប់ ក្រុងសំរោង ខេត្តមានជ័យ	19.4.17	មហាវិថី ថ្លើម	1078ខុជ	7218
21	សូ ចាន	៦០	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ព្រីក និវត្តន៍ បឋមប្រប់កំ សំរោង ខេត្តមានជ័យ	25.4.17	មហាវិថី ថ្លើម	095ខុជ	7219
22	ឡុង ឈឿន	៤១	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ភិក ភក្តី បឋមអូរស្រម អន្លង់វែង ខេត្តមានជ័យ	23.09.17	គាំងបេះដូង	435ខុជ	7220
23	គង់ សាវ៉ឺន	៥៩	ប	កសិករ	ប្តី.សសា សំអុល បឋមភ្នំដាល សំរោងទង កំពង់ស្ពឺ	03.03.18	គ្រោះថ្នាក់ចាច		7221
24	សែត សំប៉ាន	៦៩	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល.ត្រី លី និ.បឋមបឹងរួម ចិត្តស្រី ខេត្តក្រចេះ	18.03.2018	ធានាពារ	1270ក្រ.ច	7222
25	ឃៀន ណែ	៥៨	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ ម៉ាក ប៊ុនឡឺន និវត្តន៍បឋម.ព្រៃគោ ឆ្នុង ក្រចេះ	25.03.2018	ជំងឺមហារីក	1458ក្រ.ច	7223

ទស្សនាវដ្តីគ្រូបង្រៀនលេខ ៥៧

ទំព័រ៤៣

26	ហង់ ហ៊ុន	៧៦	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោក នង លីន និងកូន អនុវិទ្យា បន្ទាយដេក ខេត្តកណ្តាល	08.02.2018	ក្រិនថ្លើម	726កណ	7224
27	យ៉ុង មកា	២៩	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ឆឹក ស្រីនាង បឋមគ្រោះប្រាក់ ស្រុកជៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល	22.01.18	ជំងឺគ្រាប់ឈាម	12594កណ	7225
28	លីម លីគឹម	៤៩	ប	ម.កំ2	ប្តីអ្នកគ្រូ សាលុក សាវិទ្យាល័យ ហ ស កំពង់ឆ្នំ ស្រុកលើកដែក ខេត្តកណ្តាល	18.02.18	លើសឈាម	1954កណ	7226
29	ហុង សុខនី	៦៩	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធលោកជុំ លឿន វិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកម្ពុជា ការគ្រប់គ្រង គក	31.03.18	ធាតុរាវ	128គក	7227
30	ឆាត់ គាន	៥៦	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធលោកថុក សំអុន បឋម.យាន រឿនស្រុកស្វាយចក ប.មានជ័យ	31.03.18	លើសឈាម	2650បជ	7228
31	ម៉ា ណេង	៤៣	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ ចាក់ ប៉ុន្តី អនុវិទ្យាល័យ ឆាន់វង់ ស្រុកដងទង ខេត្តកំពត	29.03.18	ធាតុរាវ	2585កក	7229
32	សិន សុភាព	៣៥	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ សេងស្រែ បឋមសិក្សា ដងទង ស្រុកដងទង ខេត្តកំពត	24.03.18	គ្រោះថ្នាក់ចក្ខុ	4884កក	7230
33	ឌុច សាវ័ន	៥៤	ប	ប្រជាជន	ស្វាមី អ្នកគ្រូ កែវ ណារី បឋម. បាក់ទុក ភ្នំពេញ	24.02.18	មហារីកថ្លើម	1436កក	7231
34	ប៉ុច ពុន	៥២	ប	យោធា	ស្វាមី អ្នកគ្រូ ជុំ សុផាត វិទ្យា. បាក់ទុក ភ្នំពេញ	24.02.18	មហារីកថ្លើម	6929កក	7232
35	ជួន ជីវ័ន្ត	៣៨	ប	បឋម	ស្វាមី អ្នកគ្រូ ឆឹក ចាន់ដាលីន វិទ្យា. បាក់ទុក ភ្នំពេញ	15.02.18	ជំងឺក្រលៀន	10152កក	7233
36	ស៊ីម ស៊ីធន	៨២	ប	ប្រជាជន	ស្វាមី អ្នកគ្រូ ណារី មួយហោង គណៈកម្មាធិការ ភូមិភាគកណ្តាលភ្នំពេញ	19.01.18	ជំងឺតម្រងនោម	6017កក	7234
37	ចៃ វិទ្យុ	៥៩	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ចូ ចិន្តា បឋម. គង្គ ស្រុកមង្គលបុរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	21.04.18	ទឹកនោមផ្អែម	2420បជ	7235
38	ហម សាមី	៦៥	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកគ្រូ យិន សុភាព ន.បឋម.តាំងស្រី បាធាយ ខេត្តកំពង់ចាម	03.04.18	ធាតុរាវ	5302កច	7236

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបត្ថម្ភប្រចាំខែ ឧសភាឆ្នាំ ២០១៨ឱ្យទាន់ពេលវេលាដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព។

ចំណាំ៖ ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពសមាជិក $65\text{ន} \times 50\text{ន} = 3250\text{ន}$
 ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពគូស្រករ $38\text{ន} \times 25\text{ន} = 950\text{ន}$
 ភាគទានប្រចាំខែ.....= 200ន
 ភាគទានសាងសង់ផ្ទះគ្រូបង្រៀន.....= 300ន

រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ០២ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៨
 ជ. គណៈកម្មាធិការកណ្តាល
 ប្រធាន

សរុប = 4.700ន

លេខ: ១៨/១៨ គ.ក

សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការប្រចាំខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៨

លរ	គោត្តនាម-នាម	អាយុ	ភេទ	ក្របខ័ណ្ឌ	អង្គភាពបម្រើការងារ	ថ្ងៃខែឆ្នាំមរណៈ	មូលហេតុ	លេខប័ណ្ណ	សពទី
ក.មណ្ឌលភាពសមាជិក									
1	កឹង ប៊ុនលី	61	ប	បឋម	បឋម.ចំការចេក ស្រុកមង្គលបុរី បន្ទាយមានជ័យ	22.04.18	ធាតុរាវ	943បជ	12723
2	ញ៉ុង ព្រីណា	60	ប	កម្មករ	និវត្តន៍ បឋម.ឆាត ស្រុក ខេត្ត បន្ទាយមានជ័យ	03.05.18	ធាតុរាវ	1585បជ	12724
3	ជុំ សារុ	29	ប	បឋម	បឋមសិក្សាកំប៉ាក់ ស្រុកកូនមុំ ខេត្តរតនគិរី	14.09.17	ធាតុរាវ	984គ	12725
4	សេន ចាន់វ័ន្ត	39	ស	បឋម	បឋម. ហ៊ុន សែនភូមិថ្មី ស្រុកបាលុង ខេត្តរតនគិរី	17.11.17	ធាតុរាវ	579គ	12726
5	អ៊ុំ មិក្ស	68	ប	បឋម	និវត្តន៍ អាយុ អយុ ខេត្តរតនគិរី	29.12.17	ធាតុរាវ	323គ	12727
6	ក្បវ ព័ន	66	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមសិក្សា សង្គមមានជ័យ ស្រុកកូនមុំ	23.01.18	ធាតុរាវ	323គ	12728
7	មួង សំអាត	71	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមផ្លូវបំបែក មោងឫស្សី ខេត្តបាត់ដំបង	24.02.18	លើសឈាម	3975បប	12729
8	កាត សុភាព	38	ស	បឋម	បឋមកោះរាម ស្រុកបេស ខេត្តបាត់ដំបង	04.03.18	ទាចទឹក	7718បប	12730
9	សោម ផល្លី	46	ស	បឋម	វិទ្យាល័យព្រះ ស្រុកថ្មគោល ខេត្តបាត់ដំបង	07.03.18	គាំងបេះដូង	1541បប	12731
10	ថោង យ៉ិប	83	ប	បឋម	និវត្តន៍ បឋមសាមនស្សស្រុកឯកភ្នំ ខេត្តបាត់ដំបង	12.03.18	ធាតុរាវ	4312បប	12732
11	រៀង ចាន់លី	61	ស	បឋម	បឋមបាយជ័រ ស្រុក បាលាន ខេត្តបាត់ដំបង	23.03.18	ធាតុរាវ	3234បប	12733
12	ផ្លុង សារ៉ុន	88	ប	មទក	និវត្តន៍ មន្ទីរអប់រំយុវជននិងកីឡា ខេត្តបាត់ដំបង	23.04.18	ជរា	06បប	12734
13	ក្រូច ជុន	60	ស	បឋម	បឋមសិក្សាសែប ស្រុកកំពង់ក្រឡា ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	30.03.18	ឡើងឈាម	01130កជ	12735

14	ម៉ុក សុភក្តិ	36	ស	បឋម	វិទ្យាល័យព្រះបាទសុរាម្រឹក ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	03.04.18	បេះដូងរីក	03426កធ	12736
15	ជា សាវ៉ាន	46	ប	បឋម	បឋមសិក្សាស្នងដង្កូវ ស្រុកកំពង់ត្រឡាច ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	13.04.18	ជម្ងឺថ្លើម	01102កធ	12737
16	ស៊ី ស៊ុន	54	ប	មធ្យម	វិទ្យាល័យ ប៉ុន រ៉ានី ហ៊ុន សែន រលាប្បៀវ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	08.02.18	មហាវិកាថ្លើម	02452កធ	12738
17	កែវ សម្បត្តិ	58	ប	បឋម	បឋម.ក្រាំងល្វា ស្រុកសាមគ្គីមានជ័យ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	13.03.18	ក្រពះពេជ្រ	00705កធ	12739
18	ឡឹក ពែល	71	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ត្រពាំងវែង ស្រុកគងពិសិ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ	01.04.18	ធាតាពាធ	424កស្ម	12740
19	សិរីត ថា	56	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ត្រពាំងឈូក ស្រុកសំរោងទង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ	19.04.18	ធាតាពាធ	2240កស្ម	12741
20	ឈឹម សុជាតិ	70	ប	ម.កំ1	វិទ្យាល័យ.ហ.ស.កំពង់ភ្នំ ស្រុកលើកដែក ខេត្តកណ្តាល	12.03.18	លើសឈាម	1922កណ	12742
21	ឃឿន ណារ៉ុម	56	ស	បឋម	បឋម. ហ.ស.ព្រែកតូច ស្រុកលើកដែក ខេត្តកណ្តាល	15.03.18	ស្លឹកពោះរៀន	2103កណ	12743
22	ម៉ា លីម	63	ស	បឋម	បឋម. ត្រពាំងវែង ស្រុកកណ្តាលស្ទឹង ខេត្តកណ្តាល	30.03.18	ជម្ងឺសួត	4387កណ	12744
23	ម៉ោង ប៊ុនធឿន	30	ប	ម.កំ1	អនុ.វិ ព្រះវិហារស្ថិត ស្រុកខ្សាច់កណ្តាល ខេត្តកណ្តាល	23.03.18	លង់ទឹកស្លាប់	12767កណ	12745
24	គឹម ជួន	70	ប	បឋម	បឋមទួលព្រះធាតុ ខ្សាច់កណ្តាល ខេត្តកណ្តាល	19.03.18	មហាវិកាជើង	3658កណ	12746
25	ហែម ចូល	83	ប	បឋម	និវត្តជន ការី.រដ្ឋបាល ម.អ.យ.ក.ខេត្តកណ្តាល	05.04.18	ធាតាពាធ	3727កណ	12747
26	ឆឹង សុខុម	41	ប	ម.កំ1	អនុវិទ្យាល័យ ហ.ស.ខ្ពស់ ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល	07.04.18	គាំងបេះដូង	8291កណ	12748
27	នៃ សាក័ន	49	ប	ម.កំ1	វិទ្យាល័យ .ហ.ស.ក្រាំង យ៉ូ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល	01.04.18	ចងក	5686កណ	12749
28	អ៊ុក យ៉ុន	71	ប	បឋម	បឋមសិក្សា មោសឈរ ស្រុកកំពង់ត្របែក ខេត្តព្រៃវែង	07.04.18	លើសឈាម	1947កណ	12750
29	ម៉ែ លុយ	46	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ព្រៃសម្បជ្ឈ ស្រុកពារាំង ខេត្តព្រៃវែង	19.03.18	ធាតាពាធ	6009កណ	12751
30	យ៉ន សុផែ	49	ប	បឋម	បឋមសិក្សាភូមិព្រៃស្នា ស្រុកពារាំង ខេត្តព្រៃវែង	15.04.18	ធាតាពាធ	6224កណ	12752
31	សូ ស៊ី	80	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាព្រៃខ្លា ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង	25.10.17	ជម្ងឺបេះដូង	5711កណ	12753
32	អ៊ុក ពៅ	70	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាព្រៃវែង ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង	25.03.18	ខ្យល់គា	5846កណ	12754
33	កុយ ធឿន	88	ប	បឋម	និវត្តជន ការី .អ.យ.ក.ស្រុកពារាំង ខេត្តព្រៃវែង	08.02.18	ធាតាពាធ	6729កណ	12755
34	ឆន់ ឆួន	71	ប	បឋម	បឋមសិក្សាចុងបឹង ស្រុកកំបោម ខេត្តព្រៃវែង	30.03.18	ធាតាពាធ	2654កណ	12756
35	សេង មាង	71	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សាបាបោង ស្រុកពារាំង ខេត្តព្រៃវែង	12.04.18	ធាតាពាធ	4972កណ	12757
36	ហាល់ ហៀន	60	ប	បឋម	បឋមសិក្សាខ្នារ ស្រុកអង្គជុំ ខេត្តសៀមរាប	27.01.18	ចាក	931សរ	12758
37	គា ឆេងលីវ	45	ប	ម.កំ1	វិទ្យាល័យ សាមគ្គី ស្រុកជីកែង ខេត្តសៀមរាប	13.03.18	មហាវិកាសួត	2110សរ	12759
38	ខុ សុភីន	44	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ដូនស្វា ស្រុកអង្គជុំ ខេត្តសៀមរាប	21.02.18	លើសឈាម	4534សរ	12760
39	ជិម ឡា	72	ប	បឋម	និវត្តជន ការី អ.យ.ក.ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប	15.03.18	ជម្ងឺសួត	3244សរ	12761
40	ហិន ហៀន	69	ប	បឋម	បឋមសិក្សា ត្រាសសរ ស្រុកស្រីស្នំ ខេត្តសៀមរាប	10.03.18	ធាតាពាធ	3085សរ	12762
41	ម៉ី ហាន	80	ប	មន្ត្រី	និវត្តជន ការី.គ្រប់គ្រងគណៈកម្មាធិការ កណ្តាល	08.04.18	ធាតាពាធ	3696កក	12763
42	ច័ន្ទ លាងឈើ	74	ស	មន្ត្រី	នា.អប័កាយនិងកីឡាព្រាមការគ្រប់.គ/ការកណ្តាល	28.04.18	ធាតាពាធ	2561កក	12764
43	មាស អម	87	ប	បឋម	បឋម. ដងត្រាង ស្រុកមង្គលបុរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	06.05.18	ធាតាពាធ	1620បជ	12765
44	រាជ សែន	71	ប	បឋម	បឋម. ដងត្រាង ស្រុកមង្គលបុរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	13.05.18	ធាតាពាធ	1082បជ	12766
45	ជូ រិន	60	ប	បឋម	ការី.អ.យ.ក ស្រុកស្វាយចេក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	16.05.18	ធាតាពាធ	2526បជ	12767
46	ឃៀង ពៅ	46	ប	បឋម	បឋមសិក្សាកម្មករ ខេត្តព្រះសីហនុ	14.04.18	ទឹកនោមផ្អែម	2280សន	12768
47	ចាន់ ធឿន	49	ប	បឋម	បឋម. ចំការកៅស៊ូ ក្រុងព្រះសីហនុ ខេត្តព្រះសីហនុ	14.03.18	មហាវិកាទ្វារឈាម	044សន	12769
48	ហេង សាវ័ន	39	ប	ឧត្តម.	វិទ្យាល័យ ហេង មិត្តភាព ខេត្តព្រះសីហនុ	24.02.18	ជម្ងឺបេះដូង	1173សន	12770
49	ស៊ុន ភី	84	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា វត្តភ្នំស ស្រុកទឹកឈូ ខេត្តកំពត	21.04.18	ធាតាពាធ	1255កក	12771
50	តុប អុន	70	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា សាមគ្គី ស្រុកជុំគីរី ខេត្តកំពត	01.05.18	មហាវិកាថ្លើម	2374កក	12772
51	យុត ញ៉ៅ	51	ប	បឋម	បឋមសិក្សាភ្នំ សន្លុង ស្រុកទ្រាំង ខេត្តតាកែវ	13.10.17	ចាក	602កក	12773
52	សុខ អុន	64	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមសិក្សា សរសៃ ស្រុកទ្រាំង ខេត្តតាកែវ	23.10.17	ធាតាពាធ	834កក	12774
53	ម៉ិច សាវ៉ាត	70	ប	ម.កំ1	និវត្តជន វិទ្យាល័យឈើទាល ព្រំ ស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ	04.10.17	ធាតាពាធ	1226កក	12775
54	ហង់ ប៊ុនធឿន	75	ប	ម.កំ1	និវត្តជន វិទ្យាល័យទន្លាប់ ស្រុកគីរីវង្ស ខេត្តតាកែវ	19.10.17	ធាតាពាធ	3970កក	12776
55	ដុំ សិន	84	ប	បឋម	បឋមសិក្សា អង្គការសោម ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	15.11.17	ធាតាពាធ	2613កក	12777
56	ទេព ស៊ីបុន	46	ប	បឋម	សាលាបឋមសិក្សាព្រែកដង រាជធានីភ្នំពេញ	21.03.18	ធ្លាក់ពីលើ ជណ្តើរ	13079កក	12778
57	ម៉ក់ ស៊ីម	64	ប	បឋម	ការិយាល័យ អយក ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ	14.03.18	លើសឈាម	6729កក	12779
58	អ៊ុំ លីមហេង	49	ប	មធ្យមកំ2	វិទ្យាល័យព្រះយុគន្ទ រាជធានីភ្នំពេញ	22.03.18	មហាវិកាខួរក្បាល	083កក	12780
59	លីម ឆាយហេង	47	ប	បឋម	សាលាបឋមសិក្សាសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ	29.03.18	ជម្ងឺថ្លើម	4971កក	12781
60	ហង្ស គង់	65	ប	បឋម	សាលាបឋមសិក្សាទួលកី រាជធានីភ្នំពេញ	24.03.18	មហាវិកាថ្លើម	488កក	12782
61	សម សាឌី	62	ស	មធ្យមកំ2	វិទ្យាល័យច្បារអំពៅ រាជធានីភ្នំពេញ	30.03.18	មហាវិកាថ្លើម	1955កក	12783
62	សុខ សាធីម	66	ប	បឋម	សាលាបឋមសិក្សា ចុងកោះ រាជធានីភ្នំពេញ	11.04.18	មហាវិកាថ្លើម	12661កក	12784
63	វណ្ណ សយ	65	ប	បឋម	សាលាបឋមសិក្សាកប្បស្រូវ រាជធានីភ្នំពេញ	12.04.18	ជម្ងឺសួត	360កក	12785
64	ញ៉ែប សាយីន	79	ប	បឋម	សាលាបឋមសិក្សាសម្តេចឪ រាជធានីភ្នំពេញ	22.04.18	ជម្ងឺសួត	12835កក	12786
65	សៅ ផាធីន	47	ប	មធ្យម.2	វិទ្យាល័យវត្តកោះ រាជធានីភ្នំពេញ	13.04.18	មហាវិកាថ្លើម	9097កក	12787
66	តាំង គឹមឡុង	79	ប	បឋម	នៅបឋមសិក្សា ដីដុះ ស្រុកព្រែកប្រសព្វ ខេត្តក្រចេះ	11.05.18	ធាតាពាធ	1765ក្រច	12788

ទស្សនាវដ្តីគ្រូបង្រៀនលេខ ៥៧

ទំព័រ ៤៥

67	នៃ ស៊ីណា	62	ប	កំ.ឧត្តម	ស.ភូមិន្ទភ្នំពេញ ការគ្រប់គ្រងគណៈកម្មាធិការកណ្តាល	07.05.18	ជម្ងឺថ្លើម	2037គក	12789
68	បូ កុសល	43	ប	កំ.ឧត្តម	ស.វ.ជា ស៊ីម កំចាយមារ ការគ្រ.គណៈ/ការកណ្តាល	20.02.18	មហារីកក្រពះ	7802ក	12790
69	ខ្លាន់ សារ៉ុន	77	ប	មូលដ្ឋាន	និ.បឋមអង្គរបានសាខាទី២ ស្រុកកងមាស កំពង់ចាម	22.03.18	ធាតាពាធ	7804ក	12791
70	ណា ស៊ីមសុង	77	ប	បឋម	និ.ប.ពោធិសាលាស្រុកកងមាស ខេត្តកំពង់ចាម	22.04.18	ជម្ងឺក្រពះ	8651ក	12792
71	អ៊ុក តារា	60	ប	បឋម	និ.ប.អង្គរ ស្រុកកំពង់សៀម ខេត្តកំពង់ចាម	29.04.18	ធាតាពាធ	4564ក	12793
72	គង់ ខេន	70	ប	បឋម	និ.ប.ត្រពាំងរាំង ស្រុកព្រៃលាវ ខេត្តកំពង់ចាម	10.05.18	ដុះសាច់ពោះវៀន	3152ក	12794
73	ស៊ីម សុវណ្ណ	62	ប	បឋម	និ.ប.វត្តថ្មី ស្រុកកំពង់សៀម ខេត្តកំពង់ចាម	15.05.18	ធាតាពាធ	3665ក	12795
74	សោម គីង	46	ប	បឋម	បឋម.ជបំ វ៉ារី ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	20.04.18	ធាតាពាធ	1731ប	12796
75	ប៊ែន វ៉ាន	70	ប	ម.ប.ក	និវត្តជនស្រុកស្វាយទាប ខេត្តស្វាយរៀង	14.03.18	លើសឈាម	ស្លា2029	12797
76	ចន្ទ សំអាន	39	ប	បឋម	សាលាបឋមមហានី កំពង់ឆ្នាំង ខេត្តស្វាយរៀង	02.04.18	មហារីកថ្លើម	ស្លា4851	12798
77	ហែន សារ៉ាន	52	ប	បឋម	បឋមព្រះសីហនុ ក្រុងស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង	06.04.18	ក្រិនថ្លើម	ស្លា644	12799
78	ស៊ី យន	68	ប	បឋម	និវត្តជនស្រុកស្វាយទាប ខេត្តស្វាយរៀង	22.04.18	លើសឈាម	ស្លា958	12800
79	រាម ចន	78	ប	បឋម	និវត្តជនស្រុកកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តស្វាយរៀង	30.03.18	ធាតាពាធ	ស្លា2777	12801
80	គង់ ឆន	68	ប	បឋម	និវត្តជនស្រុកកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តស្វាយរៀង	10.02.18	គ្រុននោម	ស្លា2721	12802
81	អ៊ុក សុវណ្ណ	46	ប	ម.ប.ក	អនុ.វ.ជ័យជនៈ ស្រុកកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តស្វាយរៀង	14.04.18	ក្រិនថ្លើម	ស្លា2649	12803
ខ.មណ្ឌលភ្នំពេញ									
1	ប៉ុល ម៉ៅ	45	ប	ម.កំ.១	ប្តីអ្នកគ្រូ អ៊ុក ស៊ីម អនុ.វ.ព្រះសង្ឃ ស្ទឹងត្រង់ កំពង់ចាម	04.04.18	ជាតិពុលក្នុងឈាម	10611ក	7237
2	ឡាត សុខី	48	ស	បឋម	ប្រពន្ធចងម៉ី សារីម បឋមស្រែពាធ កូនមុំ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	10.10.17	ដុំគីសរដៃស្បែក	984ក	7238
3	ចាន់ ពៅ	45	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធជា វណ្ណា បឋមអូរជ័យ អូរព្រៅ បន្ទាយមានជ័យ	07.05.18	មហារីកស្បែក	5187ប	7239
4	សុខ ញ៉ាប	73	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធមក់ ធឿន និវត្តជនវិទ្យា.មង្គលបុរី បន្ទាយមានជ័យ	23.03.18	ធាតាពាធ	1692ប	7240
5	ស៊ី ស៊ុន	45	ប	មធ្យម	ប្តី ប៊ុន ចាន់ធី វិទ្យា.ប៊ុន វ៉ាន់ហ.ស រលាប្បៅ កំពង់ឆ្នាំង	08.02.18	មហារីកថ្លើម	2295ក	7241
6	សាយ យ៉ឹម	66	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ អ៊ុក ប៊ុនបឋមសាងបាវ៉ាយ ទឹកដុស កំពង់ឆ្នាំង	17.03.18	ឡើងឈាម	0471ក	7242
7	សំ ញ៉ាង	66	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធនៅ ប៊ុនធឿន អនុ.វ.ព្រៃតូច មោងឫស្សី បាត់ដំបង	17.02.18	ជំងឺពាធ	5460ប	7243
8	ឡា សំអូន	69	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធល. អ៊ុន ប៊ុនហែល និវត្ត.កាវ.អប់រំបវល បាត់ដំបង	28.02.18	ធាតាពាធ	2856ប	7244
9	រាយ ទុច	49	ស	ធ្វើស្រែ	ភរិយាលោក គោត ជី បឋមកោះ មោងឫស្សី បាត់ដំបង	02.03.18	ខ្យល់គរ	4041ប	7245
10	កាត សុភាព	38	ស	គ្រូបង្រៀន	ភរិយាលោក ហេង វី បឋមកោះ មោងឫស្សី បាត់ដំបង	04.03.18	ទាចទឹក	11260ប	7246
11	គុន ហៀម	63	ស	ធ្វើស្រែ	ភរិយាដោត ធឿន និវត្ត.បឋមគោរ មោងឫស្សី បាត់ដំបង	05.03.18	ធាតាពាធ	3843ប	7247
12	លី ជន	46	ស	មេធ្វះ	ភរិយាលោក ពៅ ស៊ីថាវិទ្យា.ក្នុងដូនទាវ ខេត្តបាត់ដំបង	05.03.18	ធាតាពាធ	803ប	7248
13	សន ធួក	60	ស	ធ្វើស្រែ	ភរិយា ឌុច ជីន និវត្ត.បឋមកូនក្រែក មោងឫស្សី បាត់ដំបង	06.03.18	ធាតាពាធ	3958ប	7249
14	សោម ជញ្ជី	46	ស	គ្រូបង្រៀន	ភរិយាលោក ឈាន រតនៈអនុ.វ.សោហ៊ុំ ខេត្តបាត់ដំបង	07.03.18	ធាតាពាធ	10670ប	7250
15	សួន សើង	69	ស	ធ្វើស្រែ	ភរិយាលោក អូនគឹម អនុ.វ.រាំងកេសី និវត្ត សង្កែ បាត់ដំបង	16.03.18	ធាតាពាធ	5331ប	7251
16	ឌុច យន	72	ស	ធ្វើស្រែ	ភរិយាលោក ផែង សៀន និវត្តវិទ្យា.ព្រះមុនីស្វរ បាត់ដំបង	13.04.18	ជំងឺពាធ	347ប	7252
17	សុស សារី	57	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោក ឈឹម ម៉ៅ បឋមអង្គព្រះស្រី គង់ស្រី កំពង់ស្ពឺ	27.03.18	ធាតាពាធ	489ក	7253
18	ស្រី ប៉ាក់	67	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ហែម សុយ៉ា និវត្តអនុវិទ្យា.ខ្ពប ស្ទាង កណ្តាល	02.03.18	ធាតាពាធ	5661ក	7254
19	ឯក សាត	79	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោក ទុច ឃ្លិន និវត្ត សាលាគរ. ខេត្ត កណ្តាល	05.03.18	ធាតាពាធ	4758ក	7255
20	ឡា យ៉ាង	88	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធទិន សាង និវត្ត.បឋមពុកឫស្សី ខ្នាចកណ្តាល កណ្តាល	07.03.18	ធាតាពាធ	3344ក	7256
21	ស៊ី ស៊ុន	76	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោក ប៉ុល ស៊ុន និវត្តសាលាគរ. ខេត្តព្រៃវែង	20.03.18	ធាតាពាធ	7304ក	7257
22	ខៀវ សយ	62	ប	តម្រូវ	ប្តីអ្នកគ្រូ នៅ សាវ៉ា យ សាលាគរគោសល្យ ខេត្តព្រៃវែង	07.04.18	ធាតាពាធ	155ក	7258
23	អ៊ុក យ៉ុន	71	ប	បឋម	ប្តី អ៊ុន សាវ៉ាន និវត្ត.ប.ធម៌សាលាគរកំពង់ត្របែក ព្រៃវែង	07.04.18	លើសឈាម	1955ក	7259
24	ហាប់ មន្តា	76	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោក អ៊ុក គឹមហៀន និវត្តជន ម.អ.យ.ក ខេត្តសៀមរាប	08.03.18	ទឹកនោមថ្លើម	154ស	7260
25	ខុ សុភីន	44	ប	បឋម	ប្តីអ្នកគ្រូ ឆន ពិសី បឋមជួនសា ស្រុកអង្គរបុរី សៀមរាប	21.02.18	លើសឈាម	4320ស	7261
26	ខ្មែង ឃៀយ	69	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោក ពត នាង បឋម.ពាម ស្រុកពួក សៀមរាប	29.03.18	លើសឈាម	3228ស	7262
27	នៅ មុំ	70	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ សៅ វ៉ាន និវត្ត បឋម ពិមកា សុទ្រនិគម សៀមរាប	08.02.18	លើសឈាម	1232ស	7263
28	ហេង សាវុធ	39	ប	ឧត្តម	ប្តីអ្នកគ្រូ យួន កណ្តាល វ. ហ. ស មិត្តភាព ព្រះសីហនុ	24.02.18	ជម្ងឺរះដូង	1235ស	7264
29	ហេង ម៉ៅ	45	ប	ប្រជាជន	ប្តី ហ្វា សុភាព បឋមព្រៃនប់ ព្រៃនប់ ព្រះសីហនុ	26.02.18	គ្រោះថ្នាក់ ចាច	699ស	7265
30	ជុំ សុជាតិ	43	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ គឹម កណ្តាល អនុ.វ.អង្គល្អក ល្អក កំពត	15.04.18	ធាតាពាធ	6638ក	7266
31	ទីវ សុខន	70	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ អូន សាអន និវត្ត បឋម.ត្រពាំងព្រៃ ផងទង កំពត	14.04.18	ធាតាពាធ	2691ក	7267
32	វ៉ាន ស៊ុន	64	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ហ្វា ឃ្លើន និវត្តបឋមអង្គស្វាយ ផងទង កំពត	16.04.18	ធាតាពាធ	2667ក	7268
33	ហៀន ប៊ុនណា	59	ប	ប្រជាជន	ប្តីអ្នកគ្រូ ធាន់ វ៉ាន និវត្តបឋម.ឃ្លើត ទ្រាំង តាកែវ	12.09.17	ធាតាពាធ	820ក	7269
34	ឈុន យ៉ន	70	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធដក អង និវត្ត វិទ្យា.ព្រៃទប់ ទ្រាំង តាកែវ	27.10.17	លើសឈាម	525ក	7270
35	ព្រៃ ឃៀម	48	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោក ឈុក ភា បឋមអង្គឯម គីរីវង់ តាកែវ	19.10.17	ធាតាពាធ	4298ក	7271
36	ហ៊ីង សុខសី	53	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធលោក ជួប ជិន កាវ.អ.យ.ក ស្រុកត្រាំកក់ តាកែវ	09.11.17	ធាតាពាធ	2771ក	7272

37	ម៉ាន សៀកលី	62	ស	មេដ្ឋ:	ប្រពន្ធលោក អង គឹមលៀង និវត្ត ប.ចក បាទី ភាវែ	08.10.17	ធានាពាធ	1336កក	7273
38	ទេព ស៊ីផុន	46	ប	បឋម	ប្តីអ្នក. ពៅ ផល្លី បឋមព្រែកឯង ច្បារអំពៅ រាជធានីភ្នំពេញ	21.03.18	ភ្នាក់ពីលើ ជនរងគ្រោះ	13110កក	7274

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបត្ថម្ភប្រចាំខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៨ឱ្យបានពេលវេលាដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព។

ចំណាំ: ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពសមាជិក 81ន x 50f = 4050f00
ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពគូស្រករ 38ន x 25f = 950f00
ភាគទានប្រចាំខែ.....= 200f00
ភាគទានសាងសង់ផ្ទះគ្រូបង្រៀន.....= 300f00

រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៨
ជ. គណៈកម្មាធិការកណ្តាល
ប្រធាន

សរុប = ៥៥.០០f០០

លេខ: ២៤/១៨ គ.ក

សេចក្តីជូនដំណឹងមេធាវីប្រចាំខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៨

លរ	គោត្តនាម-នាម	អាយុ	ភេទ	ក្របខ័ណ្ឌ	អង្គភាពបម្រើការងារ	ថ្ងៃខែឆ្នាំមេធាវី	មូលហេតុ	លេខប័ណ្ណ	សព្វី
ក.មណ្ឌលភាពសមាជិក									
1	ស៊ឹម ធឿន	77	ប	បឋម	និវត្តជនសាលាបឋម.ថ្នា ស្រុកចាយណ៍ ខេត្តកំពង់ធំ	05.11.17	ធានាពាធ	1155កក	12804
2	នុយ ចាន់ថុល	36	ប	បឋម	បឋម.ឈូកខ្សាច់ ចាយណ៍ កំពង់ធំ	10.11.17	ធានាពាធ	2017កក	12805
3	ឯក ប៉ូលី	74	ប	បឋម	បឋម.ចាយណ៍ ចាយណ៍ កំពង់ធំ	07.11.17	ធានាពាធ	885កក	12806
4	ពា វុទ្ធា	45	ប	បឋម	អនុវិទ្យា.បញ្ញាជី សន្ទុក កំពង់ធំ	03.08.17	លើសឈាម	810កក	12807
5	ខ្សាយ ឆាន់	51	ប	បឋម	វិទ្យាល័យកំពង់ថ្ម កសន្ទុក កំពង់ធំ	04.11.17	ធានាពាធ	3253កក	12808
6	កៅ ឈាងហៃ	63	ប	បឋម	និវត្តជនកាវី.អ.យ.ក ស្រុកសន្ទុក កំពង់ធំ	07.01.18	ធានាពាធ	2895កក	12809
7	ធីន ភី	49	ប	បឋម	អនុវិទ្យាល័យបញ្ញាជី ស្រុកសន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ	04.12.17	ធានាពាធ	807កក	12810
8	សុង ងួន	63	ប	មទក	និវត្តជនមន្ទីរពេទ្យ យុវជន និងកីឡាខេត្តកំពង់ធំ	15.11.17	ធានាពាធ	036កក	12811
9	សោម ប៊ិន	72	ប	មទក	និវត្តជនបឋម.សាមួច ជា ស៊ឹម ឱវ៉ាល់ កំពង់ស្ពឺ	20.04.18	ធានាពាធ	1346កស	12812
10	ម៉ុក រតន	78	ប	មន្ត្រី	និវត្តជន កាវី.អ.យ.ក ស្រុកស្វាយជ្រំ ស្វាយរៀង	21.04.18	ធានាពាធ	2442សរ	12813
11	នួន ហាត់	50	ប	បឋម	បឋម.ជួនម៉ាររៀង រៀង ព្រះវិហារ	25.06.17	ធានាពាធ	621ពហ	12814
12	ស្រី ផន់	42	ប	បឋម	បឋមសិក្សាអនុវិទ្យា ក្រុងព្រះវិហារ ព្រះវិហារ	26.08.17	ធានាពាធ	803ពហ	12815
13	អ៊ី ញ៉ែន	73	ប	ម.កំ2	និវត្តជន សាលាគុកកាសល្យាខេត្ត ព្រះវិហារ	11.12.17	ធានាពាធ	022ពហ	12816
14	ហែល ហ៊ុន	58	ប	បឋម	បឋម.ស្មើយាង ជាក្សាន្ត ព្រះវិហារ	15.07.17	រលាកថ្លើម	279ពហ	12817
15	សន ឈន	48	ប	បឋម	បឋម.បុស្សីស្រុក រៀង ព្រះវិហារ	18.05.17	ធានាពាធ	507ពហ	12818
16	ថ្លាង សុផល	26	ប	បឋម	បឋមសិក្សាខាំក៏ត ឆែប ព្រះវិហារ	27.06.17	ចាច	1431ពហ	12819
17	ប៊ិន ឆាន	66	ប	បឋម	និវត្តជនបឋម.លើក ជ័យសែន ព្រះវិហារ	07.03.17	ឆ្លាយក្រពះ	271ពហ	12820
18	អ៊ុំ សំអ៊ុន	49	ប	បឋម	បឋមសិក្សា រៀបរយ រៀង ព្រះវិហារ	25.04.17	ជម្ងឺហើមពោះ	627ពហ	12821
19	នួន សុផល	51	ប	បឋម	បឋមសិក្សា រៀង រៀង ព្រះវិហារ	25.04.18	ធានាពាធ	493ពហ	12822
20	អ៊ុក សារីម	80	ប	បឋម	និវត្ត.បឋម. ទ្រនកណ្តាល សុត្រនិគម សៀមរាប	25.04.18	មហារីកសួត	1221សរ	12823
21	អ៊ុយ គឹមលី	73	ប	ម.កំ1	និវត្ត.វិ. ដំដែក សុត្រនិគម សៀមរាប	14.05.18	ធានាពាធ	1361សរ	12824
22	ចាន់ រ៉	62	ប	មន្ត្រី	និវត្តជន កាវី.អ.យ.ក ក្រុងសៀមរាប សៀមរាប	07.05.18	ទឹកនោមផ្អែម	309សរ	12825
23	វិច្ឆ អូន	73	ប	បឋម	និវត្តជន ស្រុកស្វាយជ្រំ ស្វាយរៀង	22.04.18	ម.រីកបំពង់	ស្ល324	12826
24	ម៉ាន់ ខាត់	73	ប	បឋម	និវត្តជន ស្រុកដូល ស្វាយរៀង	10.04.18	លើសឈាម	ស្ល4999	12827
25	សៅ សាន	77	ប	ម.ប.ភ	និវត្តជន ស្រុកស្វាយជ្រំ ស្វាយរៀង	22.05.18	ជរាពាធ	ស្ល5048	12828
26	កុយ ឆេង	78	ប	បឋម	និវត្តជន ស្រុកស្វាយជ្រំ ស្វាយរៀង	11.05.18	ធានាពាធ	ស្ល1859	12829
27	ចេង ប៊ុនលី	33	ប	មន្ត្រី	កាវី.អ.យ.ក ស្រុកព្រៃសីមា មណ្ឌលគីរី	22.04.18	ចាច	428មក	12830
28	ត្រី វិន	73	ប	បឋម	និវត្តជនបឋម.ជ្រុងមាស កោះធំ កណ្តាល	24.04.18	ជម្ងឺក្រពះ	634កណ	12831
29	ទួន ផាន	67	ប	បឋម	និវត្តជនបឋម ព្រែកត្រែង ភៀនស្វាយ កណ្តាល	23.03.18	ចាច	7286កណ	12832
30	ប៊ុក ស៊ីផុន	47	ស	បឋម	បឋម.ឃាងស៊ីន ឈើទាល កញ្ចែងស្វាយ កណ្តាល	23.03.18	ក្រិនថ្លើម	7434កណ	12833
31	អ៊ុង ណាត	70	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម. សំរោងធំ ភៀនស្វាយ កណ្តាល	26.03.18	ក្រិនថ្លើម	7248កណ	12834
32	ញ៉ែម ឆែម	68	ប	ម.កំ1	និវត្តជន អនុ.ស្ថាប័ន ភ្នំ ស្នាង កណ្តាល	27.04.18	ក្រិនសួត	5425កណ	12835
33	ស៊ុន ស៊ីណា	25	ស	បឋម	បឋម. ពោធិមាស ល្វាងម កណ្តាល	10.05.18	ទឹកនោមប្រ	14992កណ	12836
34	ពៅ ឆាន	81	ប	បឋម	បឋម. រោគោង២ មុខកំពូល កណ្តាល	02.05.18	ធានាពាធ	1253កណ	12837
35	ធីន សា	75	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម.ក្រពាំងត្រាញ់ ដងទង កំពត	25.05.18	ធានាពាធ	2681កក	12838

36	ឡុង ផង់	73	ប	បឋម	និវត្តជនបឋម.អង្គភាព អង្គជើយ កំពត	21.05.18	លើសឈាម	1711កក	12839
37	ពៅ ផានី	74	ស	បឋម	និវត្តជន បឋម.កែវស្ថិតិប្រាសាទកំពង់ត្រាច កំពត	07.05.18	ធាតុពាធ	704កក	12840
38	យង់ សារឿន	68	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម.ប្រសិទ្ធិស្រុក កំពង់ត្រាច កំពត	07.05.18	ធាតុពាធ	579កក	12841
39	កាន់ សារឿន	77	ប	បឋម	និវត្តជន បឋម.សៀ មង្គលបុរី បន្ទាយមានជ័យ	02.06.18	ធាតុពាធ	1218បជ	12842
40	យឹម សារុន	65	ប	បឋម	និវត្តជនបឋម. ក្រាចជ្រំ ស្ទឹង កំពង់ធំ	15.02.18	ធាតុពាធ	2171កធ	12843
41	ឯម កី	86	ប	បឋម	និវត្តជនបឋម.ជីមាស ស្ទឹង កំពង់ធំ	23.01.18	ធាតុពាធ	3722កធ	12844
42	យង់ ចាន់ណារិទ្ធ	78	ប	បឋម	និវត្តជនបឋម.អង្គឃ្លា ស្ទឹង កំពង់ធំ	04.03.18	ធាតុពាធ	2055កធ	12845
43	សំរឹង សារី	66	ប	បឋម	និវត្តជនបឋម.ជីវភាព បារាយណ៍ កំពង់ធំ	08.01.18	ធាតុពាធ	1116កធ	12846
44	ជឿម វ៉ាន់នី	38	ប	បឋម	បឋមសិក្សា.ព្រៃតាហ្មឺ ក្រុងស្ទឹងសែន កំពង់ធំ	16.02.18	ធាតុពាធ	4618កធ	12847
45	លុំ ច័ន្ទមន្ត្រី	48	ប	មន្ត្រី	មន្ត្រីនា អប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ការប្រុងគ្រងគណៈ/ការកណ្តាល	03.06.18	ធាតុពាធ	5457គក	12848
46	ព្រំ យាន	74	ប	មន្ត្រី	និវត្តជន ម.អ.យ.ក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	20.06.18	ធាតុពាធ	007បជ	12849
47	ទឹម សុវ៉េ	43	ស	បឋម	បឋម បឹងក្រាំង ថ្មគោល បាត់ដំបង	06.04.18	ធាតុពាធ	1662បប	12850
48	ចាប ពៅ	78	ប	ម.ប.ក	និវត្តជន មន្ទីរអប់រំ ខេត្តបាត់ដំបង	07.04.18	ធាតុពាធ	152បប	12851
49	ស្ងៀង ពិសិ	25	ស	បឋម	បឋមសិក្សា ភាសា ស្រុក ឯកភ្នំ ខេត្តបាត់ដំបង	09.04.18	ដុះសាច់ក្នុងពោះ	12338បប	12852
50	យី វណ្ណា	67	ស	បឋម	និវត្តជនបឋម អូរម៉ាល់ ក្រុងបាត់ដំបងបាត់ដំបង	21.04.18	ធាតុពាធ	1022បប	12853
51	ឆា វ៉ាន់ធឿត	64	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមព្រែកក្រូច ឯកភ្នំ បាត់ដំបង	26.04.18	ធាតុពាធ	4518បប	12854
52	អ៊ុក សែម	76	ស	បឋម	និវត្តជន កាវី. អប់រំ ក្រុងបាត់ដំបង បាត់ដំបង	01.05.18	ធាតុពាធ	2842បប	12855
53	មាស សោភ័ណ្ឌ	61	ប	បឋម	និវត្តជនក្រោមការគ្រប់គ្រង សបសខ ខេត្តបាត់ដំបង	02.05.18	ធាតុពាធ	5491បប	12856
54	ជុច រី	60	ប	បឋម	បឋម តាម៉ាក បវេល បាត់ដំបង	09.05.18	ធាតុពាធ	3094បប	12857
55	ដួន នេន	46	ប	ម.ប.ក	វិទ្យាស្ថាន គរុកោសល្យបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង	09.05.18	ចាច	2417បប	12858
56	សុភក្ត វិមាន	51	ស	បឋម	បឋម វាលទ្រា ថ្មគោល បាត់ដំបង	20.05.18	ធាតុពាធ	1850បប	12859
57	គង់ ញ៉ែន	73	ប	បឋម	និវត្តជន បឋមក្របួន ពញាឮក្រក ក្បួនឃុំ	23.05.18	ធាតុពាធ	3779កយ	12860
58	អាង សាជន	45	ប	ឧត្តម	កាវី.អ.យ.ក ស្រុកពញាឮក្រក ក្បួនឃុំ	20.05.18	ធាតុពាធ	2750កយ	12861
59	ជួន ជឿម	65	ប	បឋម	និវត្តជន បឋ.ត្រពាំងទា អូររាំងខ្ចី ក្បួនឃុំ	10.06.18	ធាតុពាធ	936កច	12862
60	ឡឹង ពិសិដ្ឋ	39	ប	មូលដ្ឋាន	វិ.បន ហាស ស្តី ចំការលើ កំពង់ចាម	15.05.18	ចាច	11293កច	12863
61	ស៊ីម ចាន់ធី	48	ប	មូលដ្ឋាន	វិ.ស្រងគីម ព្រៃឈរ កំពង់ចាម	22.05.18	រលាកស្រោមខ្នុរ	2978កច	12864
62	ផាន់ វណ្ណា	46	ប	មូលដ្ឋាន	គ្រូបង្រៀនដំណាក់កំណើត កងមាស កំពង់ចាម	25.05.18	ស្ទុះទឹកនោម	8666កច	12865
63	ថាវ ស៊ីម	68	ប	បឋម	និ.បឋម. បាធាយ បាធាយ កំពង់ចាម	09.05.18	លើសឈាម	5120កច	12866
64	នាង ច័ន្ទ	74	ប	បឋម	និ.បឋម. បាធាយ បាធាយ កំពង់ចាម	26.05.18	ធាតុពាធ	10675កច	12867
65	ស៊ីម គឹមហុង	66	ប	បឋម	និវត្ត.ប.ម៉ក់ សែម ព្រៃទួល កំបោមមាន ព្រៃវែង	06.05.18	ជរាពាធ	2773កវ	12868
66	ប្រាក់ ឆន	84	ប	បឋម	និវត្ត.ប.ពុទ្ធកយា. កញ្ចៀច ព្រៃវែង	22.04.18	ធាតុពាធ	1266កវ	12869
67	ពេជ រិន	60	ប	បឋម	និវត្ត.ប.សិរីសន្ធាយ បាភ្នំ ព្រៃវែង	25.04.18	ធាតុពាធ	4739កវ	12870
68	កែវ លីង	79	ប	បឋម	និវត្ត.ប.ឯករាជ្យ កំពង់ត្របែក ព្រៃវែង	13.05.18	ធាតុពាធ	1892កវ	12871
69	នេត អ៊ុន	82	ប	បឋម	និវត្ត.កាវី.អយក. ស្រុកព្រះស្តេច ព្រៃវែង	08.05.18	ធាតុពាធ	7316កវ	12872
70	គង់ គឹមជិន	69	ប	បឋម	និវត្ត.កាវី.អយក. ស្រុកព្រះស្តេច ព្រៃវែង	01.05.18	ធាតុពាធ	366កវ	12873
71	លី អៀង	82	ប	បឋម	និវត្ត.ប.ព្រៃស្មៅត ពារាំង ព្រៃវែង	08.05.18	ធាតុពាធ	6473កវ	12874
72	ហ៊ុល ហោ	71	ប	បឋម	និវត្ត.ប.ជ្រៃ ពារាំង ព្រៃវែង	20.05.18	ចាច	6516កវ	12875
73	នី សិន់	73	ប	បឋម	និវត្ត.ប.ជ័យមង្គល មេសាង ព្រៃវែង	27.04.18	ជម្ងឺឫសដូងបាត	5480កវ	12876
74	ស នី	78	ប	បឋម	និវត្ត.ប.ប្រហូត មេសាង ព្រៃវែង	29.03.18	ជម្ងឺស្លុត	5735កវ	12877
75	ប៊ូ សុខ	78	ប	មូលដ្ឋាន	និវត្ត.អនុវិ.ព្រៃឃ្លួស មេសាង ព្រៃវែង	14.05.18	លើសឈាម	5470កវ	12878
76	ថៃ វណ្ណនី	50	ស	បឋម	បឋម.កណ្តាលមានជ័យ មេសាង ព្រៃវែង	25.04.18	ទឹកនោមផ្អែម	5848កវ	12879
77	សំ ប៉ូឡូញ	74	ប	មន្ត្រី	និវត្តជន .នា.មជ្ឈមណ្ឌល ក្រោមការគ្រប់គ្រងគណៈ/ កណ្តាល	16.06.18	ទឹកនោមផ្អែម	2995គក	12880
ខ.មណ្ឌលភាពគូស្រករ									
1	សុង ដួន	63	ប	ម.កំ2	ប្តីអ្នកគ្រូ ម៉ៅ យិន និវត្តជន ម.អ.យ.ក ខេត្តកំពង់ធំ	15.11.17	ធាតុពាធ	045កធ	7275
2	ណាយ ជ័ត	61	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ចង់ ស្មៅន្ទី និវត្តជន បឋមសិក្សា ន.រណវិទ្យា តាំងគោក កំពង់ធំ	25.12.17	ធាតុពាធ	1271កធ	7276
3	កៅ យិន	68	ប	មន្ត្រី	ប្តីអ.សភាគ សោភ័ណ បឋមសិក្សា ន.រណវិទ្យា តាំងគោក ខេត្តកំពង់ធំ	15.07.17	ធាតុពាធ	1241កធ	7277
4	ប្រាក់ សារឿម	48	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ ល. ប្រាក់ ថាត បឋម ហ.ស. ប្រេស	04.03.18	ទឹកនោម	837ស្វរ	7278

					ចន្ទា ស្វាយរៀង		ផ្ទៃម		
5	ទេស យន	50	ប	កសិករ	ប្តីអ. ចាន់ ស៊ីយ៉ម បឋម. រុងរឿង រៀង ព្រះវិហារ	12.09.17	ធាតុពាធ	480៣ហ	7279
6	គង់ សំឡាន	65	ប	កសិករ	ប្តីអ. អុក ថាវី និវត្តបឋម. រុងរឿងរៀង ព្រះវិហារ	26.11.17	ធាតុពាធ	494៣ហ	7280
7	មឿង សួន	63	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល.សេង រៀងនិវត្តជន បឋមសិក្សា រតនៈ រៀង ព្រះវិហារ	02.01.18	ធាតុពាធ	433៣ហ	7281
8	រដ្ឋ ពន្លក	41	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ ស៊ុន អំ បឋម.រហាលកររៀង ព្រះវិហារ	08.04.18	រណកទង ស្លុត	426៣ហ	7282
9	ស៊ីម វណ្ណា	43	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធហោង សុវណ្ណា អនុវិ.ជា ស៊ីម ស្មាច់មាន ជ័យ ក្រុង ខេមរភូមិន្ទ កោះកុង	05.05.18	ជម្ងឺស្លុត	510កក	7283
10	អ៊ុក ធឿន	64	ស	កសិករ	ភរិយាល. រស់ ហោ និវត្ត.ស្វាយទាបស្វាយរៀង	15.04.17	ទាចទឹក	ស្លា 1922	7284
11	ប៉ាង ឆែវីនី	56	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធ.សុក សុច បឋម.សំរោង ចន្ទាស្វាយរៀង	07.05.17	លើសឈាម	ស្លា 875	7285
12	ដឹង ឆន	61	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធ ជួនសុន និវ.បឋមទ្រមូង មេមក់ ក្បួងឃុំ	15.04.18	ធាតុពាធ	430កច	7286
13	សា យ៉ាស់	59	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធ ទួលស ហ៊ឹម និវ.បឋមរោងគោ ក្បួងឃុំ	21.04.18	ធាតុពាធ	6111តយ	7287
14	ហ៊ុន ឈាន	82	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធ ល. អាន ស្រីនី និវ.បឋម. ផ្សារដើមថ្កូវ គណៈកណ្តាលត្រប់ត្រង	24.05.18	លើស ឈាម	1181គក	7288
15	សួន ឡាត់	59	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ចាន់ ស៊ីថា និវត្តជន.បឋម.ព្រៃពូច អង្គស្នួល កណ្តាល	22.03.18	មហារីក ដោះ	4810កណ	7289
16	អ៊ុន ឆន	56	ប	កសិករ	ប្តីអ. ឆោម ធីម បឋម.អង្គខ្នារ ពញាឮ កណ្តាល	01.05.18	ខ្សែភ្លើងឆក់	1810កណ	7290
17	ផាង តៃហិន	58	ប	កសិករ	ប្តី អ. ថៃ រុជនី បឋម ព្រែកស្នី កោះធ កណ្តាល	12.04.18	មហារីកភ្លើង	457កណ	7291
18	អ៊ុង ណាត	70	ប	បឋម	ប្តី អ. ញឹក រ៉ា បឋម.សំរោង រៀងស្វាយ កណ្តាល	26.03.18	ក្រិនថ្លើម	6784កណ	7292
19	តូច ចំរើន	48	ប	កសិករ	ប្តី អ. ណៅ សុផាន់ណា វិ. ហ.ស. អង្គស្នួល អង្គជ័យ កំពត	21.05.18	រលីងស្លុត	1450កក	7293
20	សេក ឡៅ	69	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.ណាប នៅ កាវិ.អ.យ.ក ស្រុកជុំគីរី កំពត	26.05.18	ទឹកនោម ផ្អែម	2247កក	7294
21	ម៉ក់ ស៊ាម	68	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល. ហែមសិន និ.បឋម.ព្រមាម អង្គជ័យ កំពត	12.05.18	ធាតុពាធ	1748កក	7295
22	លៅ ភូង	43	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធល.អង សៅវី អនុ. ថ្មបឹក កំពង់ត្រាចកំពត	15.05.18	ធាតុពាធ	665កក	7296
23	មាស រៀត	68	ប	កសិករ	ប្តីអស .ចាន់ ហ្ន៍ បឋម.ហ.ស អង្គបុស្ស សិរីសោភ័ណ បន្ទាយមានជ័យ	06.06.18	លើស ឈាម	1035បដ	7297
24	ម៉ែន សាម	64	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធលយាន ស៊ុនហៀង និវត្ត មអយក កំពង់ធំ	25.03.18	ធាតុពាធ	4129កធ	7298
25	លី គឹមសាត	63	ស	ធ្វើស្រែ	ភរិយាល. គុយ លីនី និវ.ប.ជ្រោយរស្មៅ ថ្មគោល បាត់ដំបង	29.03.18	ជណ្តាធ	1569បប	7299
26	ម៉ាល ម៉ើយ	65	ប	ធ្វើស្រែ	ស្វាមី អ.ស ទុយ សាលី និវ.ប.សាមគ្គី មោងឫស្សី បាត់ដំបង	24.04.18	ជណ្តាធ	4161បប	7300
27	ហ៊ឹម សាវ៉ាន់	67	ប	ធ្វើស្រែ	ស្វាមី អស ពៅ ម៉ាលីនី និវត្ត បឋមត្រស់ មោងឫស្សី បាត់ដំបង	17.04.18	ធាតុពាធ	4168បប	7301
28	ហ៊ុល ហុយ	71	ប	ធ្វើស្រែ	ស្វាមី អ.ស ហម សុធិត និវត្ត.ប.អ៊ុនស៊ីដាវី រតនមណ្ឌល បាត់ដំបង	22.04.18	លើស ឈាម	1862បប	7302
29	ធួ លីម	68	ប	កសិករ	ប្តីអ.សសាង គី អ៊ុន និវ.បឋម. អូរឫស្សី១ ក្រុងក្រចេះ ខេត្តក្រចេះ	22.05.18	លើស ឈាម	1318កច	7303
30	ឯម សាវ៉ាត	41	ប	កសិករ	ប្តីអ្នកគ្រូ យូរាង បឋម.ស្រែដូង ចិត្របុរី ក្រចេះ	30.05.18	មហារីកថ្លើម	2266កច	7304
31	យីវ ឈន	75	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ អោក ឈន និវ.បឋមខ្សាច់លើ ត្រូចឆ្មារ ក្បួងឃុំ	08.05.18	ធាតុពាធ	2522តយ	7305
32	អាង សាផន	45	ប	គ្រូឧត្តម	ប្តីអ្នកគ្រូ ភានធាវី ប្រធានការិយាល័យស្រុក ពញាឮក្រោក ក្បួងឃុំ	20.05.18	ធាតុពាធ	2750តយ	7306
33	ធាម គឹមលាង	64	ស	មេផ្ទះ	ប្រពន្ធ ឆោមជុយឈុន ហ៊ិន និវ.បឋមចក ត្រូចឆ្មារ ក្បួងឃុំ	15.05.18	ធាតុពាធ	2222តយ	7307
34	ស៊ីម ហ្វោកលុង	60	ស	លក់ដូរ	ភរិយាល ស៊ុន គឹមលី និវ.ប.ទុក្ខិណា ក្រុងកំពង់ចាម កំពង់ចាម	07.05.18	ដាច់សរសៃ ឈាម	1302កច	7308
35	ធី ចាន់ណាត	45	ស	កសិករ	ភរិយាល.ស្រោង ភ្នំ.ប.អូរព្រៃ ស្ទឹងត្រង់កំពង់ចាម	22.04.18	ធាតុពាធ	10863កច	7309
36	ជឿន វិបុល	27	ប	បង្រៀន	ស្វាមីអ.ខន គន្ធា វិ.ព្រះ កោះស្រីចិន កំពង់ចាម	03.05.18	ធាតុពាធ	15635កច	7310
37	យី យ៉ម	63	ស	កសិករ	ភរិយា.ល.ព្រៃ រៀង និវ.វិ.កំចាយមារ ចាយមារ ព្រៃវែង	22.12.17	ជណ្តាធ	2806៣	7311

ទស្សនាវដ្តីគ្រូបង្រៀនលេខ ៥៧

ទំព័រ ៨៩

38	គឹម យុន	78	ស	កសិករ	ភិយា.ល.គង់ សុក និវត្ត.ប.ស្មោង កំបាយមារ ព្រៃដង	06.04.18	ជណ្តា	2692៧	7312
----	---------	----	---	-------	--	----------	-------	-------	------

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបត្ថម្ភប្រចាំខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៨ ឱ្យទាន់ពេលវេលាដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព។

ចំណាំ: ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពសមាជិក $778 \times 50\text{f} = 3850\text{f}$
 ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពគ្រួសារ $358 \times 25\text{f} = 950\text{f}$
 ភាគទានប្រចាំខែ..... = 200f
 ភាគទានសាងសង់ផ្ទះគ្រូបង្រៀន..... = 300f

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៨
 ជ. គណៈកម្មាធិការកណ្តាល
 ប្រធាន

សរុប = 5.300f

លេខ: ៣២/១៨ គ.ក

សេចក្តីជូនដំណឹងមរណភាពប្រចាំខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៨

ល.រ	គោត្តនាម-នាម	អាយុ	ភេទ	ក្របខ័ណ្ឌ	អង្គភាពបម្រើការងារ	ថ្ងៃខែឆ្នាំមរណៈ	មូលហេតុ	លេខប័ណ្ណ	សពទី
					ក.មរណភាពសមាជិក				
1	សា មាស	75	ប	និវត្តជន	វិទ្យាល័យ សន្ធរម្មក រាជធានីភ្នំពេញ	21.4.2018	លើសឈាម	5929កក	12881
2	ចាន់ អ៊ុំ	71	ប	និវត្តជន	វិទ្យាល័យ សន្ធរម្មក រាជធានីភ្នំពេញ	14.4.2018	គាំងបេះដូង	5721កក	12882
3	កេត សុំ	77	ប	និវត្តជន	សាលាបឋមសិក្សា ស្វា រាជធានីភ្នំពេញ	30.4.2018	ជម្ងឺ ឆ្អែម	12476កក	12883
4	ម៉ៅ សៅឌី	50	ស	ម.កំ1	វិទ្យាល័យ ចាក់អង្រែ រាជធានីភ្នំពេញ	08.5.2018	ជម្ងឺ ឆ្អែម	2032កក	12884
5	កោះ គឹម	85	ប	និវត្តជន	ការិ. អប់រំខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ	17.5.2018	ជម្ងឺតម្រងនោម	3338កក	12885
6	ស៊ីវ យាន	71	ប	និវត្តជន	បឋម.វត្តទួលចំពួង រាជធានីភ្នំពេញ	19.5.2018	លើសឈាម	6081កក	12886
7	តោ គុយឡុង	74	ស	និវត្តជន	វិទ្យាល័យ គន្ធរទេវី រាជធានីភ្នំពេញ	15.5.2018	មហារីកពោះវៀន	2308កក	12887
8	ស៊ុន ណាវ៉ូ	48	ប	ម.កំ1	វិទ្យាល័យ បឹងកេងកង រាជធានីភ្នំពេញ	04.6.2018	លើសឈាម	2100កក	12888
9	ស៊ីម សុវណ្ណ	47	ប	បឋមសិក្សា	បឋម.ជម្ពូព្រឹក្ស ឧដុង្គ កំពង់ស្ពឺ	28.5.2018	ធាតុពាធ	3327កស្ព	12889
10	យុត សាវ័ន	58	ស	បឋមសិក្សា	បឋម ព្រៃមិត្ត ថ្ពង កំពង់ស្ពឺ	27.5.2018	ធាតុពាធ	0901កស្ព	12890
11	អ៊ុច សំអុន	70	ប	ឧត្តមសិក្សា	និវត្តជន វិទ្យា.ឧដុង្គ ឧដុង្គ កំពង់ស្ពឺ	1.6.2018	លើសឈាម	3236កស្ព	12891
12	កឹម សំអឿន	68	ប	បឋមសិក្សា	និវត្តជនបឋម អង្គក្តី គងពិសី កំពង់ស្ពឺ	12.6.2018	ជណ្តា	7365កស្ព	12892
13	ឈឹម សា	72	ប	បឋម	និវត្តជនបឋមព្រៃមៀន ទ្រាំង តាកែវ	3.11.2017	លើសឈាម	604កក	12893
14	ប៊ែន សុផុន	79	ប	បឋម	និវត្ត.ប.ហ.សាលាវិទ្យាល័យ ព្រះជន្មកែវ តាកែវ	25.11.2017	លើសឈាម	3602កក	12894
15	អ៊ុក គុណ	73	ប	មធ្យម	និវត្ត.វិ.សុខ អានថ្នល់បំបែក ទ្រាំង តាកែវ	28.11.2017	គាំងបេះដូង	487កក	12895
16	ហ៊ុន ហ៊ុន	69	ប	បឋម	និវត្ត.បឋម.សក្តានុប គីរីវង់ តាកែវ	14.11.2017	ធាតុពាធ	4274កក	12896
17	ហ៊ី ឃ្លាន់	63	ប	បឋម	និវត្ត.បឋម.ភ្នំទន្លេម រំពង តាកែវ	12.11.2017	មហារីកស្បែក	3078កក	12897
18	ណា សុវណ្ណ	65	ប	បឋម	និវត្ត.បឋម. ព្រែកចម្លាក់ ឆ្នួង ក្រចេះ	13.06.2018	ធាតុពាធ	1953ក្រ.ច	12898
19	សុខ កៅ	47	ប	ម.កំ1	វិ.សម្តេចឪ ក្រុងសិរីសោភ័ណបន្ទាយមានជ័យ	04.07.2018	ធាតុពាធ	134បជ	12899
20	ចាប់ ចាន់	54	ប	កម្មករ	វិទ្យាល័យ. កូប អូរព្រៅ បន្ទាយមានជ័យ	03.07.2018	ម.រីកគាំងនោម	2098បជ	12900
21	ម៉ុញ វាសនា	61	ប	បឋម	និវត្តជន ការិ កីឡា.ម.អ.យ.ក. ខេត្ត ស្វាយរៀង	18.12.2017	លើសឈាម	3274ស្វា	12901
22	អ៊ាង ស្នង	74	ប	បឋម	និវត្តជន ការិ អ.យ.ក ស្រុកស្វាយរៀង ស្វាយរៀង	09.06.18	ជំងឺសួត	404ស្វា	12902
23	អ៊ិន ពិសិដ្ឋ	34	ប	បឋម	បឋម. ត្រពាំងច្រើន កំពង់ត្រាច កំពត	16.06.18	គ្រោះចរាចរ	5553កក	12903
24	ញ៉ាប នៅ	44	ប	ម.កំ2	វិ. ព្រះរាជសម្ភារ ក្រុងកំពត កំពត	22.05.18	គ្រោះចរាចរ	4332កក	12904
25	ស៊ី សារី	73	ស	បឋម	និវត្តជន បឋមត្រាំងដូង បន្ទាយមានជ័យ កំពត	19.06.18	ធាតុពាធ	3130កក	12905
26	ចយ ផល្លី	58	ប	បឋម	បឋម.ដូន ណាយ ស្វាយរៀង បន្ទាយមានជ័យ	17.07.18	ធាតុពាធ	3488បជ	12906
27	ម៉ៅ ឈិន	69	ប	បឋម	និវត្ត.បឋម.ស្ទឹងតូចក្រុងពោធិ៍សាត់ពោធិ៍សាត់	05.03.18	លើសឈាម	720ពស	12907
28	ឡាង ឡា	65	ស	បឋម	និវត្តជនវិទ្យា.ពោធិ៍សាត់ ពោធិ៍សាត់	30.03.18	មហារីកឆ្អែម	301ពស	12908
29	ជួប ឆោម	61	ប	បឋម	និវត្ត.បឋម.ស្តុកក្រុងពោធិ៍សាត់ ពោធិ៍សាត់	20.04.18	មហារីកឆ្អែម	492ពស	12909
30	ស៊ុន គី	62	ប	បឋម	និវត្ត.បឋម. រមកាស្រុកកណ្តៀង ពោធិ៍សាត់	17.05.18	រលាកឆ្អែម	966ពស	12910
31	ទូច សារុន	72	ប	បឋម	និវត្ត.បឋម. អូរតាប៉ោង បាកាន ពោធិ៍សាត់	01.06.18	ទឹកនោមផ្អែម	2149ពស	12911

32	ពួន ជៀ	40	ស	បឋម	បឋម. បាកាន	បាកាន ពោធិ៍សាត់	28.06.18	ទឹកនោមផ្អែម	2877កណ	12912
33	គៀត ស្រុង	72	ប	បឋម	និវត្ត. បឋម. ព្រែកអំបិល	ស្នួល កណ្តាល	31.05.18	ជម្ងឺស្លឹក	5944កណ	12913
34	សេង គង់	68	ប	បឋម	និវត្ត. កាវី. អ.យ.ក	ស្រុកកោះធំ កណ្តាល	15.06.18	ម.រីកកូនកណ្តុរ	592 កណ	12914
35	ជួប ឡឹង	52	ប	បឋម	បឋម. ព្រែកឫស្សី	ក្រុងកោះខ្មៅ កណ្តាល	22.06.18	ធាតាពាធ	2397កណ	12915
36	មាស ឃ្លឹក	73	ប	បឋម	និវត្ត. វិ. ព្រះរាជបូជនីយកិច្ច	ខេត្តស្ទឹងត្រែង	23.02.18	ធាតាពាធ	040សក	12916
37	ញ៉ង សាម៉ឹម	85	ប	បឋម	និវត្តជនបបមកាប៉ុន	សង្កែ បាត់ដំបង	02.05.18	លើសឈាម	5130បប	12917
38	ធរ សុវណ្ណឌី	65	ប	បឋម	និវត្ត. កាវី. អប់រំក្រុង	បាត់ដំបង បាត់ដំបង	24.05.18	ធាតាពាធ	1176បប	12918
39	រស់ ម៉ាលី	85	ប	បឋម	និវត្ត. បឋម បឹងក្រាំង	ថ្មគោល បាត់ដំបង	03.06.18	ធាតាពាធ	4917បប	12919
40	ស៊ុម ណារី	50	ស	កម្មករ	វិទ្យាស្ថានគតុកាសល្យ	ខេត្តបាត់ដំបង	03.06.18	ធាតាពាធ	5293បប	12920
41	យី វណ្ណ	52	ប	មូលដ្ឋាន	វិទ្យា.សម្តេចឪពុកបាត់ដំបង	បាត់ដំបង	03.06.18	ធាតាពាធ	3487បប	12921
42	យ៉ិនសុមេធ	72	ប	បឋម	និវត្តជនបបមកាវា	មោងឫស្សី បាត់ដំបង	07.06.18	ធាតាពាធ	3669បប	12922
43	ចាប សំណាង	73	ប	មូលដ្ឋាន	និវត្តជន គុ ខេត្តក្រោមការគ្រប់គ្រង	សបសខ ខេត្តបាត់ដំបង	08.06.18	ធាតាពាធ	5276បប	12923
44	ជា សុជាតិ	35	ប	ឧត្តម	វិទ្យា. ពេជ្រចិន្តា	ភ្នំព្រឹក បាត់ដំបង	09.06.18	មហាវិកស្វត	8858បប	12924
45	ស្វង ហឿន	71	ប	បឋម	និវត្ត. បឋមគីឡូលេខ៤	មោងឫស្សី បាត់ដំបង	17.06.18	ធាតាពាធ	8665បប	12925
46	កាន់ នាំ	70	ប	បឋម	និវត្ត. ក្រោមការគ្រប់គ្រង	សបសខ ខេត្តបាត់ដំបង	01.07.18	ធាតាពាធ	5146បប	12926
47	នៀវ ឌៀវ	62	ស	មគ្គុយ្យ	និវត្តជន មគ្គុយ្យ តាប៉ុន	សង្កែ បាត់ដំបង	04.07.18	ធាតាពាធ	2108បប	12927
48	ពៅ សុវណ្ណ	33	ប	បឋម	បឋម. ព្រែកអាំ	មោងឫស្សី បាត់ដំបង	07.07.18	គ្រោះចកចរ	9593បប	12928
49	សុក ភាព	63	ប	បឋម	និវត្ត. បឋមស្តង់ដ្រាត្រាម	សំឡូត បាត់ដំបង	11.07.18	ធាតាពាធ	7287បប	12929
50	យឹម ជា	77	ស	ម.កំ១	និវត្តជន មហាវិទ្យាល័យគតុកាសល្យ	ការគ្រប់គ្រងគណៈកណ្តាល	03.06.18	ជម្ងឺថ្លើម	1231គក	12930
51	ជា សាំងហាក់	74	ប	មន្ត្រី	និវត្ត. វិទ្យាស្ថានពហុបច្ចេកទេសព្រះតុសៈ	ការគ្រប់គ្រងគណៈកណ្តាល	15.07.18	ជម្ងឺរលាកស្លឹក	1312គក	12931
52	មាស ឆន	66	ប	ម.កំ១	និវត្តជន វិ. សម្ភៈបុរៈ	សំបូរ ក្រចេះ	04.07.18	លើសឈាម	0820ក្រច	12932
53	គុយ បាន	72	ប	បឋម	និ.បឋម. ខ្នងដំបង	ជើងព្រៃ កំពង់ចាម	05.07.18	ជម្ងឺថ្លើម	2444កច	12933
54	នាត់ លោង	62	ប	បឋម	និ.អនុវិ.ពោធិ៍វង្ស	ជើងព្រៃ កំពង់ចាម	18.06.18	ខ្យល់គរ	2214កច	12934
55	ខោល ស្រៀន	67	ប	បឋម	និ.បឋម. ទំព័រ	ជើងព្រៃ កំពង់ចាម	25.06.18	ជម្ងឺថ្លើម	2623កច	12935
56	ប៊ុន សុផុន	79	ប	បឋម	និ.បឋម. កំពង់ក្របី	កំពង់សៀម កំពង់ចាម	06.07.18	ធាតាពាធ	4649កច	12936
57	ឈុន ឆៃឡេង	74	ប	បឋម	និ.បឋម. មៀន	ព្រៃឈរ កំពង់ចាម	04.07.18	ជីវាពាធ	3565កច	12937
58	ម៉ម យី	78	ប	បឋម	និ.ប. កណ្តាលកោះកុង	កោះស្នួលកំពង់ចាម	02.07.18	ធាតាពាធ	2026កច	12938
59	ឡេង ឈុន	75	ប	បឋម	និ.ប. មហាសៀក	កោះស្នួលកំពង់ចាម	06.07.18	ធាតាពាធ	4760កច	12939
60	ពោ ស៊ុនទីង		ប	បឋម	និ. ប..ផ្លាស់កង	ស្វាយចក បន្ទាយមានជ័យ	21.07.18	គាំងបេះដូង	3120បជ	12940
61	ប្រុក ព្រៀន	72	ប	បឋម	និ.ប. គីរីមាន	ប្រាសាទបាគង សៀមរាប	14.04.18	ធាតាពាធ	1678សរ	12941
62	ម៉ាន់ សុមេធ	65	ប	បឋម	និ. ប. ចន្លោះ	ក្រុងសៀមរាប សៀមរាប	07.06.18	មហាវិកស្វត	764សរ	12942
63	ចាន់ សុវណ្ណវិទូ	48	ប	មូលដ្ឋាន	កាវី.អយក ស្រុក សុទ្ធនិគម	សៀមរាប	10.06.18	ទឹកនោមផ្អែម	205សរ	12943
64	កង ល្អា	30	ប	មូលដ្ឋាន	អនុវិ.នគរាភិ	បន្ទាយស្រី សៀមរាប	06.06.18	អត្តយោគ	8583សរ	12944
65	ម៉ោញ ម៉ៅ	74	ប	បឋម	និ. ប. ឡាន	ក្រុងសៀមរាប សៀមរាប	30.06.18	មហាវិកស្វត	750សរ	12945
66	គង់ សាន	80	ស	បឋម	និ. ប. កេសារាភិ	ក្រុងសៀមរាប សៀមរាប	03.07.18	ជីវាពាធ	93សរ	12946
67	យុន គឹមហ៊ាន	44	ប	បឋម	បឋម ចាញ់	តំបែរ ក្បូងឃ្មុំ	13.04.18	លើសឈាម	3526តយ	12947
68	ពេជ្រ សុខ	79	ប	បឋម	និ.បឋម លមកា	ក្បូងឃ្មុំ ក្បូងឃ្មុំ	04.06.18	ធាតាពាធ	780តយ	12948
69	ខាត់ ឈីន	80	ប	បឋម	និ. បឋម ស្រែសោមថ្មី	មេមត់ ក្បូងឃ្មុំ	05.05.18	ជីវាពាធ	457កច	12949
70	រស់ សាឡិន	76	ប	បឋម	និ.វ បឋម ទួលឃ្លាំង	អូរាំងឌី ក្បូងឃ្មុំ	19.06.18	ធាតាពាធ	1815តយ	12950
71	ស៊ីង សុផិ	78	ប	បឋម	និ.វ វិ. ពាយ័ព្យលាង	ក្បូងឃ្មុំ ក្បូងឃ្មុំ	14.06.18	ធាតាពាធ	883តយ	12951
72	ឈឹម ឡិន	91	ប	បឋម	និ.វ បឋម ក្រវាងឫស្សី	ក្បូងឃ្មុំ ក្បូងឃ្មុំ	23.06.18	ជីវាពាធ	809តយ	12952
73	សុខ ប៉ោង	90	ប	បឋម	និ.វ បឋម ទ្រមូង	មេមត់ ក្បូងឃ្មុំ	28.06.18	ជំងឺស្លឹក	4561តយ	12953

ទស្សនាវដ្តីគ្រូបង្រៀនលេខ ៥៧

ទំព័រ ៥១

					ខ.មណ្ឌលភាពតុស្រករ				
1	ទេព សំណាង	62	ស	មេធាវី	ប្រពន្ធល. ឡុង ទ្រី ការីប្រឡង មន្ទីរអយ្យក រាជធានីភ្នំពេញ	29.05.18	មហាវិកស្ថក	1735កក	7313
2	ទេព និមល	38	ប	យោធា	ស្វាមីអ្ន. ម៉ម ភា ប.យ៉ាម៉ាមីក្ស រាជធានីភ្នំពេញ	19.04.18	គ្រូនក្តៅ	14092កក	7314
3	សា មាស	75	ប	និវត្តជន	ស្វាមីអ. ប៊ីរ មានសុគន្ធាវី ប.ទួលរតាក រាជធានីភ្នំពេញ	21.04.18	មហាវិកស្ថក	5363កក	7315
4	ហៀង នី	65	ប	និវត្តជន	ស្វាមីអ្ន. ប៊ុក សេនីយា ប. ជ័យជំនះ រាជធានីភ្នំពេញ	25.02.18	លើសឈាម	6091កក	7316
5	កុន ខ្យងហាយ	62	ស	មេធាវី	ប្រពន្ធ ម៉ម ម៉ែន នី. បឋម.ចុងអំពិល កញ្ចៀច ព្រៃវែង	15.05.18	ធានាពាធ	831កក	7317
6	ឈុក សារ៉េន	58	ប	កសិករ	ប្តីអ្ន. អ៊ឹម សេង ប.. អង្គកែក គងពិសី កំពង់ស្ពឺ	17.05.18	ធានាពាធ	0537កស	7318
7	ខ្យក ញ៉ិន	62	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ យី នី នី. ប. ព្រៃឈើទាល ទ្រាំង តាតែវ	17.11.17	មហាវិកស្ថក	677កក	7319
8	ហង់ អ៊ុល	55	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ ដួង ជេន នី. បឋម.. អង្គសិរីមាលី កោះអណ្តែត តាតែវ	19.02.18	ធានាពាធ	2221កក	7320
9	ស៊ី គឹមហ៊ាង	56	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ.ជីន សោ នី.បឋម. ព្រៃត្នោត ព្រែកឃ្លាស តាតែវ	22.12.17	ធានាពាធ	3299កក	7321
10	សំ ស៊ុនយ	64	ស	មេធាវី	ប្រពន្ធ.ជា យុនស៊ី និវត្តជន វិទ្យា.បច្ចេកវិទ្យា កម្ពុជា ការគ្រប់គ្រងគ/ក	30.07.18	បេះដូងរីក	124កណ	7322
11	ដែង ចុងឡើង	77	ស	មេធាវី	ប្រពន្ធ.តាន់ ឆែប៉េង និវត្តជនបឋមសៀ មង្គលបុត្រី បន្ទាយមានជ័យ	03.07.18	លើសឈាម	1229បជ	7323
12	ចាន់ អ៊ុច	69	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ. ប្រាក់ ហេង និវត្តជន បឋម២ ធ្នូ ដូល ស្វាយរៀង	14.05.18	ទឹកដក់ក្នុង ស្លក	3045សរ	7324
13	សាម សារ៉េន	61	ប	កសិករ	ប្តីអ្ន. ឈុន ណេង ប. ក្បាលដំរី ឈូក កំពត	19.06.18	ធានាពាធ	6708កក	7325
14	អ៊ុន គឹមឡាន	43	ស	មេធាវី	ប្រពន្ធ ជន តាំងអង វិ.ហ.សកំពង់ភ្នំ លើកដែក កណ្តាល	21.01.18	ក្រិនថ្លើម	8655កណ	7326
15	កុប ចំរើន	64	ស	កសិករ	ប្តី. ចាន់ ចុ ប. សុវណ្ណសាគរល្វាងម កណ្តាល	19.0.18	ដាច់សរសៃឈាម	2590កណ	7327
16	ណឹម លាភ	66	ស	មេធាវី	ប្រពន្ធ.យន់ យាន នី..ប.កោះច្បាំង ខ្សាច់កណ្តាល កណ្តាល	05.05.18	ធានាពាធ	3167កណ	7328
17	គាន ឈុន អង	64	ស	មេធាវី	ប្រពន្ធ.ហាយ ហូ នី..វិ.ខ្សាច់កណ្តាល កណ្តាល	14.05.18	ធានាពាធ	3911កណ	7329
18	ហេង ជុន	56	ប	កសិករ	ប្តីអ្ន. អ៊ុល ថា ប. សារិកាតែវ ល្វាងម កណ្តាល	14.05.18	តាំងបេះដូង	2629កណ	7330
19	ជួប ឡឹង	52	ប	កសិករ	ប្តី អ៊ុ វណ្ណនី ប. ព្រែកឃ្លាស ក្រុងតាខ្មៅ កណ្តាល	22.06.18	ធានាពាធ	2393កណ	7331
20	ណាល សារ៉ា	66	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ.ដៃ ចៃ នី.ប. ចំការលើ ថាខ្សាច់រីក ស្ទឹងត្រែង	19.03.18	ទាចទឹក	220សត	7332
21	យ៉ិន សុវណ្ណារ៉ា	35	ប	កសិករ	ប្តី. ទ្រី ស្រីកុលវឌ្ឍនៈ បឋម. អនុវត្តស្ទឹងត្រែង	16.04.18	ធានាពាធ	898សត	7333
22	មៀច គឹមមី	39	ប	យោធា	ប្តីអ្ន. ឈុន ដានី ប.ទួលគ្រួស ពោធិ៍សាត់	31.03.18	ក្រិនថ្លើម	3178កស	7334
23	នួន គឹមសោ	61	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ ឈឹម ហ៊ឹម ប. ឈូកមាស ក្រចេះ ពោធិ៍សាត់	01.05.18	ក្រិនថ្លើម	1685កស	7335
24	មាស ទ្រី	35	ប	អាជីវករ	ប្តីអ. លី សុដាច័ន្ទ វិ. ពោធិ៍សាត់ ពោធិ៍សាត់	21.04.18	តាំងបេះដូង	3500កស	7336
25	មាស សារិន	56	ប	កសិករ	ប្តី. ជា សាវត ប. បឹងកន្ទួត ក្រចេះ ពោធិ៍សាត់	02.06.18	បេះដូងរីក	1573កស	7337
26	ខៀវ សារ៉េន	49	ប	កសិករ	ប្តី. យ៉ា ណាត់ ប. ខ្នាទទឹង ចាកាន ពោធិ៍សាត់	07.07.17	គ្រោះចរាចរណ៍	2089កស	7338
27	នូវ អៀន	60	ស	កសិករ	ប្រពន្ធ នឹម សំអៀន ប.បឹងកក ចាកាន ពោធិ៍សាត់	19.06.18	លើសឈាម	2238កស	7339

28	សួន សេដា	54	ប	កងរាជអាវុធ ហត្ថ	ប្តីអ្នកគ្រូ ហ៊ុន ឡាប និវត្តជន សាលាគរុកោសល្យ ខេត្តពោធិ៍សាត់	16.03.18	មហាវិថីថ្មី	076៧	7340
29	លក ខឿន	69	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធ កាជ រ៉ិត និវត្ត. បឋមសិក្សា ស៊ុន តា រតនមណ្ឌល បាត់ដំបង	01.06.18	ធានាពាធ	1901បប	7341
30	យី វណ្ណ	52	ប	បឋម	ប្តីអ្នក. គូ ស៊ីវលាង បឋមសិក្សា វត្តគរ ក្រុងបាត់ដំបង បាត់ដំបង	03.06.18	ធានាពាធ	1204បប	7342
31	យឹម ជា	77	ស	ម.កំរ	ប្រពន្ធល. រស់ ជួប និវត្តជន ការគ្រប់គ្រងគ/ក កណ្តាល	03.07.18	ជម្ងឺថ្មី	341តក	7343
32	ជា សាំងហាក់	74	ប	មន្ត្រី	ប្តី.ប៊ី ស៊ីវត្តា និវត្តវិទ្យាស្ថាន ពហុប/ទព្រះកុស មៈការគ្រប់គ្រងគ/ក	15.07.18	រលាកស្លុត	1302គក	7344
33	សេង សារុន	74	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល. ប្រាក់ ធឿន និវត្តជន ស្រីសន្ធរ កំពង់ចាម	27.06.18	បេះដូង	7089កច	7345
34	ឡុង វណ្ណៈ	45	ប	កសិករ	ស្វាមីអ. ម៉េស សារុន ប.វត្តសំពងជ័យ ជើងព្រៃ កំពង់ចាម	28.06.18	គ្រោះចាកចរណ៍	6109កច	7346
35	ប៉ាន់ ញឹប	73	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល. ឆន ឈឹម និ.ប.វត្តសំពងជ័យ ជើងព្រៃ កំពង់ចាម	29.06.18	ជរាពាធ	2421កច	7347
36	ផេង មលើស	71	ស	កសិករ	ប្រពន្ធល.ឈឹម ឌឹម និ.ប ព្រែកពោធិ៍ ស្រីសន្ធរ ខេត្តកំពង់ចាម	06.07.18	ធានាពាធ	0907កច	7348
37	ចាយ វណ្ណៈ	37	ប	កសិករ	ប្តីអ. ឡុញ យ៉ិន ប.ខ្នារ ក្រុង-ខេត្តសៀមរាប	03.06.18	ទឹកនោមផ្អែម	6576សរ	7349
38	ស៊ុប ម៉ន	80	ប	ជាងកាត់ដេរ	ប្តីអ. មាស ប៊ុណ្ណារី និ. វិទ្យា.អង្គរ សៀមរាប	06.06.18	ជម្ងឺស្លុត	1024សរ	7350
39	កង ណូ	30	ប	គ.ម.ជ	ប្តីអ. យ៉ែម សាឡិត បឋម ព្រៃង បន្ទាយស្រី សៀមរាប	06.06.18	អត្តឃាត	7241សរ	7351
40	មុយ សៀម	64	ប	កសិករ	ប្តីអ. ជា មន្ត្រី និវត្តជន បឋមភូមិអ ជីក្រុង សៀមរាប	03.07.18	ក្រិនថ្លើម	2328សរ	7352
41	ប៉ាត ទ្រី	37	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធ ស្វះ តហៀត បឋមវាលឃុំ ក្បុងឃុំ ក្បុងឃុំ	11.06.18	ខូចក្រហឿន	713តយ	7353
42	គង់ សាម៉ែន	54	ស	មេធ្វះ	ប្រពន្ធ ម៉ាន សិទ្ធា និ. បឋមបន្ទាយមៀន អ្នករ៉ងឌី ក្បុងឃុំ	25.06.18	ធានាពាធ	1708តយ	7354

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបត្ថម្ភប្រចាំខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៨ ឱ្យទាន់ពេលវេលាដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព្វ

ចំណាំ: ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពសមាជិក $73ន \times 50\text{f} = 3650\text{f}$
 ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពគូស្រករ $42ន \times 25\text{f} = 1650\text{f}$
 ភាគទានប្រចាំខែ.....= 200f
 ភាគទានសាងសង់ផ្ទះគ្រូបង្រៀន.....= 300f

សរុប = 5.200f

រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី០២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨
 ជ. គណៈកម្មាធិការកណ្តាល
 ប្រធាន

1614. CAMBODGE — Phnom-Penh — Régates sur le Mékong pendant la fête des Eaux

19 Août 1909

[Signature]

ពិធីបុណ្យអុំទូកនៅភ្នំពេញ ឆ្នាំ ១៩០៩